"INOCENŢII" D-LUI ROMAN

George GEORGESCU

După răsturnarea dictaturii comuniste, mineriadele din ţara noastră au intrat în istorie ca momente de referinţă specifice perioadei de vacuum legislativ, în care au proliferat cele mai grosolane încălcări ale demnităţii umane. Nu se cunoaşte în istoria acestor meleaguri o altă perioadă în care un segment al populaţiei să fi fost asmuţită împotriva altuia, cu excepţia epocii în care aparatul represiv al Securităţii a dezlănţuit o campanie de lichidare a elitelor neamului, în timpul tiraniei comuniste. Atunci însă, cei care fuseseră aduşi în furgoanele armatei roşii şi instalaţi la cârma ţării, executau cu rigurozitate directivele Moscovei ce urmărea decimarea poporului român începând cu clasa lui conducătoare, aşa cum au procedat cu populaţia de dincolo de Nistru, după răpirea Basarabiei.

Prin desfiinţarea fostei Securităţi de către autorii loviturii de Stat din Decembrie '89, a fost necesară crearea unei alte gărzi pretoriene, care să fie folosită în scopul păstrării puterii în mâinile lui Iliescu şi a echipei lui de pucişti. Aşa au apărut în peisajul socio-politic mineriadele, ca o forţă operaţională de intervenţie rapidă ale căror fărădelegi sunt încă vii în memoria noastră afectivă.

Pe marginea acestor mineriade s'au scris zeci de articole, studii, analize şi sinteze, dela cele care le-au condamnat cu maximă virulenţă, până la cele care au încercat să le găsească anumite motivaţii, pentru a se escamota complicitatea unor personalităţi politice ce au manevrat din culise desfăşurarea lor. De curând, după eşecul ultimei mineriade, unii au încercat să transforme în capital politic deznodământul evenimentelor, mai ales după linişstea instaurată în Valea Jiului în urma arestării lui Miron Cozma şi a celorlalţi aşa-zişi lideri sindicali, care i-au incitat la nesupunere civică şi la acţiuni violente în vederea răsturnării regimului democrat. Ultima mineriadă nici măcar nu a mai avut pretextul unor acţiuni revendicative, ci a fost pur şi simplu o încercare de presiune asupra Justiţiei pentru a-l salva pe Cozma de executarea sentinţei judecătoreşti.

Dintre multele luări de poziţie şi declaraţii ce s'au făcut în ultima vreme pe această temă, multe având un puternic iz demagogic electoral, cea mai scandaloasă a fost a preşedintelui PD, care este un exemplu elocvent de ipocrizie şi cinism. Iată cum interpretează Dl. Roman acţiunile violente ale minerilor care au urmărit crearea stării de haos şi anarhie în ţară, în baza căreia forţele extremist-comuniste să preia Puterea: ***"Minerii au căzut pradă unor machiavelice manipulări a inocenţilor"(!!)*** Oare Dl. Roman ne crede un popor de oligofreni cărora să le poată vinde gogoşi electorale? În ziua de azi nici copiii nu mai pot fi păcăliţi

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Bogdan COSTEA	pagina 2
Alexe COSTA	pagina 2
Viorel PALTIN	pagina 4
Aurel BĂDĂIAN	pagina 5
Valeriu ARBORE	pagina 6
Prof.Gh. BUZATU	pagina 8
Niculai CHISTRUGĂ	pagina 16
Prof. N. CIACHIR	pagina 17
Andrei BĂDIN	pagina 21
F.O. SĂLCEANU	pagina 23

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 35 $ / 55 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 25 NR.269 - APRILIE 1999 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ŢARA ŞI JUSTIŢIA

Eugen BÂRSAN

Albul şi negrul este un fel zilnic de a vedea lucrurile, între care şi ce se întâmplă în ţară. Unde, de când cu timpurile anormale, se întâmplă mai mult rele decât bune. Între cele rele apare pe primul plan şi o justiţie cu o comportare de injustiţie. În special după ce alegerile din 1996 au adus cu ele şi iluzia că de-acum înainte legea va fi lege! Dar cu zilele parcurse, această iluzie s'a spulberat. Şi oamenii au revenit la cotidianul deprimant, în care lipsa de justiţie este un important ingredient al nesfârşitei originalităţi a democraţiei româneşti.

Dar, în deprimanta existenţă românească, intervine bomba. Intervine trezirea. Un moment de trezire mai mult decât binevenit pentru ţară. Căci condamnarea lui Miron Cozma de către Curtea Supremă de Justiţie la 18 ani de închisoare, în ziua de 15 Februarie '99, poate fi văzută ca măsura începutului unei schimbări în funcţionarea statului de drept. Este primul caz juridic care vrea să demonstreze că *"legea-i lege"*. Şi că instituţiile statului pot funcţiona în sincron şi în virtutea aceluiaşi scop. Ce s'a întâmplat este primul semn de recuperare a justiţiei din România.

În fapt, este vorba de ceva mai mult decât recuperarea ideii de justiţie. Este vorba de ceva ce implică dimensiuni politico-sociale care au şi ele nevoie de reparare. Soarta României depinde de reparări care sunt în mâna justiţiei, a legislativului şi a executivului. Unde prea mult timp au fost ultragiate bunele moravuri ale naţiei, sfidându-se conştiinţa opiniei publice şi relaţia dintre stat şi cetăţeni. Prin hotărîrea C.S.J. în cazul Cozma şi mineriada din '91, statul de drept, în speţă justiţia, şi-a spălat ruşinea făcându-şi în sfârşit datoria. O datorie care se contrapune propagandiştilor lui Miron Cozma, care sunt Ion Iliescu şi Vadim Tudor, susţinătorii anarhiei injustiţiei.

Democraţia, văzută ca o democratură a ţării, n'a îngăduit până acum justiţiei să facă alţi paşi decât cei prescrişi de securiştii şi nomenclaturiştii care sunt pivotul tainic al cadrelor de stat. A trebuit să vină zguduirea forţelor securiste care au controlat până acuma Ministerul de Interne, Ministerul Justiţiei şi Parchetul, pentru a se putea ajunge la o primenire în sarcina justiţiei ţării. O primenire care trebue să ducă la curmarea manoperelor forţelor securiste care, prin ameninţări, promisiuni şi şantaj, au reuşit să obţină

Continuare în pagina 3

VIAŢA PASCALĂ

Pr.Gh. CALCIU

Cea mai extraordinară apariţie în istoria lumii văzute este cea a lui Iisus Hristos. Venirea lui în lume taie istoria în două: evenimentele dinainte de El şi cele de după El. Înainte de Hristos şi după Hristos.

Naşterea lui înfioară lumea copiilor, când colindele ne spun cum S'a născut într'un staul de vite Cel ce era, de fapt, Împăratul lumii văzute şi al celei nevăzute. Familiile se strâng mai unite în iubirea unuia faţă de celălalt, sub lumina stelei care a condus pe cei trei magi la Pruncul cel sfânt şi sufletul nostru tremură când Irod taie pruncii în speranţa că Îl va ucide şi pe Iisus.

Creştem cu El, îl urmărim în călătoriile spre Ierusalim, copil fiind, când uimeşte pe cărturarii legii vechi cu cunoştinţele Sale. Ascultăm cu suflet fremătător Predica de pe Munte, Predica de pe Lac, parabolele adânci, Rugăciunea domnească, Cuvântarea Lui Eshatologică, exhortaţia Lui să nu mai urmăm legea veche care poruncea să-ţi iubeşti numai pe ai tăi, ci să iubim pe vrăjmaş, să facem bine celui ce ne face rău, să binecuvântăm pe cel ce ne blestemă, să întoarcem şi obrazul stâng aceluia care ne-a lovit peste obrazul drept. Învăţături aproape incredibile, aproape de neurmat, dar El le-a urmat şi noi ştim că am putea să le urmăm. Şi chiar dacă nu o facem, din neputinţă, din lenevire duhovnicească, din ataşamentul inimii noastre de comorile acestei lumi, ele nu încetează să ne fascineze inima şi mintea, pentrucă ceva din adâncul nostru ne împinge spre El, spre învăţătura Lui ca spre ceva real, posibil şi ideal.

Acceptând sau neacceptând dumnezeirea lui Iisus, credincioşi şi necredincioşi adormim cu El în gând când ne culcăm şi ne trezim tot cu El în gând, pentrucă prezenţa Lui în lume este dincolo de acceptarea sau neacceptarea noastră. El este pentrucă este. Şi nimic nu-L va putea smulge din inima omenirii, atâta vreme cât vom fi conştienţi că existenţa noastră se desfăşoară între viaţă şi moarte. Or, această permanenţă va fi câtă vreme omenirea va dăinui în acest univers, sub legea naşterii şi a morţii.

Dar istoria vieţii pământeşti a lui Iisus ne descoperă o zare nebănuită: aceea a Învierii. Întâi a Învierii Lui şi apoi a învierii noastre. Acesta este un dat şi o speranţă, în urma unei făgăduinţe nemincinoase. A unei făgăduinţe din care, prima parte s'a împlinit acum două mii de ani: Învierea Domnului.

Să ne întoarcem, câteva clipe la textul biblic:

"După ce a trecut Sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), a venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie ca sa vadă mormântul. Şi, iată, s'a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei. Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. Şi de frica lui s'au cutremurat străjerii şi s'au făcut ca morţi. Iar îngerul răspunzând a zis femeilor: 'Nu vă temeţi căci ştiu că pe Iisus cel răstignit Îl căutaţi. Nu este aici, căci S'a sculat precum a zis; veniţi de vedeţi locul unde a zăcut. Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor Lui că S'a sculat din morţi şi, iată, va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea. Iată, v'am spus vouă'"!

Aşa a fost Învierea lui Iisus. Femeile au văzut îngerul străbătând văzduhul şi ridicând piatra de pe mormânt, apoi le-a spus despre Învierea Domnului.

Continuare în pag. 4

editorial

CEASUL DE ACUM

După scoaterea lui Miron Cozma din viaţa politică a ţării, atmosfera generală s'a mai potolit şi într'un fel chiar s'a consolidat legătura între partidele din coaliţia guvernamentală. Radu Vasile se găseşte într'o poziţie bună de comandă politică, deşi este temporar suferind. Surprize neplăcute ar putea crea sindicatele, care au realizat o unitate de acţiune, însă nu apar că ar avea o structură revoluţionară. Mai de grabă sunt animate de dorinţa de a participa le rezolvarea problemelor naţionale ale economiei româneşti.

Intervenţia forţelor NATO în spaţiul Serbiei, legată de chestiunea Kosovo, a creat o stare de nelinişte şi îngrijorări în toate ţările din jur. Aşa a fost afectată şi România, dar nu a schimbat deloc datele politice interne. Atâta vreme cât Rusia nu se amestecă în acest conflict decât superficial şi decorativ, nimic grav nu se poate întâmpla, decât Serbiei care va suferi consecinţele unor bombardări formidabile şi grupurilor de origine etnică albaneză care vor fi dislocate.

Ceea ce este de subliniat însă, în contextul de acum, este carenţa pe care o va simţi coaliţia NATO, prin faptul că România nu face parte din structurile sale. Statele Unite nu au avut nici o prevedere politică sau geopolitică, de a-şi asigura flancul estic al părţii europene, cu încorporarea României în structurile NATO. Ziarul nostru, a făcut de multe ori afirmaţia că va sosi odată timpul când NATO va fi pus în situaţia imperativă de a simţi lipsa României în sistemul său intern de închegare ca forţă în spaţiul răsăritean al Europei.

România, aşezată la marginea de Răsărit a lumii europene, acolo unde se termină teritoriile europene şi încep spaţiile largi ale continentului asiatic, a avut de-a lungul istoriei sale sentimentul unei responsabilităţi morale, de apărare a Europei. Totdeauna, Europa a fost apărată cu conştiinţa istorică a României de pavăză a pământului european. Ce condeie misterioase au şters din structurile atlantice numele României şi care au fost raţiunile pentru această ştergere? Numai Dumnezeu şi câţiva oameni ştiu acest lucru.

Dar, istoria se răzbună. Azi, pe plan politic este foarte greu de ieşit din încurcăturile în care ne găsim, mai ales dacă războiul din Serbia va lua o întorsătură mai complicată. NATO se va găsi într'o poziţie dificilă şi România ar putea oferi şansa ieşirii din impas. Căci, Europa nu poate fi apărată pe linia unor graniţe artificiale şi parţiale. Fără România, nu există Europa şi Europa nu se poate apăra fără România.

În acelaşi context, se înscrie şi nevoia de a se reface complet România. Atât moral, cât şi economic. Ruina ei se datoreşte unor factori externi, care au fost manevraţi din exterior, pe temeiul unei viziuni politice ciopârţite de iluzii si reavoinţă. În jocul forţelor oarbe şi al miopiei politice, România a fost părăsită în ghearele barbariei sovietice şi părăsită este şi astăzi, căci nu i se oferă ajutorul prin care şi-ar putea reveni şi ajunge un factor de stabilitate politică şi forţă de apărare a păcii europene şi mondiale.

Cultura şi spiritualitatea românească este bazată pe valorile creştine şi de umanitate profundă. Ea nu joacă pe sârme pentru a-şi menţine echilibrul istoric, ci are o concepţie de ierarhie şi unitate armonioasă a ideilor şi legilor de viaţă. În cultura şi istoria românească nu se fac salturi şi aventuri, ci se urmează calea directă a unor credinţe ce vin din strămoşi, mărturia unei permanenţe a existenţei româneşti.

Un popor care n'a făcut cuceriri teritoriale şi n'a urmărit subjugarea altor popoare. Un astfel de popor constituie stâlpul de rezistenţă al unor eforturi de bine şi al unor legi de bună împăciuire între popoare. Acesta este un alt avantaj al poporului român, la care Europa ar putea apela în cadrul larg al organizaţiei NATO.

În contextul actual al istoriei, aportul României la acţiunile NATO nu poate fi decât binefăcător şi chiar salvator. Rămâne să vedem cum vor înţelege conducătorii lumii de azi, imperativele istoriei şi legile geopolitice ale lumii. Numai depăşind cercul strâmt al egoismelor şi prejudecăţilor se poate ajunge la rezoluţii autentice şi morale. Istoria nu se face decât cu adevăruri, curaj şi sinceritate pe linia unor idealuri călăuzitoare, etice şi pline de omenie.

Poate că momentele grele de azi, vor deschide inimile curate ale oamenilor şi va lumina mintea celor ce deţin destinele clipelor de faţă.

În această zi de sfârşit de Martie, cu zeul Romanilor de război, poporul român stă aşezat ca un munte, gata să înfrunte toate vijeliile şi să primească tot ceea ce este demn dela Cer şi Dumnezeu, pentru a-şi îndeplini misiunea care i-a fost dată. Trăind şi făcând istorie, pătrundem şi înţelegem şi mai mult tainele şi semnificaţia ceasului de acum.

George BĂLAŞU

CORNELIU VADIM TUDOR A RĂMAS FĂRĂ IMUNITATE

—Bogdan COSTEA—

Ceea ce trebuia să se întâmple de ani de zile, iată, a devenit până la urmă realitate: Corneliu Vadim Tudor şi-a pierdut imunitatea parlamentară şi, de câteva zile, poate răspunde în faţa legii ca orice simplu cetăţean. Poate da seamă pentru calomniile sale din paginile ziarului *"România Mare"*, poate fi chemat în faţa justiţiei pentru instigare la violenţa din timpul minieradei din Ianuarie '99, poate fi acţionat în justiţie de către orice cetăţean al acestei ţări, care s'a simţit lezata nu o dată de aberaţiile senatorului...

Au fost mai multe încercări până acum din partea partidelor aflate la putere pentru a-l prinde la greu pe C.V. Tudor. Nu s'a reuşit. Şi aceasta nu pentrucă parlamentarii partidului România Mare ar fi opus o rezistenţă extraordinară - au făcut-o, dar cum reprezintă doar câteva procente în Senat nu au avut nici o şansă să blocheze votul - ci pentrucă lor li s'au alăturat cei ai Partidului Democraţiei Socialiste din România, oamenii lui Ion Iliescu luptând pentru a-l apăra pe Vadim.

Operaţiunea de ridicare a imunităţii a fost una extrem de greoaie; mai întâi parlamentarii Puterii au impus aprobarea unei modificări a Regulamentului Senatului prin care s'a decis ca ridicarea imunităţii unui parlamentar să fie posibilă nu cu 66% din voturi, ci doar cu 51%. Discuţiile au fost foarte aprinse şi, la final, parlamentarii P.D.S.R. şi P.R.M. au părăsit sala de şedinţe şi au anunţat că nu participă la vot. Dar cum în sală au rămas îndeajuns de mulţi pentru ca votul să fie valabil, totul a fost în perfectă legalitate. De aici şi până la ridicarea imunităţii lui Vadim nu a mai fost decât un pas. Cum pragul scăzuse dela 66% la 51%, a fost o simplă formalitate pentru putere să voteze ridicarea imunităţii preşedintelui P.R.M. Chiar şi în ultima clipă, însă, senatorul a încercat o stratagemă: el nu s'a prezentat la parlament şi a adus un certificat medical din care reieşea că este bolnav şi cerea amânarea votului. Puterea nu a fost, însă, impresionată şi a votat în absenţă cu 84 de voturi pentru şi 30 împotrivă, senatorul C.V. Tudor a rămas imun în faţa legii, încercările sale repetate de a ocoli având, iată, un sfârşit. Nu este, însă, pentru prima oară când C.V. Tudor îşi pierde imunitatea. În vara lui 1996, în urma unor demersuri îndelungate, Vadim a rămas fără imunitate, însă peste numai câteva săptămâni el urma să fie membru în noul Parlament şi, astfel, să capete un nou statut de intangibilitate. Situaţia nu a avut atunci timp să se pronunţe, dar oamenii politici spun că acum situaţia este diferită. Până la alegeri mai sunt cel puţin 16 luni, timp suficient pentru ca senatorul să poată fi tras la răspundere pentru faptele sale. Regimul politic este altul şi viteza justiţiei funcţionează mult mai rapid, aşa că ne aşteptăm ca procesele lui să fie soluţionate mult mai rapid.

Tribunul Vadim are în acest moment deschise 11 procese pentru calomnie, dela cel al senatorului Constantin Ticu Dumitrescu până la cele ale unor ziarişti. Din câte se pare va fi deschis şi un proces mai greu, de subminare a autorităţii de stat în cadrul evenimentelor din Ianuarie '99, cu încercarea minerilor de a veni la Bucureşti. El va fi acuzat de instigare la răsturnarea regimului politic prin forţă, căci se ştie că senatorul a adresat minerilor o scrisoare de sprijin şi de încurajare pentru a veni la Bucureşti şi a manifesta împotriva guvernului şi preşedintelui, cerându-le demisia. Dacă la celelalte procese s'ar putea ca Vadim să scape într'un fel sau altul, poate cu vreo amendă sau mustrare, în cel cu subminarea puterii e greu de crezut că va putea fi achitat.

Care ar fi variantele lui Vadim? Nu prea multe, dar una dintre ele ar putea veni chiar dela prietenii din PDSR. Partidul lui Ion Iliescu a cerut cu vehemenţă organizarea de alegeri anticipate. E drept, situaţia din ţară este foarte grea, sindicatele manifestează împotriva guvernului, sărăcia e din ce în ce mai adâncă, aşa că cererea pedeseriştilor vine cum nu se poate mai bine. Dacă se va ajunge până la urmă la aceasta, Corneliu Vadim are şansa de a primi un nou mandat de parlamentar şi, cu el, o nouă imunitate care ar face ca totul să se ia dela început. Rămâne să vedem, însă, în ce măsură va avea câştig de cauză poziţia PDSR şi, astfel, în ce măsură Vadim va scăpa şi de data aceasta nepedepsit.

O idee interesantă vine din partea unui analist politic care spune că Vadim nu trebue închis, întemniţat, pentrucă în acest fel el va deveni în faţa oamenilor un martir. Nu, soluţia găsită de analistul respectiv este mult mai ingenioasă: Vadim trebue sărăcit, trebue adus la sapă de lemn de către cei care conduc procesele de calomnie. Altfel spus, instanţele să îl amendeze pe Vadim, să îl pună să plătească sume imense către cei pe care i-a insultat, i-a calomniat şi i-a făcut de trei parale. Să fie nişte pedepse care să îl facă pe Vadim să îşi vândă moşiile, Mercedesul ultimul tip, casele de lux pe care le are, să ajungă să trăiască aşa cum trăieşte un om obişnuit al acestei ţări. Aceasta ar fi marea pedeapsă, nu martirizarea sa prin închisoare. O avea sau nu dreptate, e greu de spus.

Cert este că Vadim a ajuns pe mâna justiţiei, la mâna acelei puteri pe care a batjocorit-o mereu, pe care o numea murdară şi coruptă. Ei bine, tocmai aceşti judecători sunt chemaţi acum să îl ancheteze şi să îl judece pe marele Tribun... Rezultatul însă e greu de presupus.

P.N.Ţ.C.D. SE RUPE, VICTOR CIORBEA ÎŞI FACE PARTID

—Alexe COSTA—

Momentul pe care mulţi l-au simţit că se apropie pare a fi inevitabil pe scena politică: principalul partid din România, PNŢCD, se va rupe, din formaţiunea creştin democrată urmând a pleca o fracţiune care doreşte să înfiinţeze o nouă formaţiune politică. Noul partid îl va avea în primplan, ca preşedinte, pe nimeni altul decât Victor Ciorbea, fostul prim-ministru, căruia i se vor alătura şi alţi politicieni din PNŢCD.

Întrebarea care se pune este, ce pondere va avea noul partid pe scena politică românească. Se pare că una destul de însemnată, căci Victor Ciorbea era susţinut de destul de mulţi politicieni în PNŢCD, el fiind favoritul celor mai în vârstă, adepţii unei politici conservatoare. Rămâne să vedem dacă cei ce l-au susţinut până acum vor avea şi curajul de a pleca cu el un nou drum, renunţând la privilegiile pe care şi le-au câştigat ca reprezentanţi ai unui partid majoritar.

Victor Ciorbea este în acest moment supus unor presiuni din partea celor mai vechi şi influenţi membri ai PNŢCD pentru a renunţa la gestul său. Nicolae Ionescu Galbeni, Alexandru Badea sau Remus Opriş au încercat să îl facă să se retragă, dar se pare că fără prea mult succes. Se spune că ţărăniştii au găsit şi o funcţie cu care să îl momească pe Ciorbea să rămână în partid, propunându-i să ocupe în continuare poziţia de preşedinte al filialei PNŢCD Bucureşti.

Greu de spus unde se va ajunge şi dacă Ciorbea, sprijinit de doi membri marcanţi ai partidului, fraţii Boilă, va merge până la capăt. Din păcate, iată semnele că şi singurul partid care până acum nu se spărsese, nu îşi formase diverse *"aripi"* şi aripioare, e în pragul sciziunii...

În timp ce PNŢCD pare a se sparge, principalul său aliat din Convenţie, Partidul Naţional Liberal, a primit un membru de calibru, o persoană care ar putea juca un rol important în viaţa acestei formaţiuni în următoarele alegeri: George Pădure. Acesta, independent până acum, a decis să intre şi sub *"umbrela"* unui partid, pentru a avea un succes mai mare în politică. Pentru cei care au uitat, George Pădure a candidat ca independent la primăria Bucureştiului şi a obţinut un procentaj foarte ridicat pentru o persoană care a candidat pe cont propriu, circa 30% din voturi. Fiindcă George Pădure este şi un om de afaceri de succes, nu încape îndoială că PNL va avea de câştigat şi din acest punct de vedere, căci vin alegerile şi e nevoie de mulţi bani pentru a rămâne în top.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CRIZA DIN IUGOSLAVIA

Mihaela MOISIN

Conflictul creat în Kosovo este foarte complex şi poate avea urmări serioase în toate ţările Europei de Est, scăpate de sub influenţa fostei URSS. El trebue analizat din multe puncte de vedere.

Din punct de vedere sentimental, nu putem avea nici un fel de sentimente faţă de autorităţile sârbeşti, având fixate bine în memorie, atrocităţile produse de aceştia asupra miilor de tineri români care, din dorinţa de libertate şi de a scăpa de tirania lui Ceauşescu în anii '80, treceau Dunărea în Iugoslavia. Cei ce scăpau neîmpuşcaţi la graniţă, prinşi mai apoi, sufereau închisorile grele ale Iugoslaviei, iar foarte mulţi, erau predaţi Securităţii din România condusă de Ceauşescu.

Din punct de vedere umanitar, sutele de mii de bătrâni, femei, copii în exod spre Albania şi Macedonia, trezesc compasiunea. Întinzând mâna după o bucată de pâine sau o sticlă de apă, trăind în mlaştini, în frig şi ploaie, înghesuiţi ca sardelele, fără nici un punct sanitar, expuşi pneumoniei şi epidemiei de hepatită, ei sunt la dispoziţia altora. După aproape două săptămâni de trenare, în fine mila internaţională a hotărît să ia cu zecile de mii de refugiaţi, pentru a-i salva dela o moarte sigură. Astfel, SUA vor lua 20.000 de refugiaţi, Germania - 40.000, Turcia - 26.000, Canada - 5.000 ş.a.m.d. Până şi România, ţară care nu a fost integrată în NATO (ce greşeală!) este pregătită şi aşteaptă câteva mii de refugiaţi. Obiectiv însă, compasiunea a început şi pentru poporul sârb, care nici măcar nu se poate refugia undeva. Doi sârbi care au încercat să treacă graniţa în România, au fost împuşcaţi pe loc de grănicerii sârbi.

Nu trebue confundat poporul sârb cu guvernul extra comunist al lui Slobodan Miloşevici. Aceiaşi grăniceri care împuşcau pe Români când încercau să treacă graniţa în Iugoslavia vor împuşca acum pe Sârbii lor, când vor încerca să se refugieze în România.

Din punct de vedere istoric, Sârbii vor să-şi apere teritoriul, Kosovo, în timp ce Albanezii, îşi cer drepturile de a vieţui pe acelaşi teritoriu, pe care trăiesc de sute de ani. Problemă greu de rezolvat acum, cu Miloşevici preşedinte.

Referitor la intervenţia NATO, aceasta a fost târâgănată prea mult; tocmai pentrucă vremea nu este în favoarea atacurilor aeriene, trupele de teren ar fi rezolvat criza din Kosovo mult mai repede şi mai eficient.

În urma atacurilor aeriene asupra Serbiei, ţările lumii s'au împărţit în două, după afinităţi şi interese: de o parte NATO şi ţările care nutresc integrarea la această alianţă; de cealaltă parte Rusia, China şi India, la care se pare că se va ralia curând şi Japonia.

În ce priveşte România, deşi sentimentele populaţiei sunt împărţite, pentrucă nu trebue să uităm că în Iugoslavia trăiesc în jur de 1 milion de Români, plus alţii stabiliţi acolo prin căsătorii mixte. Guvernul României, însă, care ar avea de ales între Miloşevici-Elţin sau NATO, s'a orientat aşa cum trebue. Pentrucă România, aşezată între ţări comuniste, care deja tratează o federaţie - Rusia-Iugoslavia - este doar un culoar de trecere dintr'o parte în cealaltă a acestei viitoare federaţii.

România nu are altă şansă decât să se îndrepte spre NATO. NATO însă ar fi avut şansa să rezolve crizele etnice din Balcani - şi probabil alte viitoare crize asemănătoare - mult mai uşor dacă ar fi primit în structurile ei atât România cât şi Bulgaria în partea de Sud, iar Ţările Baltice în partea de NE. Prin admiterea acestor ţări în structurile nord atlantince, pe de o parte s'ar fi tăiat accesul Rusiei spre Iugoslavia şi invers, iar pe de altă parte s'ar fi creat o centură de apărare a Europei, izolând astfel Rusia complet de Europa.

Dacă România ar fi fost primită în NATO în primul val, ea ar fi putut fi un mediator şi un ajutor foarte mare în conflictul din Kosovo. Şi mai ales că, acesta este doar un început de *"curăţire etnică"*.

Acest gen de focare pot apare şi în Ucraina, precum şi în Ţările Baltice, unde populaţia rusă este în procentaje foarte mari. În România însă, care îşi pregăteşte intrarea în NATO, se dă o atenţie specială respectării drepturilor minorităţilor şi sperăm că acest lucru se va perpetua. Condiţiile impuse de NATO pentru integrarea în structurile ei, de exemplu, au făcut pe Unguri să înceapă a da atenţie minorităţilor sale, inclusiv Românilor, care, puţini câţi sunt, trebue şi ei să aibă drepturile lor.

Noua creaţie - Uniunea Europeană, similară cu Statele Unite nu permite în nici un fel conflicte interetnice, religioase, rasism ci o convieţuire paşnică între orice minoritate etnică sau religioasă, bazată pe toleranţă.

Nu se ştie cât de curând se va ajunge la această situaţie perfectă, nici cât sânge va mai curge până atunci, câţi civili nevinovaţi şi de o parte şi de alta, în Kosovo sau oriunde, vor fi sacrificaţi pentru atingerea acestui scop.

Singura speranţă ca acest conflict din Balcani, să nu escaladeze într'un al treilea război mondial, ca în trecutul de neagră amintire, este ca situaţia economică dezastruoasă din Rusia la ora actuală, s'o împiedice pe aceasta de a interveni militar. Căci Rusia depinde azi total de ajutorul financiar al Occidentului. Deşi, Rusia, după refacerea economică cu ajutorul Occidentului, îşi va relua tendinţa de expansiune a lui Petru cel Mare. Tocmai de aceea, NATO ar trebui să gândească la viitor şi să-şi creeze centura de apărare a Europei prin integrarea în alianţa nord atlantică a României, Bulgariei şi Ţărilor Baltice.

ŢARA ŞI JUSTIŢIA

Urmare din pag.1

pentru marii infractori sentinţe cât mai blânde sau chiar scoaterea de sub urmărire penală.

Recuperarea justiţiei va avea un mers corespunzător demolării structurilor comuniste, cu deosebire a celor din bastionul dela Ministerul de Interne, care până de curând au rămas neclintite. Îmbucurător este că, după semnele care se văd, ele sunt în curs de pierdere a SRI-ului, a Armatei şi a Ministerului de Interne. Iar prin condamnarea lui Cozma li s'a clătinat poziţia în justiţie. De abia când ele vor pierde în chip total pe aceasta, legea va fi cu adevărat lege. Astfel, demolarea structurilor comuniste este singura şansă a justiţiei ţării şi a statului de drept care trebue să dovedească, că el nu este doar o vorbă goală.

E adevărat că Miron Cozma nu este singurul vinovat. În fapt şi în drept, el este braţul înarmat al unor forţe politice care l-au adus în Bucureşti. Numai că, nu din raţiuni de justiţie, ci doar din raţiuni politice, acei politicieni care l-au comandat pe Cozma par a fi iertaţi. Fără a se lua în considerare că un asemenea lucru este o altă mare gaură neagră în justiţia ţării. Cu arătarea: de judecat e numai Cozma care a fost vârful mineriadelor şi nu şi Ion Iliescu, care a fost vârful politic de comandă. O asemenea arătare sfruntează mult aşteptata zi a adevărului, a justiţiei depline. Şi duce la starea de umilire a unei ţări care vieţuieşte în duplicitatea că legea nu este aceeaşi pentru toţi.

Justiţia este liantul democraţiei şi al libertăţii. De aceea ea nu are voie să fie legată la ochi şi nici răstălmăcită ori interpretată de pe poziţii politice sau electorale. Faptul că schimbarea din 1996 nu a fost capabilă să dea noi dimensiuni aplicării justiţiei a dus la încurajarea haosului în care un Miron Cozma să se mai prezinte la procesele penale în care este implicat. Şi tot aşa fac şi mafioţii şi politicienii infractori şi escroci, care ocolesc justiţia prezentând chichiţe de boală care i-ar face să nu fie buni de ea. Iar asemenea pretexte prind, fiindcă ele sunt patronate de politica ocultă de stat.

În perioada de perestroică românească, Decembrie '89 - Noembrie '96, reformarea justiţiei a fost demagogică. Şi nefuncţionarea ei a generat în populaţia ţării umilinţă şi ruşine. Din păcate şi după 1996 funcţionalitatea justiţiei române a rămas ancorată în trecut. Un trecut pe care-l negăm cu putere, dar care nu poate fi sfârşit cu adevărat decât opunându-i ceva viabil, demn de încredere şi consideraţie generală. Opunându-i şi o justiţie cu judecători şi procurori care să nu lucreze la ordin şi după norme staliniste.

Ne place să credem că actul salutar de justiţie privindu-l pe Cozma şi mineriada din 1991 nu este o excepţie, ci un început de normalitate care trebue să crească din o elită de oameni cu reputaţie nepătată, ca element de înlocuire a judecătorilor foşti şi actuali colaboratori ai Securităţii politice. Statul de drept nu se poate realiza ca exponent al justiţiei decât dărâmând paradoxul - politică ocultă de stat şi justiţie.

Ţara e fără îndoială săracă, dar actul de justiţie nu cere bani.

Eugen BÂRSAN

Sfatul nostru

ASCULTAŢI DE GLASUL PĂMÂNTULUI ROMÂNESC

George BĂLTEAN

Dumnezeu a dat României două mari, fundamentale bogăţii: pământul şi omul. Acestea stau la baza întregii vieţi din România. Cine ţine cont de ele are succes, cine nu, pierde şi pierde nu numai el, ci, întregul popor. Să luăm exemplu dela gospodarul român. El a început cu ce a avut şi pe măsura creării unui surplus, a cumpărat ce nu a avut. România are un pământ bun cum puţine ţări din lume au, şi are un popor minunat cum rar găseşti. De ce îi merge rău însă bietului Român? Una: poporul a fost rupt de pământul de sub picioare, pământ pe care cu drag l-a muncit şi care l-a hrănit. A doua: conducerea României este ruptă nu numai de pământul românesc, dar şi de popor. Pământul, poporul şi conducerea trebue să fie o unitate, un întreg pe care să nu-l poţi separa. Doar atunci poate exista un nou avânt.

Pământul românesc este bogat. Trebue să fie bine cultivat şi îngrijit, iar el va putea hrăni uşor 50 de milioane de oameni. Aceasta însemnează că economia românească trebue să se bazeze mai întâi pe ce are: pe pământ şi pe oameni. Reforma economică va reuşi dacă va dezvolta şi industrializa agricultura şi dacă va crea o agricultură complexă: cultivarea pământului, pomicultura, creşterea vitelor, viniculutra, albinăritul. În continuare se pot dezvolta uşor toate ramurile consecvente: industria alimentară, industria uşoară, comerţul intern şi extern, industria de maşini şi unelte agricole, sistemul financiar. Investiţiile în aceste ramuri sunt mult mai mici decât în industria grea şi se rotesc rapid, costurile se acoperă rapid, iar beneficiul este sigur. În aceste ramuri piaţa de vânzare nu lipseşte. În România există o solidă tradiţie şi experienţă în aceste domenii de activitate, domenii care pot absorbi multe milioane de oameni. Mai mult! Natura a creat neasemuite frumuseţi, baza unui turism unic. Sute de mii de Români ar putea trăi bine din turism. Pământul ne vorbeşte prin ce a creat, prin aceste frumuseţi ca şi prin tot ce ne oferă. Să ascultăm de glasul său. Dar este nevoie şi de cultivarea omului, căci turismul cere o lume de înaltă calificare, curăţenie, comportament, inventivitate, cinste, rafinament. Turismul atrage dezvoltarea a o serie de servicii. Iată deci, noi ramuri care se pot dezvolta uşor, cu puţine investiţii, pentru care există un om cu calităţi corespunzătoare. Trebue să se acţioneze însă din partea conducerii ţării.

Problema problemelor o constituie căile de comunicaţie, căci fără căi de comunicaţie este greu să faci un turism dezvoltat. Treptat se poate realiza orişice însă şi când ne gândim câte milioarde a aruncat conducerea ţării pe nimic!... Ziarul *"România liberă"* este de felicitat pentru iniţiativa propunerii creării unei autostrăzi Constanţa-Bucureşti-Arad, cu toate cele aferente. Aşa, da! Trebue început. Şi dacă guvernarea nu vrea să aibă iniţiativa, trebue să o stimulăm noi, presa şi poporul. Posibilităţi există. Este suficient să se asculte de glasul pământului românesc, din care ne tragem seva. Pământul ne vorbeşte direct, dar şi prin poporul înfrăţit cu acest pământ. Nu doar *"codru-i frate cu Românul"*, ci, întreg pământul românesc, dela Nistru pân'la Tisa!

• • •

Primăvara există peste tot o campanie de curăţenie. Curăţenia stă la baza oricărei ordini. Bine ar fi ca şi în România să înceapă o campanie de curăţenie generală. Fiecare să facă curăţenie în jurul casei sale. La oraşe comitetele de bloc să fie obligate să facă şi să organizeze curăţenia, inclusiv partea de stradă aferentă. Astuparea gropilor şi căratul gunoaielor necesită însă utilaje. Primăria să asigure utilajele, iar locatarii să lucreze în acţiunea generală de curăţenie.

Emil Constantinescu afirmă (după Viena, Dec. '98) că esenţiale sunt construcţia democratică şi stabilitatea democratică, lucru care trebue să fie înţeles şi de Români(!) Noi credem că Românii înţeleg, întrebarea este ce să înţeleagă? Ce democraţie, unde se găseşte ea, şi cine profită de democraţie? Românii care abia au ce mânca şi trăiesc de pe o zi pe alta, sau noua clasă de îmbogăţiţi, şi hoţii? Un om politic din Occident afirmă că *"România este încă un stat poliţist"* şi dă exemplu: "La schimbarea paşaportului expirat Românul trebue să prezinte: 120 DM, cerere tip, fişă personală, fişa paşaportului, 4 fotografii, copii după paşaportul românesc, copii după paşaportul occidental sau dreptul de şedere, copii certificat de căsătorie, copii buletin de identitate (dacă are), copia certificatului de naştere sau alte documente, care să ateste calitatea de cetăţean român. Menţionăm, este vorba de un cetăţean român care are paşaport românesc, care însă expiră! În Occident se cere: să se prezinte paşaportul vechi, 2 fotografii şi o taxă de 20 DM. Mare diferenţă; ca între un stat poliţist şi democraţie!...

Emil Constantinescu nu zice nimic de reforma economică şi economia de piaţă. Nu's esenţiale?

CONCERTUL DE PALME

Viorel PALTIN

Cu mulţi ani în urmă, o echipă de cineaşti italieni a făcut un film extrem de şocant, intitulat *"Mondo cane"*. Cine l-a văzut nu l-a putut uita: o lume plină de excese, obiceiuri extravagante şi cruzime, prezentate în scurte fragmente, unele de o violenţă grafică care te izbeşte direct, ca spectator, ca om, chiar dacă, prin natura ta, eşti sau te crezi puţin impresionabil. În final, realizatorii au regizat un concert de palme. Pe o scenă, în faţa unui public *"select"*, amator de... satisfacţii *"estetice"* tari, obţinute prin efecte dintre cele mai dure, îmbrăcaţi în fracuri, sunt aliniaţi vreo cincisprezece *"interpreţi"*, în poziţie de drepţi. Concertul constă din palmele pe care dirijorul le dă interpreţilor. *"Dirijorul"* îi pălmuieşte pe rând cu atâta străşnicie pe cei aliniaţi, încât chiar dacă ştii că totul e trucat ţi se face milă de condiţia umană, adusă la acest prag de jos. Secvenţele acestea mi s'au asociat mereu cu povestirea *"Bunicul"* de Delavrancea. Cei doi nepoţi aşezaţi pe genunchii blajinului om îşi iubesc atât de mult bunicul, încât îl împart convenţional în două: fiecare îşi alge o parte a obrazului bătrânului. Geloşi unul pe altul, nepoţii trag palme bunicului în partea adversă. Iar bunicul decrepit, bătut până la lacrimi, acceptă, din prea mare dragoste pentru fiecare din cei doi nepoţi...

Cam acelaşi lucru se petrece şi în viaţa noastră politică. Este un interminabil concert de palme, care se administrează poporului român. Dacă un partid loveşte în chiriaşi, un altul se vede nevoit să-i snopească pe proprietari; dacă unii vor *"restitutio in integrum"*, alţii cer să nu se mai dea nimic înapoi; când se pune problema privatizării întreprinderilor şi băncilor, ceilalţi pun beţe în roate în numele unor principii etatiste, pe care le traduc în mintea lor prin avantaje pentru şefi fără... răspundere... etc., etc. Ascultându-i pe politicieni, înţelegi că toţi îşi justifică poziţiile divergente faţă de ale altora prin intenţia de a face bine poporului... În realitate fiecare dintre aceşti oameni, înţelege *"binele"* în felul lui aparte şi, în lupta pentru a-şi impune punctul de vedere, loveşte partea *"celuilalt"*.

În România aproape nici o formaţiune politică nu încearcă să se definească autonom, ci prin opoziţie sau contrast cu altele. Adică în luptă... Faţă de propriile slăbiciuni şi neajunsuri, partidele nu iau mai niciodată atitudine publică, lăsând în această privinţă toată iniţiativa adversarilor, cu toate că ştiu foarte bine că aceştia vor prezenta lucrurile cât se poate de deformat şi tendenţios. Maniera subiectivă e categorică, tot ce fac adversarii e rău, tot ce facem *"noi"* e bine sau dacă nu cel puţin scuzabil. E ca'n mai vechile filme cu Nemţi şi alţii, unde primii sunt bestii, iar ceilalţi îngeri.

Potrivit unor surse din conducerea partidelor care au format această nepotrivită coaliţie de forţe care conduce azi România - din nenorocire singura posibilă, ţinând seama de circumstanţe - în sânul guvernului lui Radu Vasile şi în afara acestuia, incompatibilitatea fundamentală se manifestă cu virulenţă constantă între PNŢCD şi PD, care nici până acum nu au reuşit să-şi armonizeze - nu concepţiile, ceea ce ar fi imposibil - ci opţiunile pragmatice. Se pare că oamenii politici din aceste partide se antipatizează cu atât mai vârtos cu cât sunt mai din scurt somaţi să conlucreze mai îndeaproape şi cu cât trebue să se vadă mai des. Acum, că vacanţa s'a încheiat, vor răbufni probabil toate ranchiunele. *"Deştepţii"* din PD vor susţine din nou cu maliţie şi cu aer de superioritate prezumţioasă că reforma (ce-o fi oare, zău, reforma?) lâncezeşte din cauza incompetenţilor din PNŢCD; ţărăniştii vor ţine să demonstreze că oamenii lui Roman forţează mereu nota, năzuind să nesocotească *"algoritmul"*, cu intenţia vădită de a pune mâna pe prea multe pârghii ale economiei şi executivului, în comparaţie cu ponderea PD, rezultată în alegeri...

În deschiderea acestor noi dispute - care nu sunt deloc prevestitoare de vreme bună - s'a conturat şi un element pe care l-am putea califica cu adevărat pozitiv, dacă n'am suspecta posibilitatea în subsidiar a unui calcul sau târg; potrivit parlamentarului PD Triţă Făniţă, care a negociat cu ţărăniştii pe tema restituirii proprietăţii funciare, partidul său ar fi renunţat la poziţia intransigentă de până acum, acceptând să se atribuie foştilor proprietari terenuri în limitele pe care le-au deţinut. Care va fi preţul acestei subite cedări nu se ştie încă, dar observatorii politici speculează că PD va fi avut motive practice destul de serioase dacă a renunţat la una din cele mai tenace pietre de poticnire pe care a menţinut-o cu obstinaţie în calea înţelegerii în coaliţie. O sugestie ne vine din partea Partidului Alternativa României, formaţiune politică matură, pe care până acum nimeni n'a putut s'o arate cu degetul. Personal înclin să consider intactă credibilitatea PA, motiv pentru care o menţionez în acest context. Un reprezentant dela vârful Alternativei României a făcut cunoscut că PD intenţionează să-şi adjudece controlul asupra Gărzii Financiare, din care ar dori să facă o instituţie redutabilă, un fel de contrapondere la poliţia economică, aflată în fieful ţărănist. Aşadar cedarea din domeniul agrar ar putea avea în vedere un obiectiv de atins în domeniul financiar.

Nu pot pune punct acestui nevinovat şi mic eseu politic fără a vă prezenta stimaţi cititori, legenda sau cheia înţelegerii paralelei cu concertul de palme sau povestea bunicului, luat în partaj la bătaie de prea sentimentalii lui nepoţi. Nu că ar mai fi nevoie de explicaţii ori că aş subestima inteligenţa cuiva, ci doar aşa, pentru a nu lăsa cea mai mică urmă de echivoc. De mulţi ani - din vremuri vechi - Românii au avut înclinaţia de a-i diviniza sau adula pe conducători, de a le accepta, fără să ceară explicaţii, dictatura sau capriciile, jocurile meschine sau cruzimea. La rândul lor, conducătorii au perceput adesea poporul şi ţara sub forma unor fragmente care le aparţin, pe care le-au împărţit între ei după vreun *"algoritm"* oarecare şi de câte ori au avut dispute între ei, au făcut să sufere acele părţi care aparţineau *"adversarilor"*... Dar loviturile au fost doar aparent îndreptate împotriva *"celorlalţi"*. În fond suferinţa s'a răsfrânt asupra *"bunicului"*, care a fost inevitabil pălmuit şi, în marea lui bunătate, a întors creştineşte şi celălalt obraz...

Actualul joc politic este doar ultimul concert de palme... şi nu e trucat ! Poporul o simte din plin, până la lacrimi.

Viorel PALTIN

VIAŢA PASCALĂ

Urmare din pagina 1

dându-le misiune de a vesti ucenicilor minunea şi de a merge în Galileea unde Domnul îi va întâlni. De atunci şi până acum, în fiecare an, la vremea sorocită de Biserică, afirmăm credinţa noastră nestrămutată în Învierea Fiului lui Dumnezeu prin salutul divin: *"Hristos a Înviat!"* şi prin răspunsul care pecetluieşte afirmaţia: *"Adevărat a Înviat!"*

Vestea Învierii Nazarineanului s'a răspândit ca fulgerul în cetatea Ierusalimului. În cercurile adepţilor lui Iisus, vestea a fost adusă de femeile mironosiţe, care, în prima fază, nu au fost crezute de ucenici, deşi Mântuitorul le spusese de multe ori că va muri şi va învia. Ei luaseră, probabil, afirmaţia lui Iisus în mod simbolic, sau ca promisiune a învierii de obşte în care fariseii credeau. Dar Mântuitorul le precizase şi timpul, în mai multe împrejurări, fie direct, fie referindu-Se la semnul lui Iona. Era greu să crezi atunci, era greu chiar şi pentru ucenici. Dar dovezile Învierii lui Iisus se înmulţeau printre apostoli: Petru şi Ioan aleargă la mormânt şi văd că spusele femeilor erau adevărate; Luca şi Cleopa îl recunosc pe Iisus la Emaus, când Domnul frânge pâinea; Iisus se arată Mariei Magdalena, celor zece (fără Toma) apoi celor unsprezece (cu Toma) apoi lui Petru şi altui mucenic pe ţarină şi, în sfârşit, celor şapte, la Marea Tiberiadei.

Vestea Învierii printre Iudei au adus-o, la început, chiar ostaşii care păziseră mormântul Domnului şi căzuseră ca morţi în clipa când lumina Învierii a ţâşnit din mormânt prin piatră şi Iisus Însuşi a strălucit deasupra pietrei.

"Şi plecând ele (femeile mironosiţe), *iată, unii din straja, venind în cetate, au vestit arhiereilor cele întâmplate. Şi adunându-se ei împreună cu bătrânii şi ţinând sfat, au dat bani mulţi ostaşilor zicând: 'Spuneţi că ucenicii Lui, venind noaptea, L'au furat pe când noi dormeam; şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca şi pe voi fără grijă vă vom face. Iar ei, luând arginţii, au făcut precum au fost învăţaţi. Şi s'a răspândit cuvântul acesta între Iudei, până în ziua de azi."* **(Mt. 27: 11-15).**

Să încercăm să ne transpunem în timpul de atunci. Întreaga cetate a Ierusalimului era în fierbere. Fiul Omului pentru unii, *"amăgitorul acela"* pentru alţii, Iisus era singura preocupare a cetăţii, dela Pilat la ultimul Evreu: unii aşteptau cu bucurie şi îndoială ca Iisus să învieze, precum făgăduise, alţii, cu teama învierii Lui, încercau să-şi ia măsurile de înnăbuşire a oricărui zvon despre înviere, căci dincolo de ura lor, teama că uciseseră pe Mesia nu o puteau scoate din inimă şi Îl voiau pe Domnul ucis cu adevăat. De aceea ceruseră Iudeii ca Pilat să trimită ostaşi care să zdrobească picioarele celor răstigniţi, inclusiv ale lui Iisus, pentrucă se temeau de Învierea Lui. Pretextul *"Sâmbetei"* de a doua zi era doar un pretext. În fond, singurul lor gând era să-L ştie şi pe Domnul mort şi cât mai mort, chiar şi cu picioarele zdrobite, pentrucă, dacă ar fi înviat totuşi, să fie schilod. O gândire alterată de spaime metafizice. De altfel, într'un fel sau altul, Ierusalimul, Iudeea şi împrejurimile trăiau în această aşteptare mistică şi plină de sentimente contradictorii: teamă, nădejde, ură, jale. Dar toţi, aproape fără excepţie, probabil şi Pilat cel sceptic însuşi, trăiau în aşteptarea Învierii.

Fariseii au cerut lui Pilat ostaşi care să păzească mormântul Mântuitorului, spre a nu fi furat de ucenici ca să nu fie *"rătăcirea cea din urmă mai mare decât cea dintâi"* **(Mt. 27: 62-64).** Ca şi cum ar fi putut interzice Vieţii să nu răsară din mormânt. Dar expresia aceasta ne lasă să înţelegem cât de larg se răspândise învăţătura Mântuitorului, ce număr imens de adepţi avea, încât se umpluse ţara de această *"rătăcire"*.

Şi minunea aşteptată de toţi, cu sentimente diferite, s'a petrecut: Iisus a înviat strălucitor din mormânt, ostaşii care Îl păzeau au căzut la pământ ca nişte morţi. El S'a arătat femeilor minorosiţe, de două ori ucenicilor ascunşi în casă, la grupuri mai mici, la Marea Tiberiadei şi la peste 500 de fraţi dintre care, cei mai mulţi încă mai trăiau la vremea în care Sf. Apostol Pavel îşi scria ***Epistola către Corinteni.*** (Vezi **1 Cor. 15: 4-8**). Atunci de ce s'a răspândit printre Iudei minciuna că Iisus a fost furat de ucenici şi de ce mulţi au crezut în ea?

În faţa partizanilor lui Iisus, oameni simpli, urmaşi ai Lui pentru mângâierea pe care le-o adusese stăteau cu străşnicie Fariseii şi cărturarii care puteau da afară din sinagogă pe oricine. Stătea puterea lor imensă de corupere a tuturor, de terorizare până şi a guvernatorului, de incitare la minciună şi de mituire a soldaţilor şi a marilor funcţionari romani, corupţi de o administraţie venală, de influenţele orientale ale tuturor imoralităţilor pe care ostaşii le împrumutaseră, ei înşişi fiind promotorii corupţiei. Iisus a fost vândut a doua oară: prima dată, ca om al lui Dumnezeu şi ca mare profet, prin trădarea lui Iuda; a doua oară, ca Dumnezeu înviat din morţi, prin mituirea de către arhierei a unor ostaşi uşor de corupt şi care se scuzau în faţa superiorilor lor că au adormit în post. Disciplina armată era dezastruoasă şi ostaşii nu mai aveau nici *virtus romana*, nici conştiinţa civilizatorie a imperiului.

De două ori vorbeşte Sfânta Scriptură de arginţii trădării: când Iuda a primit cei treizeci de arginţi pe care i-a restituit corupătorilor săi şi după Înviere, când arginţii trădării celei de-a doua au fost daţi ostaşilor de către aceiaşi arhierei care îl plătiseră şi pe Iuda. Istoria omenirii este plină de trădări; istoria mântuirii este plină de trădări. Când Sf. Apostol Pavel prigonea pe creştini, o făcea din ardoare pentru credinţa lui iudaică; dar când arhiereii iudaici au prigonit pe creştini şi au corupt ostaşii romani la minciună, au făcut-o din îndemn diabolic, pentrucă ei erau fiii tătălui lor, domnul minciunii şi al uciderii, care este diavolul.

Dar Hristos a înviat, fiind pârga învierii noastre, a tututor (cf. **1 Cor 15:20**). Strălucirea Învierii Lui mângâie inima omenirii de două mii de ani şi o va mângâia în vecii vecilor, căci şi după sfârşitul lumii, Învierea va fi bucuria inimilor noastre. Şi atunci, ca şi acum, lumea cerească şi pământească va răsuna de aceeaşi rostire sacră a bucuriei adevărului etern: ***Hristos a Înviat!***

Negatorii Învierii vor fi mereu. Mereu se vor scula copiii tatălui minciunii şi vor afirma că Hristos nu a înviat. Se vor scula înţelepţii lumii acesteia şi, în nebunia lor, vor nega adevărul sfânt al Învierii, pentrucă înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu. Se vor scula păstorii rătăcirii, profeţii mincinoşi care îşi vor învăţa păstoriţii că ***Noul Testament*** este o simplă colecţie de mituri şi vor rătăci pe mulţi cu argintul lor mincinos. Vor încerca să spună orice, să admită chiar valoarea morală a învăţăturii cristice, numai pentru a adormi în inima celor care îi ascultă ideea divinităţii lui Iisus, pentrucă satana lucrează prin ei şi satana vrea ca oamenii să nege pe Iisus ca Dumnezeu şi om. Dar adevărul fundamental al credinţei noastre rămâne nezdruncinat: ***Hristos a Înviat*** şi noi vom învia.

"Căci dacă morţii nu înviază, nici Hristos n'a înviat. Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este credinţa noastră..." **(1 Cor. 15: 16-17).**

Un duh nou trece peste lume: este duhul Învierii lui Hristos. Este convingerea noastră nestrămutată în adevărul Învierii. Hristos a înviat, trecând prin piatra mormântului, fără a o sparge, aşa cum S'a născut din Sfânta Fecioară, fără a strica cheile fecioriei ei. Şi acest duh preface lumea din temeliile ei. La baza lumii stă lumina Învierii şi întunericul nu o poate învinge.

"Acum toate s'au umplut de lumină şi cerul şi pământul şi cele de dedesupt". (Canonul Învierii).

Biserica slăveşte în cântări de taină Învierea Domnului, frumuseţea cântărilor îşi trage sursa din frumuseţea duhovnicească a sufletelor care proclamă această Înviere. Adâncul nostru primeşte lumina şi o reflectă înzecit în jur, cu strălucirea lumânărilor aprinse în Noaptea Învierii, când preotul cheamă cu glas mare: ***Veniţi de luaţi Lumină!*** Nu este vorba de o lumină obişnuită, nici de lumina înţelegerii, nici de lumina minţii, nici măcar a credinţei, ci de lumina mistică a lui Hristos care ni se dă cu dărnicie, fără chiar să o cerem, dar pentru care inima noastră s'a pregătit tainic dintru început, dela botez.

Aşa a strălucit Hristos în zorii zilei când a înviat din morţi. A strălucit cu lumina necreată a dumnezeirii Sale în inimile femeilor mironosiţe, ale Apostolilor, ale fraţilor şi ale tuturor celor care au crezut în El prin mărturia celor care L-au cunoscut. Şi noi am crezut şi mărturisim cu răvnă că Hristos a înviat şi că noi vom învia.

O legendă rabinică vorbeşte despre Înviere într'un mod deosebit. Vrăjmaşul cel mai mare al lui Hristos nu era Anna sau Caiafa. Aceştia erau doar vârfurile unui gheţar imens de ură care stătea ascuns în spatele lor, care îi mâna şi-i otrăvea cu o ură satanică. Acest personaj din spatele tuturor era Rabi **Tarfon**. El a condus din umbră arestarea şi judecata lui Iisus, la el veneau marele preot şi acoliţii lui să-l întrebe ce să facă şi cum să procedeze pentru condamnarea şi dispariţia *"înşelătorului"*. În Noaptea Învierii, Iisus s'a mai arătat cuiva, pe care Evangheliile nu-l menţionează. S'a arătat lui Rabi Tarfon. În noaptea aceea, rabinul descifra nişte pergamente vechi căutând înţelepciunea unui Mesia pe care îl trimisese la moarte. Bătrân şi uscat, la lumina unei lumânări, îşi ostenea ochii slăbiţi în descifrarea pergamentelor mâncate de vreme. Atunci a intrat Iisus în odaia lui şi i-a spus:

"Bătrâne Rabi, noaptea aceasta va fi prăzuită în eternitate, ca noaptea unei mântuiri de mult aşteptate şi de mult făgăduite. În noaptea aceasta lumina dumnezeirii s'a pogorît peste întreaga lume, adevărul străluceşte ca un soare şi întunericul a fost biruit. Iar tu stai şi citeşti nişte pergamente vechi care şi-au pierdut însemnătatea, pentrucă Împlinirea s'a făcut."

Rabi Tarfon a ridicat ochii spre Iisus. Era obişnuit cu apariţiile de duhuri, era mereu vizitat de tot felul de strigoi pe care îi alunga printr'un semn al mâinii. Dar Iisus stătea în faţa lui în lumină cerească, blând şi iubitor, aşteptând dela el semnul înţelegerii. S'a ridicat încet de pe scaunul lui, cu ochii clipind de lumina strălucitoare a Învierii şi a ridicat mâna să-L lovească pe Iisus.

Şi s'a uscat mâna lui Rabi Tarfon în chiar clipa aceea.

Hristos a Înviat!

Pr. Gh. CALCIU

DUPLICITATEA CLASEI POLITICE ROMÂNEŞTI

Aurel BĂDĂIAN

Viaţa politică românească oferă zi de zi reacţii din ce în ce mai diverse. Majoritatea dintre acestea sunt fără nici o logică aparentă, fiind mai degrabă un soi de a vorbi al aleşilor noştri, fără a şti nici ei bine de ce. Oamenii politici spun multe lucruri dar, în fapt, prea puţin vorbesc în cunoştinţă de cauză şi mai ales spre beneficiul celor care i-au ales, Cetăţenii. Exemplele sunt multe şi numai consultarea revistei de satiră polemică *"Caţavencu"* va oferi fără îndoială oricărui interesat de subiect material bogat, chiar şi pentru redactarea unei *"Cărţi Negre a politicianismului românesc"*. Din păcate, toate declaraţiile şi răţoielile publice ale aleşilor neamului scot în evidenţă imaturitatea clasei noastre politice şi mai ales lipsa ei de perspectivă privind prezentul, ca să nu mai vorbim de viitor.

Preşedintele Constantinescu spunea chiar, referindu-se la clasa politică, că este murdară. Fără îndoială că-i dăm dreptate locatarului dela Cotroceni, dar din păcate pentru domnia-sa, o mare parte din clasa politică incriminată este emanaţie a formaţiunilor politice grupate în CDR, speranţa noastră până mai ieri. Cei 15.000 de specialişti au fost alungaţi, iar în locul lor au fost aduşi neprofesionişti, şpăgari sau dornici numai de îmbogăţire rapidă, fără nici un interes pentru cei care i-au ales. Se poate spune fără nici o exagerare că aleşii nu mai au nici o legătură cu cei care i-au ales.

Deplasările în teritoriu ale parlamentarilor noştri scot în evidenţă la capitolul deconturi o *"amplă activitate"* în circumscripţiile unde au fost aleşi. În fapt, doar câţiva dintre aceştia îşi decontează cu adevărat discuţiile cu cetăţenii, în rest fiind doar excursii în interes propriu. La fel fac parlamentarii noştri şi în plan extern. Deplasările fără nici o finalitate, numai pentru dragul voiajului, pe bani mulţi. Câte dintre aceste deplasări au avut drept rezultat îmbunătăţirea imaginii ţării noastre în străinătate? Nici una. În schimb, parlamentarii noştri, membrii Guvernului sau ai altor organisme cu contacte externe, se pot mândri însă, cu îndeplinirea planului la cumpărături. Pe plan mondial, parlamentarul sau reprezentantul guvernului român este pe primul loc. Orice parlamentar sau reprezentant al Executivului îţi poate face planul detalat al magazinelor mai ieftine, al localurilor unde poţi mânca aproape gratis şi alte asemenea lucruri. Aleşii noştri ar putea fără îndoială să se privatizeze şi să-şi deschidă firme de consultanţă în domeniul comerţului. Ar fi chiar mai bine pentru ţară.

Ceea ce este însă foarte grav este că, prin declaraţii negândite, aleşii noştri fac extrem de rău României. Însuşi Preşedintele Constantinescu afirmă că nu avem nevoie de economie de piaţă, de parcă prin gura sa ar fi vorbit Ion Ilici Iliescu sau chiar răposatul Ceauşescu sau alţi politruci comunişti. Ultimele găselniţe ale aşa-zişilor politicieni dâmboviţeni se referă la conflictul din Kosovo. Până mai ieri, susţinători pe faţă ai intrării României în NATO, politicienii noştri au devenit brusc pro-Sârbi şi pro-Miloşevici. Îţi vine să te întrebi ce e în capul lor? Ce vor? Nimic. Clasa noastră politică a dovedit încă o dată lipsa de ataşament faţă de valorile democraţiei, plus o duplicitate demnă de o cauză mai bună. Aşa au făcut Românii şi în cazul războiului din Golf şi în alte situaţii unde puteau dovedi că sunt aliaţi ai Occidentului. Au dovedit exact contrariul, iar consecinţele acestei duplicităţi se vor vedea cât de curând. Vom rămâne în zona gri, vom fi consideraţi lipsiţi de credibilitate, şi din păcate pe bună dreptate.

Şi la urma-urmei aşa şi este: ba spunem că vrem economie de piaţă, iar apoi ne răzgândim, ba vrem în NATO dar suntem contra NATO, ba suntem democraţi dar de fapt suntem totalitari în gândire. Din păcate, toate aceste exerciţii de retorică a aşa-zisei clase politice româneşti, vor avea consecinţe negative pentru prezent şi viitorul apropiat al ţării noastre. Şi ne vom întreba din nou: Încotro?

Spre nicăieri!

"INOCENŢII" D-LUI ROMAN

cu figuri silogistice de stil, iar electoratul nici atât, deoarece s'a maturizat după un deceniu în care a fost înşelat de promisiunile şi tertipurile politicianiste ale clasei muncitoare.

În mod incontestabil minerii au fost manipulaţi, nimeni nu se îndoieşte de acest adevăr, dar în nici un caz ei nu au fost nişte *"inocenţi"*, cum doreşte Dl. Roman din motive personale să ni-i prezinte. În machiavelisme politice nimeni nu l-a întrecut încă pe liderul PD, iar în privinţa principiilor lui morale, din respect pentru cititorul acestui prestigios ziar evit să reproduc nici măcar titlul editorialului din *"România Liberă"* apărut la 24 Martie 1998, în care Octavian Paler îl trimite pe Dl. Roman într'o zonă imundă a societăţii despre care se vorbeşte cu oarecare jenă.

Noi însă îl trimitem să lectureze Dicţionarul Enciclopedic al Limbii Române editat în anul 1993, care traduce cuvântul de origine latină *inocent*, prin: nevinovat, curat, candid şi numai în mod ironic prin ignorant. Dacă analizăm sensul fiecărui cuvânt în parte, aflăm că *nevinovat* este un om care nu are nici o culpă, curat la suflet, inocent, candid, pur. Am putea continua analiza morfologică dar ne oprim aici, deoarece s'a închis cercul vicios şi ne întoarcem de unde am plecat, adică de unde a plecat Dl. Roman, calificând barbariile unor bande dezlănţuite drept opera unor *"inocenţi"*. De unde se vede că în politică unii nu ţin cont nici de perceptele Moralei cu care nu au nici o contingenţă, nici de regulile elementare ale etimologiei şi morfologiei deoarece au absolvit la fără frecvenţă, sub protecţia funcţiei de nomenclaturist a lui tătucu.

Deşi Partidul Democrat s'a desprins din FSN după mineriada din Septembrie 1991, când Petre Roman a fost răsturnat din fruntea guvernului la indicaţiile fostului tovarăş de *"revoluţie"*, este un fapt arhicunoscut astăzi că fostul prim-ministru al epocii postdecembriste este profund implicat în strategia de anihilare şi lichidare prin toate mijloacele a partidelor democrate aflate atunci în reconstrucţie de către ultimii supravieţuitori ai gulagului comunist, patronat de părinţii *"democraţilor"* de astăzi.

Îmi vin în minte două momente memorabile în care machiavelismul lui Petre Roman a fost de notorietate publică şi s'a desfăşurat la lumina reflectoarelor fiind intens mediatizate, păstrându-se în memoria peliculei. Primul s'a desfăşurat în ziua de 29 Ianuarie 1990 şi la el am fost martor, deoarece mă dusesem la Sediul Central al PNŢCD din Piaţa Rosetti pentru a-mi reactualiza carnetul de membru al acestui partid, pe care îl păstrasem ascuns de frica Securităţii încă din anul 1945. Câteva sute de indivizi adunaţi dela periferia societăţii asediau clădirea, dedându-se la acte incalificabile de vandalism, fiind conduşi chiar de primul ministru însuşi. Atunci Petre Roman cocoţat pe o tanchetă în chip de (mare cuceritor) pe lucrătoarele dela APACA le dăduse gata), l-a scos pe Corneliu Coposu afară sub pretext că îl salvează de furia mulţimii, adresându-se huliganilor lui: *"LĂSAŢI-L CĂ S'AU DEMSCAT"*. În memoriile sale Seniorul afirmă însă că primul ministru l-a atras într'o cursă machiavelică, transmiţându-i că vor merge împreună la Televiziune pentru un interviu.

Prin aceste indicaţii date vandalilor, Petre Roman s'a demascat a fi pus în practică principiul lui Niccoló Machiavelli şi anume: *"în politică primează interesele şi forţa, nu considerentele morale"*. Chiar dacă la mineriada din 13-15 Iunie 1990 rolul lui a fost secundar deoarece Ion Iliescu chemase minerii să *"cureţe"* Piaţa Universităţii, în calitate de prim-ministru al României ar fi putut folosi trupele Ministerului de Interne pentru stoparea dezordinii şi crimelor, aşa cum au fost folosite cu succes în luna Februarie 1999, la ultima mineriadă.

Petre Roman nu a făcut-o, deoarce era conştient de faptul că *"Zona liberă de neocomunism"* din inima Capitalei însemna începutul sfârşitului epocii în care au huzurit toţi fiii nomenclaturiştilor. Complicitatea lui cu Ion Iliescu este arhicunoscută şi nu mai trebue demonstrată, oricât s'ar strădui el acum să conteste şi să se detaşeze de acea perioadă tulbure pe care şi-a pus amprenta. Devastarea Instituţiilor de Cultură, a Sediilor partidelor democrate, intimidarea liderilor lor, precum şi schilodirea sau uciderea unui însemnat număr de tineri, printre care şi portarul din cabina Sediului PNŢCD de către acei *"inocenţi"* s'au făcut şi cu consimţământul lui.

Al doilea moment la fel de memorabil al autodemascării lui Petre Roman, s'a desfăşurat tot la lumina zilei şi a fost transmis în direct pe postul naţional de Televiziune, rămânând ca un punct de referinţă al biografiei lui. Era 1 Decembrie 1990 şi se sărbătorea la Alba Iulia Ziua Naţională a României votată de curând în Parlament. Bande de huligani aţâţaţi de Petre Roman în persoană l-au huiduit pe Corneliu Coposu şi i-au blocat accesul la tribuna oficială, unde Ion Iliescu încerca să-i tempereze elanul revoluţionar, dându-i peste mână. Această scenă este tipică pentru manipularea mulţimilor şi are similitudini cu momentul în care la acea farsă de proces, tiranul îi dădea peste mână *"savantei de renume mondial"* să nu mai spună prostii.

Am fost în zilele de 13, 14 şi 15 Iunie 1990 să-mi caut fata şi ginerele în Piaţa Universităţii unde mergeau zilnic şi am asistat la scene de coşmar în care *"inocenţii"* lui Petre Roman loveau cu bâte şi rângi tot ce mişca, iar pe liderul studenţilor Marian Munteanu au încercat chiar să-l decapiteze cu o secure, lăsându-l în nesimţire într'o baltă de sânge în fântâna arteziană din faţa Institutului de Arhitectură unde îl aruncaseră mai mult mort decât viu, după ce urinaseră pe faţa lui tumefiată.

Dacă fostul prim-ministru al perioadei respective se preface că a uitat acele momente de apocalips, ele i-au marcat în schimb pentru tot restul vieţii pe cei care le-au trăit pe viu şi tresar şi acum în somn la amintirea lor. Bineînţeles nu şi cei care i-au manipulat pe *"inocenţi"* pe care i-au asmuţit ca pe o haită de hiene asupra studenţilor care manifestau în mod paşnic, cerând democratizarea Instituţiilor de Stat. În machiavelisme politice însă nu l-a întrecut nimeni pe Dl. Petre Roman, care nu o dată a folosit arma şantajului politic pentru impunerea în cadrul Coaliţiei guvernamentale a punctului de vedere al PD.

Se pare că popularitatea lui este în cădere liberă, epoca *"APACA"* fiind depăşită istoric, astfel încât pentru refacerea imaginii sale cam şifonate încearcă acum să câştige câteva voturi în plus prin declaraţii demagogice care frizează cinismul. Chiar proiectul de lege propus de el pentru amnistierea participanţilor la mineriadele din anul 1999, nu este altceva decât o încercare prost disimulată de a câştiga simpatia celor care au impus legea bâtei în ţară timp de un deceniu.

Oare de ce nu a propus dl. preşedinte al Senatului amnistierea participanţilor la *toate* mineriadele, inclusiv la cea în care a fost dat jos dintr'un fotoliu prea mare pentru dimensiunile lui morale, faptă care i-a atras lui Miron Cozma o pedeapsă de 18 ani de închisoare? Se cunoaşte motivul, acea mineriadă a fost manipulată de Ion Iliescu şi de primul lui ministru de atunci, care nu era altul decât *"mărinimosul"* Petre Roman de astăzi. Nici participarea lui la genocidul din Decembrie '89 nu a fost pe deplin elucidată, rămânând câteva semne de întrebare asupra motivului pentru care un ilustru necunoscut până atunci ca el a fost înscăunat într'o funcţie atât de importantă.

Justiţia însă, care a intrat în drepturile sale după îndepărtarea din fruntea Procuraturii Generale a lui Cochinescu, precum şi a multor alţi judecători corupţi de soiul lui Dinu Marin, va scoate în curând adevărul la iveală în toate afacerile criminale ale perioadei postrevoluţionare. Secţia Parchetelor Militare de pe lângă CSJ a comunicat că este pe cale de a definitiva atât dosarul Revoluţiei din 1989, cât şi cel al mineriadei din 1990, despre care Dl. Roman nu a suflat niciodată un cuvânt, de parcă nici nu ar fi existat. Oare emoţiile l-au lăsat fără glas în această privinţă, sau are un lapsus? Aceste lacune se pot remedia însă în faţa organelor de anchetă, în cazul în care până atunci i se va vindeca amnezia.

Anul preelectoral 1999 ne va mai da prilejul să auzim şi alte declaraţii aberante, care ne vor dezvălui adevărata faţă a unor lideri ai clasei politice actuale. Lupta pentru Putere va dezlănţui o campanie fără scrupul, în care aventurierii politici apăruţi ca ciupercile peste noapte în viaţa publică, după acel Crăciun însângerat din 1989, nu se vor da în lături de a folosi tot arsenalul diversionist învăţat la înalta şcoală a vechiului aparat de represiune al Securităţii.

Cei ce doresc reîntoarcerea ţării la un regim de dictatură comunistă vor strânge rândurile, vor face şi reface vechi alianţe în cadrul cărora nu vor pregeta să lovească în Instituţiile Statului de Drept, pentru lichidarea democraţiei. Pentrucă lupta împotriva democraţiei este pentru ei o problemă de viaţă şi de moarte.

G. GEORGESCU

SCRISOARE DIN BOSTON

Unui scriitor din România

Bătrâne, dă-mi un semn că mai există,
Printre şacali, hiene şi-alte fiare,
În jungla unde moare fiecare,
Sub lacrimile arborilor trişti.

Aştept scrisori, dar, iată, nu mai vin,
Părinţii au murit, iar fraţii nu mai pot
Să spună în cuvânt amarul tot
Din amărîta noastră Românie.

Pe masă, din portretu'ndoliat,
Privirea mamei mele mă exaltă...
O rugăciune vine din cealaltă...
Bătrâne, în călugăr m'am schimbat;

Mă rog din zori şi până când dau zorii,
Şi'n somn mă rog, căci visul meu e rugă;
Mă rog să nu mai fie'n lume slugă,
Să curgă grâul râu sub piatra morii.

Să nu mai văd flămânzii cum aleargă,
Ca tatăl meu, pent'un coltuc de pâine,
Să fie pace astăzi, dar şi mâine,
În orice casă şi în lumea'ntreagă.

Mă rog să-mi umble gândul pe hârtie,
Necenzurat şi netrunchiat de nime',
În litere cursive sau aldine,
Doar Adevărul singur să rămâie.

Bătrâne, dă-mi un semn că ai împins
Minciuna cultă peste gard, afară,
Că ne-a rămas Istoria în ţară,
Cu Adevărul ei de neînvins.
Bătrâne, dă-mi un semn că mai există,
Şi voi trăi de-acum doar pentru tine.

George BĂJENARU

CRIMA CA ŞTIINŢĂ

Sau negarea valorilor umane

Radu DUNĂREANU

Rândurile de faţă sunt generate de un complex de evenimente recente şi de lecturi reluate, căutând să aflu un răspuns personal la situaţia economică şi politică din România, din ce în ce mai volatilă, poate că în pragul unei explozii nedorite, deşi detest ideea de a fi un fel de Casandra contemporană. Ca să-l parafrazez pe Camus şi oarecum să mă autocitez, ceea ce vedem azi în România şi prin vecini, nu este numai crima lui Cain dar şi continuarea aceleiaşi politici dusă de fiii lui Cain.

Căci suntem martorii, în zona fostă satelită sovietică, crimei ca *ştiinţă universală*, cum o numeşte Albert Camus. De data aceasta cabala criptocomunistă nu mai poate da vina pe *fascism* şi pe mişcări *extremiste de dreapta*.

Dacă ne uităm, fără părtinire sau orbire ideologică, la situaţia ţărilor foste satelite sovietice, uşor vom constata că violenţa, crima, genocidul are loc sau este promovat ca metodă de conducere politică şi statală în acele ţări în care, aşa-zisa *democraţie* postcomunistă este acaparată de acei care au deţinut puterea şi în timpul dictaturilor care promovau crima ca ştiinţă universală. Aceleaşi sunt şi ţările în care situaţia economică este cea mai catastrofală.

Mă refer la Rusia, România şi la aşa-zisa Iugoslavie, de fapt Serbia.

În celelalte ţări de sub fosta dictatură comunistă, în prezent la conducerea statului, cel puţin parţial, măcar o minoritate, participă cei care au suferit sub comunism, au fost deschis împotriva comunismului sau măcar - deşi detest cuvântul - disidenţi.

Rezultatul este că şi economia lor este în curs de refacere, deşi poate că privatizarea nu este chiar 100%, dar respectul pentru proprietate şi libertatea ei este implementat.

Cel mai bun exemplu este Polonia, unde venitul mediu este, deşi nesatisfăcător, cam la $500 pe lună, iar în România când se atinge $100 pe lună, te consideri fericit.

Să nu uităm că Cehia are preşedinte pe un fost deţinut politic, Ungaria nu este sub papucul fostei lor securităţi iar Slovenia le-a dat rapid o lecţie comuniştilor şovini sârbi.

În Bulgaria, unde fosta politică a fost uciderea tuturor intelectualilor, comuniştii s'au trezit la realitate, economia lor e infinit superioară României iar până şi Albania, subiectul a multe glume crude nemeritate şi-a scos comuniştii în afara legii.

Însă obstinaţia cu care comunismul deghizat din România, acei fii ai lui Cain, se cramponează de putere uzând aceleaşi metode desuete, dar criminale, de intimidare prin forţă şi ameninţări - vezi repetatele mineriade - face ca România, fragila ei democraţie, în loc să meargă mai înainte, să se arunce tot mai înapoi, pierzând prestigiul politic şi ruinându-se economic.

Această simplă şi reală constatare ne duce la o altă concluzie, aceea că politicienii aşa-zis de stânga, nu au capacitatea de a înţelege istoria şi de aceea repetă greşelile ei.

Din nefericire România e un exemplu intens de cultură dominată artificial de ideologii de stânga şi, ceea ce e mai grav, o ţară care nu are istorici.

S'a spus pe bună dreptate, referitor la Români, că ceea ce ştim despre noi înşine e cunoscut din scrierile altora.

O ţară nu poate fi mândră de trecutul ei dacă nu are istorici care să-l documenteze. N'am fi ştiut nimic de Troia, dacă nu era Homer, iar Pompeii ar fi rămas o movilă neştiută fără scrierea lui Pliniu. Poate că Volta Superioară (azi Bukina Faso) o fi avut o cultură specifică, dar cine o ştie, dacă nimeni nu a descris-o ?

Dacă însă avem scuze pentru lipsa substanţială a documentelor protoistoriei noastre, nu avem această scuză când vorbim de secolul acesta. Îmi pare rău să afirm, ştiu că unii mă vor blama, dar nu putem înţelege ce s'a întâmplat cu noi, tragedia secolului acesta, pentru simplu motiv că nu avem istorici. Da, avem persoane care au scris, pretinzând că sunt istorici, dar nu au făcut-o cu înţelegerea filosofică a momentului, ci au înşiruit doar date şi fapte, de multe ori falsificate cu bună ştiinţă pentru a se trage concluzii false.

Mai mult decât atât: la noi a fost - şi încă este - moda de a dovedi că eşti intelectual, numai dacă eşti *de stânga*. Cine nu e *de stânga* e suspectat că nu e patriot sau, mai rău, că e fascist, varianta română fiind calificativul intenţionat a fi însultător, de *legionar*.

Deci, puţin cât s'a scris, a fost scris de pe poziţia pretinsă rafinată, a intelectualului *de stânga*.

Din fericire majoritatea intelectualilor care au cochetat cu comunismul, sau cu varianta lui mai leşinată, a socialismului, la un moment dat s'au trezit la realitate.

La noi primul a fost Panait Istrati, după vizita lui în fosta Uniune Sovietică.

Pe plan internaţional, oameni de valoare şi-au reconsiderat poziţia şi au denigrat trecutul lor de colaborare cu terorismul internaţional comunist. Este cazul lui Sartre, Howard Fast (despre care am scris în aceste pagini), regizorul Elia Kazan, şansonetistul Montand şi alţii.

Dar cea mai competentă analiză a falimentului ideologic şi economic al marxismului/comunismului cred că l-a făcut Albert Camus în eseul său excelent intitulat *Rebelul*, unde nu neagă trecutul său ideologic de stânga dar, trezit la realitate după toamna maghiară, explică falimentul dictaturii comuniste unde, ca şi în cazul hitlerismului, demenţa dictatorilor duce la sinuciderea propriei lor naţiuni.

Zilele acestea Serbia este un trist exemplu. Nu este exclus ca Rusia să apuce pe aceeaşi cale, dacă va cădea în zona dementială a extremismului fals naţionalist.

În România, până în prezent, nu a apărut nici un fost comunist care să contribuie la demascarea propriilor lor crime. Nu. Tac şi se înfruptă din roadele crimelor lor.

Considerând că ţările foste comuniste au fost, la scară naţională, uriaşe închisori, nu e de mirare, folosind exemplul *marchizului de Sade*, care a devenit criminal ca rezultat al încarcerării sale de 27 de ani, ca şi popoarele ţinute în spatele gratiilor să producă elemente politice înclinate spre criminalitate. Exemplul fostei Iugoslavii este elocvent şi, din nenorocire, iulustraţii pe această temă au apărut şi în România recentă. Mă refer la fraţii români securistomineri sau la incidentele incipiente din Transilvania cu minoritatea maghiară.

Întrebarea care mă obsedează este: învăţăm noi ceva dela istorie?

Ca să realizăm acest lucru trebue să avem o istorie clară şi obiectivă. Ceea ce nu avem, deoarece obsesia aşa-zişilor istorici este acelaşi stângism elitist eliminând cu obstinaţie contribuţia stângii la ruina istorică a Ţării. În loc de a analiza contribuţia partidelor interbelice, toate cu orientări de stânga, la aducerea comunismului în România, scriitorii de istorie se cramponează perpetuu de primejdia dreptei, ignorând faptul elementar că România nu a avut un partid de dreapta, de extremă dreaptă, obsesia lor fiind legionarii şi mistificând adevărul că mişcarea legionară nu a fost un partid.

Iar cei care scriu sunt, de facto, fiii lui Cain, de multe ori de o ambiguă naţionalitate, fiii acelor potentaţi partinici care ordonau arestarea şi uciderea noastră a celor ce nu ne puteam supune marxismului adus de tancurile ruseşti, sau a unor mercenari sovietici plătiţi să ucidă democraţia spaniolă. Să nu uităm că România deţine recordul mondial de a fi avut un prim-ministru, fiu al unuia vinovat de genocid contra poporului român, şi care nu are nici un strop din sângele poporului presupus a-l conduce şi care, Dumnezeu să ne apere, poate ajunge preşedinte, după ce am avut preşedinte pe un altul implicat direct la acelaşi genocid fizic şi intelectual şi căruia i s'au ridicat osanale.

Impotenţa intelectuală a aşa-zişilor istorici m'a şocat din nou, când am citit ideea aberantă a unuia care are acces la tipăritură ca să publice istorie şi care a emis imbecilitatea intelectuală greu de egalat, vorbind despre legionari, că succesul lor s'a datorat inabilităţii guvernelor democrate(!) interbelice care, nefiind în stare să condamne crimele(!) legionarilor, le-a creat acestora posibilitatea de a se considera partid politic !

În aceeaşi situaţie de mahalagism intelectual e firesc ca atrocităţile comuniste să fie ascunse cu grijă, istoria spionajului comunist român în favoarea Sovietelor să fie escamotată şi falsificată, iar generaţiile tinere, în loc să afle ce am suferit noi, cred că dezastrul actual din România e rezultatul *efortului* democraţiei de a elimina *pericolul dreptei*.

Şi uite aşa, din tembelism balcanic, tolăniţi la poalele Carpaţilor, avem şansa de a contribui şi pe mai departe la menţinerea crimei ca ştiinţă şi la împingerea naţiunii noastre înapoi pe scara istoriei.

Iar exemplele cele mai recente din vecini nu le înţelegem şi e posibil să le urmăm.

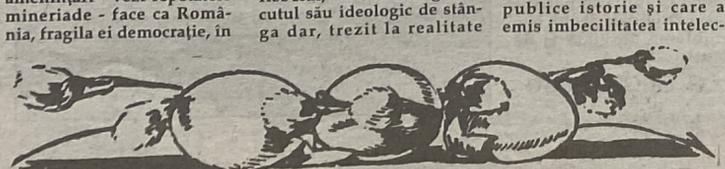

Centenarul naşterii lui Corneliu Zelea Codreanu 1899-1999

IAŞII, ÎN ANUL UNUI CENTENAR

Valeriu ARBORE

Vântul istoriei a bătut la Iaşi, şi dinspre Carpaţi, şi dela Răsărit (vai, nouă!), şi din Câmpia Moldovei. Din încâierările lui s'a născut aici o nouă sensibilitate, sudată în clocotul proaspăt al ethosului naţional şi creştin. Un întreg Neam s'a putut astfel regăsi în spiritualitatea înfloritră în Oraşul Unirii şi al Culturii. Când cu decenii în urmă, personalităţile sale excepţionale au dispărut pe rând, s'a crezut că ele vor duce cu sine în lumea umbrelor şi acest duh românesc. Dar pe măsură ce mormintele se înmulţeau, alţi şi alţi urmaşi vrednici ai acestora s'au ivit, pentru a înălţa linia unui românism sănătos şi curat ca roua dimineţii.

Şi astăzi? Pe un teren de reliefuri nedefinite, chinuit neîncetat de mari probleme politice, social-economice, morale, culturale, Iaşii este astăzi unul dintre cele mai contradictorii municipii din România. Suferind acut de absenţa unei sinteze armonioase între individ şi naţiune, între libertate şi autoritate, între drepturi şi datorii, între tradiţie şi contemporaneitate... Sufletul ieşeanului în general e actualmente despicat în două: religios şi libercugetător (ateu), optimist şi pesimist, delicat şi violent, idealist şi materialist, altruist şi egoist, fanatic şi resemnat, pe fondul unei sărăcii materiale *"sublime"* ori al sfidătoarelor bogăţii. Şi s'ar mai putea găsi încă multe dublete de acestea.

De unde provine criza morală? În principal, din persistenţa focarului de infecţie comunistă, antiromânească şi antihristică deopotrivă. Cu maximă evidenţă şi nocivitate pe tărâm spritual. Căci fantomele roşii se topesc anevoie. Domină, dezbină, dărâmă în continuare, după aproape 45 de ani, cu preamărite orgolii, hambâţ (sic), ifose adăpate de *"receptarea"* unor teorii de stânga occidentale post-moderne(!) Democratice şi internaţionaliste, vezi bine. *"Toţi hingherii şi codoşii* - cum scris-a poetul - *care-au jucat sârba târfei roşii"*, stând la mesele necredincioşilor, şi-au întors acum vesta, însă nu-şi mai schimbă şi ciorapii.

Paralel cu intensa campanie de spălare a creierului şi a sângelui de pe mâinile *"verginei"* Securităţi, de batjocorire postumă a adevărăţilor combatanţi anticomunişti, aproape fără jenă ei îşi fac crminalul program marxist de intoxicare, otrăvire, deturnare dela adevăr. Acoperiţi în fumuri culturale şi sforăieli de umanism, raţionalism, progres şi democraţie. Greu de imaginat o farsă mai oribilă şi mai tragică pentru Români: foşti activişti, utecişti, obştesti, de care pute azi dulcele târg al Ieşilor, ***de-comunizează***, învaţă pe tineri democraţia, dragostea de neam şi ţară, vorbesc despre România Mare. Ex-militanţi atei, care conjunctural şi interesat au trecut, cică, dela Antihrist (ideologia urii) la religia iubirii, şi spurcă sfintele lăcaşuri de cult, prin prezenţa lor dezgustătoare la anumite sujbe şi ierurgii, ne ***reîncreştinează***, deşi nu s'au lepadat realmente de crimele lor (morale) şi nu au făcut nici un act de pocăinţă. Nu că ţi se pare că-i sfârşitul lumii ?

Au trecut peste 9 ani slobozi, şi în Iaşi cam aceiaşi oameni, de o răutate şi o şiretenie de fiară la până, cu neveste, odrasle şi întreaga lor cimotie, fac *"legea"* în cultură şi artă. *"Patrioţii! Virtuoşii, ctitori de aşezăminte"* şi de... societăţi comerciale bune de muls. (Gheşeft! Gheşeft !) Cu aroganţă, agresivitate, intransigenţă tovărăşească, convoacă foşti nomenclaturişti (directorime, secretărime peceristă, şefime de tot soiul, inclusiv rectori şi decani odioşi) la adunări, festivaluri, aniversări, simpozioane, lansări de cărţi şi reviste, mese rotunde etc., desfăşurate inept şi anonim (spre cinstea lui, publicul ieşean întoarce spatele unor asemenea exhibiţii hârşite). Politruci şi culturnici bahlueni, concomitent înlăturării şi exterminării autenticelor valori ale Iaşilor (şi ale ţării) de ieri şi de astăzi, deţin posturi-cheie la instituţii de cultură şi artă, edituri, publicaţii (citite de tot mai puţin intelectuali), în învăţământ. Se laudă între ei prin reviste şi reuniuni *"ştiinţifice"*. Se premiază reciproc. Sistemul eu-te public-pe-tine, tu-mă-publici-pe-mine funcţionează ca pe vremea stalinismului. Apologia abia mascată a materialismului dialectic şi istoric e prezentă ca aerul îmbăcsit cu bioxid de carbon; începând cu manuale şcolare şi cursuri universitare, până la studii comparatiste şi discursuri academice... Nu mai vorbim de privilegiile de care beneficiază şi în prezent unii ca aceştia, de înlesniri, de tainuri, de vilele pe care le au, de grade la Mânăstirea Secu, de călătorii de studii şi documentare (specializare), schimburi de experienţă prin străinătate, ajungând (N.B.) până'n America! Pe cine idolatrizează ei public? Păi, cum pe cine? Pe stângiştii *"antifascişti"*, ciungi de caracter, ca (scuzaţi cacofonia) C. I. Parhon, Iorgu Iordan, G. Ivaşcu, G. Călinescu, M. Ralea, V. Mârza, Constantinescu-Iaşi, Al. Voitinovici (fostul preşedinte al faimosului *"Tribunal al poporului"*), M. Sadoveanu, Tristan Tzara, B. Fundoianu, Valentin Silvestru et comp. Încearcă să atragă la troaca lor pe tineri, tentându-i cu avantajele borhotului rezultat din construirea unor *"mituri"* noi: N. Labiş (pentrucă a scris poezii ca *"Lui Marx"*, *"Partidului"*, *"Comunismului"*), Nichita Stănescu, Ioanid Romanescu. Mai că nici nu vor s'audă de eruditi veritabili, dublaţi de verticalitate morală, precum Gh. Buzatu, Nicolae Ionel, Petru Ursache, Z. Sângeorzan ş. cl. *"Apoliticii"* criptocomuniştii ieşeni îi preferă pe L. Volovici, Z. Ornea, N. Breban, Dumitrescu-Buşulenga (ultimii doi, ex-membri ai c.c. al p.c.r.-ului. *"Fiefurile"* lor? Casa Pogor, Radio Iaşi, *"Fundaţia Muncii"*, felurite societăţi *"culturale"* roşmafiotice, unde alde A. Karetchi, Lucian Vasiliu, I. Maftei, Luca Arbore şi tot neamul lor, *"oficiază"* pe altarul culturii şi al ştiinţei liturghia nostalgică a unei lumi apuse.

Acesta e dramaticul bilanţ al activităţii unei părţi din intelighenţia ieşeană la sfârşit de mileniu. Undeva se deschide, din ce în ce mai larg, poarta (fereastra) către o spiritualitate (şi o lume corespunzătoare acesteia) înseninată. Într'adevăr, în ceasul al 11-lea apar zorii altor perspective. Măcar că strigoii năpârliţi ai trecutului roşu îi trag spre *"idealurile luminoase ale socialismului şi comunismului"*, tinerii privesc spre viitor cu alţi ochi decât părinţii şi bunicii lor. Ei vor să aşeze, în demnitate şi prin muncă cinstită, temelia caselor veacului ce vine. Şi nu mai cred în rejucarea dramei, tragediei, farsei şi comediei burleşti din trecute vremi de tovarăşi şi tovărăşiţe.

Ceea ce nu se vede nu înseamnă că n'ar exista: în rădăcinile pădurii înverzite mijeşte o nouă primăvară. Căci dicolo de tărcurile democraţiei comunizante, Iaşii permanentului spirit naţionalist se prepară sobru şi decent pentru CENTENARUL dela toamnă... Gaudeamus igitur !

SFINTELE PAŞTI ÎN VREMURI DE RESTRIŞTE

Montaj de Erast CĂLINESCU

"A Înviat Hristos, sădind peste toată lumea, până la sfârşitul vremii, speranţa că niciodată nu vom pieri sub piatra nedreptăţilor, oricât de greu ar fi aşezată peste firavele noastre trupuri..." Speranţa unui Român pentru neamul său, lăsată nouă, testamentar, în însemnările din închisoare, cu câteva luni înainte de martiriul său. Căci sărbătoarea Învierii este, pentru noi, Românii, Promisiunea învierii Neamului nostru, a purificării societăţii româneşti de toate racilele care ne surpă viaţa şi bunăstarea, - ideal pentru care a luptat şi şi-a dat viaţa Corneliu Zelea Codreanu.

O promisiune care a fost mereu prezentă în conştiinţa generaţiilor de tineri care au luptat pentru realizarea ei, în anii de prigoană prin care a trecut Ţara, în orice condiţii grele s'ar fi aflat, în partizanat sau în temniţă, - Sfintele Paşti constituind pentru ei aceeaşi mare Sărbătoare a Învierii şi a speranţei.

Este o pildă de urmat pentru zilele noastre, pentru făuritorii României de mâine...

• • •

Postul Paştelui, 1949, în munţi. Alexandrina Teglariu Voinea, îşi aminteşte: *"Trebuia să ne îndepărtăm de punctele fierbinţi din Alba... Aveam nevoie de un adăpost sigur, până ce goana Securităţii după partizani se va linişti...*

Ziua poposeam, mai puţin în casele oamenilor mai mult prin grajduri, şuri şi mori părăsite. Noaptea ne urmam drumul.

Am ajuns în cele din urmă într'o pădure deasă de salcâmi. Băieţii au săpat un bordei încăpător în pământ. Au făcut şi o sobă. Focul îl făceam numai noaptea, când ne pregăteam mâncare, astfel încât fumul să nu ne dea de gol.

Ne-am instalat aici. Eram în postul Paştelui. Toţi eram cu gândul la cei prinşi şi mai ales la cei ucişi.

Neamul românesc urca muntele Golgotei, presărat cu jertfe omeneşti. Nu ne mai găseam liniştea şi ne rugam pentru cei ce s'au dus.

În grupul nostru se afla un preot greco-catolic. Prezenţa lui era ca un balsam pentru sufletele noastre îndurerate. Datorită Părintelui, am avut parte de slujbe şi de o viaţă duhovnicească elevată, foarte potrivită stării noastre de spirit.

Părintele era dintr'un sat din apropiere. Ajunseserăm în Săptămâna Mare. Cum se lăsa noaptea, el pleca în satul lui, căci păstorul nu-şi părăseşte turma. Făcea slujbe şi îşi spovedea şi împărtăşea enoriaşii, care rămâneau şi nimânui după despărţirea bisericii greco-catolice şi arestarea preoţilor şi nu ştiau încotro să o apuce.

Ziua părintele se ocupa de noi.

Am avut ocazia să ne spovedim şi noi, să ne împărtăşim şi să aşteptăm Sfintele Paşti. A fost o săptămână de post şi rugăciune, o trăire creştină la înalte cote. Ne-am lepădat cu adevărat de grijile lumeşti. Neam înălţat gândul către Dumnezeu şi ne-am rugat pentru izbăvirea Neamului Românesc şi pentru ca Tatăl Ceresc să aşeze de-a dreapta Lui sufletele celor căzuţi în luptă.

În Joia Mare am avut ocazia să ascultăm cele douăsprezece Evanghelii, iar Vineri să asistăm la Prohod.

În Sâmbăta Paştelui, părintele a avut o convorbire lungă cu Leon Şuşman, apoi s'a îndreptat spre sat, în aşteptarea Învierii Domnului.

Noi toţi am rămas pe gânduri, cu dorul de-acasă şi cu sufletul îndurerat, alături de cei ce pătimesc în beciurile Securităţii; cu speranţa că cei trecuţi în lumea dreptăţilor ne veghează.

Când a început să se înşire ziua cu noaptea, Leon ne-a anunţat că ne vom duce şi noi la slujba Învierii. Ne-a rugat să-l urmăm în linişte, fără să vorbim şi fără să facem zgomot. Am ieşit din pădurea noastră de salcâm. Conduşi de Leon, am luat-o pe o cărare ce ducea într'o pădure de foioase. Drumul a durat aproape două ore. Ajunşi la locul ştiut de Leon ne-am oprit. Ne-a spus că aici va veni Părintele cu sătenii lui, să oficieze slujba Învierii. Noi trebue să fim liniştiţi ca să nu ne vadă cei ce vor veni.

Am încremenit pe locurile fixate şi aşteptam cu emoţie slujba în mijlocul naturii. Ne simţeam mai aproape de divinitate în codru, care în vreme de restrişte a fost frate cu Românul.

Deasupra noastră, mii de stele. Mi-am ridicat privirea pe bolta cerească şi am urmărit constelaţiile. Acest drum printre stele m'a înviorat. Când deodată văd cum cade o stea. Mi-am pus întrebarea:

- Care dintre camarazi a căzut în luptă, sau a murit în chinuri la Securitate?

Deodată mi s'a părut că stelele au dispărut de pe cer şi în sufletul meu s'a făcut întuneric. Nu mă mai atrăgea cerul. Urmăream drumul suferinţei pe care au apucat o parte din camarazii mei şi îl rugam pe Dumnezeu să le treacă mai uşor paharul suferinţei şi să nu le dea mai mult decât pot duce.

Cufundată în întuneric şi deznădejde, aud apropiindu-se paşi şi vorbe în şoaptă.

Apoi răsună puternic vocea Părintelui:

- Veniţi de luaţi lumină!

Sătenii şi-au aprins lumânările şi s'au pregătit să-l primească pe Iisus cel Viu. Şi noi eram pregătiţi să-l primim pe Iisus, dar fără lumânări aprinse.

Umbre de lumină şi întuneric au brăzdat păduarea. Pe cer, stelele scânteiau, îmbrăcate parcă în veşmânt sărbătoresc, aşteptau Învierea Domnului.

Astfel slujba Învierii a început. Într'un cadru feeric, pe care n'am să-l uit niciodată, s'a cântat 'Hristos a Înviat'. Vocile pline de emoţii ale sătenilor duceau vestea Învierii Domnului peste codri.

Părintele a ţinut o predică cu totul deosebită, arătându-ne că drumul Golgotei e greu dar este încoronat de Înviere. Suferinţele de pe pământ şi viaţa întru Hristos aduc nemurirea după moarte a individului şi a neamului, iar neamul nostru românesc va duce crucea cu demnitate şi va ajunge la un liman.

Apoi sătenii şi-au stins lumânările şi au plecat în linişte spre sat împreună cu părintele.

Ceva mai târziu, ne-am îndreptat şi noi, adânc impresionaţi de cele trăite, spre căsuţa noastră din pădurea de salcâmi, care ni s'a părut un adevărat palat în mijlocul naturii, în această noapte sfântă.

Mai târziu s'a întors şi părintele acasă. A luat doi băieţi cu dânsul şi a revenit cu cele necesare unui Paşti îmbelşugat. Au adus ouă roşii, caş, pască, urdă, friptură de miel şi puţin vin.

Părintele dorea ca să petrecem Paştele după datină.

Ne-a dat fiecăruia Sfintele Paşti şi după ce am intonat în surdină 'Hristos a Înviat', ne-am aşezat la masă.

La vederea acestor bunătăţi, tristeţea a coborît în sufletele noastre. Ne erau vii scenele petrecute de curând cu morţi, răniţi şi arestaţi. Nu ne puteam desprinde de trecutul apropiat.

Atunci, părintele ne-a explicat că nu există în lume bucurie mai mare decât ziua Învierii Domnului. Prin jertfă şi Înviere, Iisus ne-a deschis tuturor poarta nemuririi. Încet-încet, Părintele a reuşit să schimbe atmosfera şi am prânzuit această zi aşa cum se cuvine. Aidoma strămoşilor noştri, care se retrăgeau în codri în timpul năvălirilor barbare şi, neavând biserici, oficiau serviciul divin în pădure, ne-am învrednicit a sărbători Paştele în aceleaşi condiţii. Am purtat de-a lungul întregii mele vieţi amintirea acestei nopţi sfinte.

Îmi pare rău că nu-mi amintesc numele preotului. Poate nici nu l-am ştiut. Figura lui mi s'a imprimat în suflet.

În afară de fraţii Leon şi Gheorghe Şuşman, nici numele celorlalţi din grup nu mi amintesc.

Nu peste mult timp, după ce s'a mai potolit furtuna, am părăsit grupul, îndreptându-mă spre alte meleaguri. Am auzit că Leon Şuşman a murit în luptă cu Securitatea.

Pe tot cuprinsul ţării, atâţia morţi, atâtea oseminte, atâtea dragi morminte.

M'am întrebat atunci:

- Oare veni-va odată ziua Învierii pentru Neamul nostru Românesc?"

În închisoare lucrurile se petreceau altfel. Aspazia Oţel Petrescu îşi aminteşte despre un Paşte petrecut în închisoare, la Cluj.

"În toamna anului 1948, am intrat în proces împreună cu alţi 150 de studenţi şi am fost condamnată la 10 ani închisoare, pentru 'crimă de uneltire împotriva statului'. Sentinţa s'a pronunţat în Sâmbăta de Paşti. Cu două zile înainte reuşisem să mă împărtăşesc. În arestul tribunalului era şi un preot greco-catolic. Aşteptând să intru la toaletă, împreună cu alte 11 deţinute şi fiind, întâmplător nesupravegheate, am auzit din celula alăturată vocea preotului. 'Aşezaţi-vă în genunchi şi mărturisiţi-vă păcatele'. Apoi, rostind semnul Crucii, ne-a strecurat pe sub uşă 12 bucăţele minuscule de pâine, învelite într'o foaie de hârtie. 'În loc de vin, beţi apă', a mai zis preotul. 'Eu binecuvântez'. Totul nu a durat mai mult de două minute. Noaptea, la ora 12, punându-şi zeghea în cap, studenţii au început să cânte înăbuşit: 'Hrisos a înviat din morţi'. Trecătorii care mergeau la catedrala ortodoxă din apropiere, auzind cântecul care răzbătea din beciul tribunalului, au îngenuncheat în plină stradă. A îngenuncheat şi mama mea, care venise să asiste la proces şi, din întâmplare, era în mulţime".

Prin 1951, închisoarea politică de femei dela Mislea era condusă de Elena Tudor, o directoare mai îngăduitoare. (Aspazia Oţel Petrescu):

"Era prima zi de Paşti. Cei patru castani care străjuiau bisericuţa închisorii Mislea, erau înfloriţi, ca nişte policandre, ca nişte străjeri cereşti la cele patru colţuri ale bisericii. Din livadă, venea peste zidurile curţii parfumul pomilor înfloriţi.

Marga, o învăţătoare din Ardeal, organizase un cor format din vreo 25 de studente. Nu aveam voie să facem liturghie, dar reuşisem să reconstituim ordinea răspunsurilor la Liturghie.

Eram în sala de mese (fosta trapeză a mănăstirii), aşezate, toate deţinutele închisorii (peste 500). Mesele erau decorate cu crenguţe, frunze şi flori. Corul a venit în faţă şi am început Liturghia noastră pe întreaga temniţă, dacă vă puteţi imagina aşa ceva în regim comunist. Era ceva atât de frumos, încât am numit această perioadă de detenţie 'romanţa închisorilor noastre'. Imediat a fost anunţată direcţiunea de acest 'dezastru': o închisoare întreagă să cânte imnuri religioase! Când am ajuns la 'Pre Tine Te lăudăm', a venit sergentul de serviciu, Grămadă. În pas milităresc, a trecut în revistă toată lungimea sălii de mese. Nimeni nu s'a speriat, toate am ascultat, în continuare corul, iar el s'a întors şi a plecat fără a spune o vorbă. Grămadă a raportat la direcţiune că în secţie totul este în ordine, deci a luat răspunderea asupra lui, gest inteligent pe care noi l-am apreciat ca de mare omenie...

Altă dată, tot la Mislea, eram în sectia 4, cea mai grea, o secţie închisă... Deţinute de drept comun ne lăsau mâncare la poartă şi plecau, apoi luam mâncarea. Nuţi Georgescu, studentă la Arte frumoase a pictat pe nişte cartonaşe capul lui Crist încoronat cu spini, Calvarul şi Învierea. Din curte, când mergeam la baie, am şterpelit floricele şi crenguţe. Am improvizat şi o candelă, cu ulei, lăsat în spălătorie de cele dela dreptul comun şi aşa am sărbătorit Paştele în celula noastră supraaglomerată."

"Ne rugam pentru cei dragi de acasă, îşi aminteşte Viorica Stănuleţiu Călinescu, *pentru ca bunul Dumnezeu să-i apere de rău, să-i întărească şi să-i ajute în toate cele bune. Ne rugam pentru vrăjmaşi, pentru sănătatea şi luminarea lor, pentru îmblânzirea şi întoarcerea lor la dreapta credinţă. Făceam rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu atunci când liniştea şi pacea cobora în adâncul inimii noastre. Totul părea firesc, ca o reacţie normală, ca o cerinţă absolută a sufletelor noastre dornice de împăcare cu semenii din apropiere de Dumnezeu. Adesea o chemam într'ajutor pe Maica Domnului ca pe o neîntrecută mijlocitoare:*

Sfântă Maică Preacurată
Maica Lui Iisus,
Te rog vino şi-mi arată
Ce vrea Cel de Sus.

Spune-mi voia Lui îndată
Cum s'o împlinesc,
De greşit-am, Tu mi-arată
Cum să ispăşesc.

Dacă ieri nesocotinţa
Spre rău m'a purtat,
Luminează-mă, mă'nvaţă
Ce-am de îndreptat.

Rugăciunile în comun le făceam numai în răstimpul când paznicii erau ocupaţi cu scosul la program, cu masa, adică atunci când nu riscam să ne strice cineva liniştea.

Sărbătorile erau pentru fiecare prilej de răscolire a amintirilor, de evadare spre cei dragi de acasă. De Paşti, când ancheta era pe sfârşite şi gândul îmi era tot mai des la părinţii cărora le adusesem atâta necaz şi suferinţă, am încercat să prind gândul meu în câteva versuri timide pe care cu tot sufletul le-am închinat lor:

Ascultă, clopotul de cheamă
Vestind cerească bucurie,
Sunt paştele, nu plânge, mamă,
Cristos şi pentru tine'nvie!

E Învierea aşteptată
După un şir de grele patimi.
E zi de biruinţă, tată,
De ce-ţi sunt ochii plini de lacrimi?

. . . . . .

Din câte gânduri mă'mpresoară
Privind un strop de zare albastră,
Azi unul singur mă'nfioară
Nu merit eu durerea voastră!

Şi astfel zilele se scurgeau între rugăciune, anchete, întâmplări din viaţa de toate zilele, sfaturi gospodăreşti, amintiri şi aniversări legate de familiile noastre."

Aşa se serbau Sfintele Paşti în vremuri de restrişte, în închisori şi prin munţi. Cu neclintită credinţă, cu curaj şi cu speranţă în vremuri mai bune. Iar noi, cei de *"afară"*, mergeam la Înviere, cu turnătorii după noi şi nu rareori cu motocicliştii în jurul bisericii, care se străduiau să bruieze Sfânta Liturghie. Ceea ce nu ne împiedica, însă, să ducem în casele noastre Lumina Sfântă a Biruinţei neamului creştinesc.

BIBLIOGRAFIE

- Aspazia Oţel Petrescu, interviu, Roman, 9 Sept. 1998;
- *** Lacrima prigoanei, vol.I, Ed. Gordian, Timişoara, 1994;
- *** Lacrima prigoanei, vol.II, Ed. Gama, 1997

IISUS

Din alte galaxii şi constelaţii
Te-ai întrupat să-Ţi împlineşti menirea,
Să mântui seminţia de păcate
Şi-n inimi să diseminezi iubirea.

Împărtăşind din dragostea Ta mare
Ne-ai arătat adevărata Cale,
Dar oamenii te-au răstignit pe cruce
Batjocorind idealurile Tale.

Când "Vade Mecum" Tu le-ai spus în taină
Ei te-au scuipat şi-au proferat sudalme
Şi au rânjit la chinurile Tale
Când Ţi-au bătut piroanele în palme.

De spini pe fruntea Ta au pus cunună
Când le-ai cerut, ei nu Ţi-au dat nici apă,
Cum de-a putut atâta demnitate
În sufletul Tău nobil să încapă.

Căci i-ai iertat pe toţi deopotrivă
Pe cei ce s'au purtat ca fariseii
Şi până'n zori s'au lepădat de Tine,
Ca şi pe cei ce-au mers cu saducheii.

Dar cei nefericiţi, fără speranţe
Copii şi mame fără alinare,
Au înţeles că Tu eşti mântuirea
Şi au găsit la Tine îndurare.

Cei ce-au murit luptând pentru dreptate
Şi au sfârşit în chinuri şi tortură
Au suportat abjecţia umană
Gândind la Sfânta Ta învăţătură.

Nici Kant, nici Schopenhauer, nici Spinoza
Nici gnosticii din lumea asta'ntreagă
N'au reuşit să ne ademenească
Şi'n labirintul lor să ne atragă.

Căci Tu eşti Adevărul şi Speranţa
Ce luminează drumurile noastre,
Ne ţine'ntr'una conştiinţa trează
Pe calea înspre Vămile Albastre.

G. GEORGESCU

SFINTELE PAŞTI ÎN VREMURI DE RESTRIŞTE

Montaj de Erast CĂLINESCU

"A Înviat Hristos, sădind peste toată lumea, până la sfârşitul vremii, speranţa că niciodată nu vom pieri sub piatra nedreptăţilor, oricât de greu ar fi aşezată peste firavele noastre trupuri..." Speranţa unui Român pentru neamul său, lăsată nouă, testamentar, în însemnările din închisoare, cu câteva luni înainte de martiriul său. Căci sărbătoarea Învierii este, pentru noi, Românii, Promisiunea învierii Neamului nostru, a purificării societăţii româneşti de foate racilele care ne surpă viaţa şi bunăstarea, - ideal pentru care a luptat şi şi-a dat viaţa Corneliu Zelea Codreanu.

O promisiune care a fost mereu prezentă în conştiinţa generaţiilor de tineri care au luptat pentru realizarea ei, în anii de prigoană prin care a trecut Ţara, în orice condiţii grele s'ar fi aflat, în partizanat sau în temniţă, - Sfintele Paşti constituind pentru ei aceeaşi mare Sărbătoare a Învierii şi a speranţei.

Este o pildă de urmat pentru zilele noastre, pentru făuritorii României de mâine...

• • •

Postul Paştelui, 1949, în munţi. Alexandrina Teglariu Voinea, îşi aminteşte: *"Trebuia să ne îndepărtăm de punctele fierbinţi din Alba... Aveam nevoie de un adăpost sigur, până ce goana Securităţii după partizani se va linişti...*

Ziua poposeam, mai puţin în casele oamenilor mai mult prin grajduri, şuri şi mori părăsite. Noaptea ne urmam drumul.

Am ajuns în cele din urmă într'o pădure deasă de salcâmi. Băieţii au săpat un bordei încăpător în pământ. Au făcut şi o sobă. Focul îl făceam numai noaptea, când ne pregăteam mâncare, astfel încât fumul să nu ne dea de gol.

Ne-am instalat aici. Eram în postul Paştelui. Toţi eram cu gândul la cei prinşi şi mai ales la cei ucişi.

Neamul românesc urca muntele Golgotei, presărat cu jertfe omeneşti. Nu ne mai găseam liniştea şi ne rugam pentru cei ce s'au dus.

În grupul nostru se afla un preot greco-catolic. Prezenţa lui era ca un balsam pentru sufletele noastre îndurerate. Datorită Părintelui, am avut parte de slujbe şi de o viaţă duhovnicească elevată, foarte potrivită stării noastre de spirit.

Părintele era dintr'un sat din apropiere. Ajunseserăm în Săptămâna Mare. Cum se lăsa noaptea, el pleca în satul lui, căci păstorul nu-şi părăseşte turma. Făcea slujbe şi îşi spovedea şi împărtăşea enoriaşii, care rămâneau şi nimânui după desfiinţarea bisericii greco-catolice şi arestarea preoţilor şi nu ştiau încotro să o apuce.

Ziua părintele se ocupa de noi.

Am avut ocazia să ne spovedim şi noi, să ne împărtăşim şi să aşteptăm Sfintele Paşti. A fost o săptămână de post şi rugăciune, o trăire creştină la înalte cote. Ne-am lepădat cu adevărat de grijile lumeşti. Neam înălţat gândul către Dumnezeu şi ne-am rugat pentru izbăvirea Neamului Românesc şi pentru ca Tatăl Ceresc să aşeze de-a dreapta Lui sufletele celor căzuţi în luptă.

În Joia Mare am avut ocazia să ascultăm cele douăsprezece Evanghelii, iar Vineri să asistăm la Prohod.

În Sâmbăta Paştelui, părintele a avut o convorbire lungă cu Leon Şuşman, apoi s'a îndreptat spre sat, în aşteptarea Învierii Domnului.

Noi toţi am rămas pe gânduri, cu dorul de-acasă şi cu sufletul îndurerat, alături de cei ce pătimesc în beciurile Securităţii; cu speranţa că cei trecuţi în lumea dreptilor ne veghează.

Când a început să se îngâne ziua cu noaptea, Leon ne-a anunţat că ne vom duce şi noi la slujba Învierii. Ne-a rugat să-l urmăm în linişte, fără să vorbim şi fără să facem zgomot. Am ieşit din pădurea noastră de salcâm. Conduşi de Leon, am luat-o pe o cărare ce ducea într'o pădure de foioase. Drumul a durat aproape două ore. Ajunşi la locul ştiut de Leon ne-am oprit. Ne-a spus că aici va veni Părintele cu sătenii lui, să oficieze slujba Învierii. Noi trebue să fim liniştiţi ca să nu ne vadă cei ce vor veni.

Am încremenit pe locurile fixate şi aşteptam cu emoţie slujba în mijlocul naturii. Ne simţeam mai aproape de divinitate în codru, care în vreme de restriste a fost frate cu Românul.

Deasupra noastră, mii de stele. Mi-am ridicat privirea pe bolta cerească şi am urmărit constelaţiile. Acest drum printre stele m'a înviorat. Când deodată văd cum cade o stea. Mi-am pus întrebarea:

- Care dintre camarazi a căzut în luptă, sau a murit în chinuri la Securitate?

Deodată mi s'a părut că stelele au dispărut de pe cer şi în sufletul meu s'a făcut întuneric. Nu mă mai atrăgea cerul. Urmăream drumul suferinţei pe care au apucat o parte din camarazii mei şi îl rugam pe Dumnezeu să le treacă mai uşor paharul suferinţei şi să nu le dea mai mult decât pot duce.

Cufundată în întuneric şi deznădejde, aud apropiindu-se paşi şi vorbe în şoaptă.

Apoi răsună puternic vocea Părintelui:

- Veniţi de luaţi lumină!

Sătenii şi-au aprins lumânările şi s'au pregătit să-l primească pe Iisus cel Viu. Şi noi eram pregătiţi să-l primim pe Iisus, dar fără lumânări aprinse.

Umbre de lumină şi întuneric au brăzdat pădurea. Pe cer, stelele scânteiau, îmbrăcate parcă în veşmânt sărbătoresc, aşteptau Învierea Domnului.

Astfel slujba Învierii a început. Într'un cadru feeric, pe care n'am să-l uit niciodată, s'a cântat 'Hristos a Înviat'. Vocile pline de emoţii ale sătenilor duceau vestea Învierii Domnului peste codri.

Părintele a ţinut o predică cu totul deosebită, arătându-ne că drumul Golgotei e greu dar este încoronat de Înviere. Suferinţele de pe pământ şi viaţa întru Hristos aduc nemurirea după moarte a individului şi a neamului, iar neamul nostru românesc va duce crucea cu demnitate şi va ajunge la un liman.

Apoi sătenii şi-au stins lumânările şi au plecat în linişte spre sat împreună cu părintele.

Ceva mai târziu, ne-am îndreptat şi noi, adânc impresionaţi de cele trăite, spre căsuţa noastră din pădurea de salcâmi, care ni s'a părut un adevărat palat în mijlocul naturii, în această noapte sfântă.

Mai târziu s'a întors şi părintele acasă. A luat doi băieţi cu dânsul şi a revenit cu cele necesare unui Paşti îmbelşugat. Au adus ouă roşii, caş, pască, urdă, friptură de miel şi puţin vin.

Părintele dorea ca să petrecem Paştele după datină.

Ne-a dat fiecăruia Sfintele Paşti şi după ce am intonat în surdină 'Hristos a Înviat', ne-am aşezat la masă.

La vederea acestor bunătăţi, tristeţea a coborît în sufletele noastre. Ne erau vii scenele petrecute de curând cu morţi, răniţi şi arestaţi. Nu ne puteam desprinde de trecutul apropiat.

Atunci, părintele ne-a explicat că nu există în lume bucurie mai mare decât ziua Învierii Domnului. Prin jertfă şi Înviere, Iisus ne-a deschis tuturor poarta nemuririi. Încet-încet, Părintele a reuşit să schimbe atmosfera şi am prăznuit această zi aşa cum se cuvine. Aidoma strămoşilor noştri, care se retrăgeau în codri în timpul năvălirilor barbare şi, neavând biserici, oficiau serviciul divin în pădure, ne-am învrednicit a sărbători Paştele în aceleaşi condiţii. Am purtat de-a lungul întregii mele vieţi amintirea acestei nopţi sfinte.

Îmi pare rău că nu-mi amintesc numele preotului. Poate nici nu l-am ştiut. Figura lui mi s'a imprimat în suflet.

În afară de fraţii Leon şi Gheorghe Şuşman, nici numele celorlalţi din grup nu-mi amintesc.

Nu peste mult timp, după ce s'a mai potolit furtuna, am părăsit grupul, îndreptându-mă spre alte meleaguri. Am auzit că Leon Şuşman a murit în luptă cu Securitatea.

Pe tot cuprinsul ţării, atâţia morţi, atâtea osemінte, atâtea dragi morminte.

M'am întrebat atunci:

- Oare veni-va odată ziua Învierii pentru Neamul nostru Românesc?"

În închisoare lucrurile se petreceau altfel. Aspazia Oţel Petrescu îşi aminteşte despre un Paşte petrecut în închisoare, la Cluj.

"În toamna anului 1948, am intrat în proces împreună cu alţi 150 de studenţi şi am fost condamnată la 10 ani închisoare, pentru 'crimă de uneltire împotriva statului'. Sentinţa s'a pronunţat în Sâmbăta de Paşti. Cu două zile înainte reuşisem să mă împărtăşesc. În arestul tribunalului era şi un preot greco-catolic. Aşteptând să intru la toaletă, împreună cu alte 11 deţinute şi fiind, întâmplător nesupravegheate, am auzit din celula alăturată vocea preotului. 'Aşezaţi-vă în genunchi şi mărturisiţi-vă păcatele'. Apoi, rostind semnul Crucii, ne-a strecurat pe sub uşă 12 bucăţele minuscule de pâine, învelite într'o foaie de hârtie. 'În loc de vin, beţi apă', a mai zis preotul. 'Eu binecuvântez'. Totul nu a durat mai mult de două minute. Noaptea, la ora 12, punându-şi zeghea în cap, studenţii au început să cânte înăbuşit: 'Hrisos a înviat din morţi'. Trecătorii care mergeau la catedrala ortodoxă din apropiere, auzind cântecul care răzbătea din beciul tribunalului, au îngenuncheat în plină stradă. A îngenuncheat şi mama mea, care venise să asiste la proces şi, din întâmplare, era în mulţime".

Prin 1951, închisoarea politică de femei dela Mislea era condusă de Elena Tudor, o directoare mai îngăduitoare. (Aspazia Oţel Petrescu):

"Era prima zi de Paşti. Cei patru castani care străjuiau bisericuţa închisorii Mislea, erau înfloriţi, ca nişte policandre, ca nişte străjeri celeşti la cele patru colţuri ale bisericii. Din livadă, venea peste zidurile curţii parfumul pomilor înfloriţi.

Marga, o învăţătoare din Ardeal, organizase un cor format din vreo 25 de studente. Nu aveam voie să facem liturghie, dar reuşisem să reconstituim ordinea răspunsurilor la Liturghie.

Eram în sala de mese (fosta trapeză a mânăstirii), aşezate, toate deţinutele închisorii (peste 500). Mesele erau decorate cu crenguţe, frunze şi flori. Corul a venit în faţă şi am început Liturghia noastră pe întreaga temniţă, dacă vă puteţi imagina aşa ceva în regim comunist. Era ceva atât de frumos, încât am numit această perioadă de detenţie 'romanţa închisorilor noastre'. Imediat a fost anunţată direcţiunea de acest 'dezastru': o închisoare întreagă să cânte imnuri religioase! Când am ajuns la 'Pre Tine Te lăudăm', a venit sergentul de serviciu, Grămadă. În pas milităresc, a trecut în revistă toată lungimea sălii de mese. Nimeni nu s'a speriat, toate am ascultat, în continuare corul, iar el s'a întors şi a plecat fără a spune o vorbă. Grămadă a raportat la direcţiune că în secţie totul este în ordine, deci a luat răspunderea asupra lui, gest inteligent pe care noi l-am apreciat ca de mare omenie...

Altă dată, tot la Mislea, eram în sectia 4, cea mai grea, o secţie închisă... Deţinute de drept comun ne lăsau mâncare la poartă şi plecau, apoi luam mâncarea. Nuţi Georgescu, studentă la Arte frumoase a pictat pe nişte cartonaşe capul lui Crist încoronat cu spini, Calvarul şi Învierea. Din curte, când mergeam la baie, am şterpelit floricele şi crenguţe. Am improvizat şi o candelă, cu ulei, lăsat în spălătorie de cele dela dreptul comun şi aşa am sărbătorit Paştele în celula noastră supraaglomerată."

"Ne rugam pentru cei dragi de acasă, îşi aminteşte Viorica Stănuleţiu Călinescu, *pentru ca bunul Dumnezeu să-i apere de rău, să-i întărească şi să-i ajute în toate cele bune. Ne rugam pentru vrăjmaşi, pentru sănătatea şi luminarea lor, pentru îmblânzirea şi întoarcerea lor la dreapta credinţă. Făceam rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu atunci când liniştea şi pacea cobora în adâncul inimii noastre. Totul părea firesc, ca o reacţie normală, ca o cerinţă absolută a sufletelor noastre dornice de împăcare cu semenii din apropiere de Dumnezeu. Adesea o chemam într'ajutor pe Maica Domnului ca pe o neîntrecută mijlocitoare:*

Sfântă Maică Preacurată
Maica Lui Iisus,
Te rog vino şi-mi arată
Ce vrea Cel de Sus.

Spune-mi voia Lui îndată
Cum s'o împlinesc,
De greşit-am, Tu mi-arată
Cum să ispăşesc.

Dacă ieri nesocotinţa
Spre rău m'a purtat,
Luminează-mă, mă'nvaţă
Ce-am de îndreptat.

Rugăciunile în comun le făceam numai în răstimpul când paznicii erau ocupaţi cu scosul la program, cu masa, adică atunci când nu riscam să ne strice cineva liniştea.

Sărbătorile erau pentru fiecare prilej de răscolire a amintirilor, de evadare spre cei dragi de acasă. De Paşti, când ancheta era pe sfârşite şi gândul îmi era tot mai des la părinţii cărora le adusesem atâta necaz şi suferinţă, am încercat să prind gândul meu în câteva versuri timide pe care cu tot sufletul le-am închinat lor:

Ascultă, clopotul de cheamă
Vestind cerească bucurie,
Sunt paştele, nu plânge, mamă,
Cristos şi pentru tine'nvie!

E Învierea aşteptată
După un şir de grele patimi.
E zi de biruinţă, tată,
De ce-ţi sunt ochii plini de lacrimi?

. . . . . .

Din câte gânduri mă'mpresoară
Privind un strop de zare albastră,
Azi unul singur mă'nfioară
Nu merit eu durerea voastră!

Şi astfel zilele se scurgeau între rugăciune, anchete, întâmplări din viaţa de toate zilele, sfaturi gospodăreşti, amintiri şi aniversări legate de familiile noastre."

Aşa se serbau Sfintele Paşti în vremuri de restriste, în închisori şi prin munţi. Cu neclintită credinţă, cu curaj şi cu speranţă în vremuri mai bune. Iar noi, cei de *"afară"*, mergeam la Înviere, cu turnătorii după noi şi nu rareori cu motocicliştii în jurul bisericii, care se străduiau să bruieze Sfânta Liturghie. Ceea ce nu ne împiedica, însă, să ducem în casele noastre Lumina Sfântă a Biruinţei neamului creştinesc.

BIBLIOGRAFIE

- Aspazia Oţel Petrescu, interviu, Roman, 9 Sept. 1998;
- *** Lacrima prigoanei, vol.I, Ed. Gordian, Timişoara, 1994;
- *** Lacrima prigoanei, vol.II, Ed. Gama, 1997

IISUS

Din alte galaxii şi constelaţii
Te-ai întrupat să-Ţi împlineşti menirea,
Să mântui semenţia de păcate
Şi-n inimi să diseminezi iubirea.

Împărtăşind din dragostea Ta mare
Ne-ai arătat adevărata Cale,
Dar oamenii te-au răstignit pe cruce
Batjocorind idealurile Tale.

Când "Vade Mecum" Tu le-ai spus în taină
Ei te-au scuipat şi-au proferat sudalme
Şi au rânjit la chinurile Tale
Când Ţi-au bătut piroanele în palme.

De spini pe fruntea Ta au pus cunună
Când le-ai cerut, ei nu Ţi-au dat nici apă,
Cum de-a putut atâta demnitate
În sufletul Tău nobil să încapă.

Căci i-ai iertat pe toţi deopotrivă
Pe cei ce s'au purtat ca fariseii
Şi până'n zori s'au lepădat de Tine,
Ca şi pe cei ce-au mers cu saducheii.

Dar cei nefericiţi, fără speranţe
Copii şi mame fără alinare,
Au înţeles că Tu eşti mântuirea
Şi au găsit la Tine îndurare.

Cei ce-au murit luptând pentru dreptate
Şi au sfârşit în chinuri şi tortură
Au suportat abjecţia umană
Gândind la Sfânta Ta învăţătură.

Nici Kant, nici Schopenhauer, nici Spinoza
Nici gnosticii din lumea asta'ntreagă
N'au reuşit să ne ademenească
Şi'n labirintul lor să ne atragă.

Căci Tu eşti Adevărul şi Speranţa
Ce luminează drumurile noastre,
Ne ţine'ntr'una conştiinţa trează
Pe calea înspre Vămile Albastre.

G. GEORGESCU

DIN NOU DESPRE EICHMANN

- I -

Gh. BUZATU

Apar, pe zi ce trece, tot mai mulţi specialişti pricepuţi în problemele holocaustului. Hannah Arendt (1906-1975) nu face parte dintre aceştia. Ea a studiat realmente holocaustul, fără a-l fi denumit ca atare, termenul respectiv fiind inventat şi lansat abia la sfârşitul anilor '70. Una dintre cărţile fundamentale ale Hannei Arendt *"Originile totalitarismului"* (ed. originală - 1951, traducere - 1994), nu mai prezintă de-acum o noutate pentru cititorul român, care a apreciat-o cum se cuvine. Deşi lucrarea nu este lipsită de multe demonstraţii discutabile. Astfel, cu referire la acest veac, Hannah Arendt a descoperit două tipuri de imperialisme: ***"imperialismul de peste mări"*** şi ***"imperialismul continental"*** (Cf. *Originile...*, p.299). Cel dintâi, reprezentat - se înţelege - de ***SUA, Marea Britanie*** sau ***Franţa***, ar fi fost/este de ***factură democratică***, pe când cel de-al doilea (***Germania*** şi ***URSS!***) a fost antidemocratic, dictatorial, în chip obligatoriu - ***germene al sistemelor totalitare*** (nazist şi respectiv, comunist). Italia a reprezentat, netăgăduit, ***o excepţie***. Schema este interesantă şi atractivă, dar nu şi originală. Atâţia iluştri istorici de mai înainte au diferenţiat, din antichitate şi până în epoca contemporană, ***civilizaţiile şi imperiile maritime*** de ***acelea continentale***, primele ilustrând democraţia, iar ultimele - autoritarismul. Dacă nu mă înşel cumva, Jacques Pirenne a teoretizat problema, în ale sale *Mari curente ale istoriei universale* (7 volume, 1944-1956).

Revenind la Hannah Arendt, voi observa că un element a scăpat construcţiei sale, şi anume că Evreii au jucat un rol indiscutabil în ambele tipuri de imperialisme, fie cele ***de peste mări***, fie în cele ***continentale***, adică în SUA şi URSS. Dar *Originile* Hannei Arendt au fost urmate de mai multe cărţi, dintre care s'a impus, prin actualitatea incontestabilă a subiectului, *Eichmann în Ierusalim. Un raport asupra banalităţii răului*, recent apărută şi în româneşte (Bucureşti, Editura All, 1997, 368 p.), cu o postfaţă de Dinu C. Giurescu. La nivelul anului 1963, când a apărut ediţia originală a lui *Eichmann*, autoarea a făcut - trebue să recunosc - eforturi deosebite pentru a fi la curent cu activitatea şi consecinţele acţiunii celui însărcinat de Hitler să aplice *"soluţia finală"* - nimicirea Evreilor în Europa ocupată de nazişti. Chiar în anul următor ea a revenit asupra textului, corectând unele *"erori tehnice"*, dar, în linii generale, informaţia şi bibliografia indicată nu au depăşit, cu două excepţii, nivelul anilor 1962-1963.

Editorii numeroşi ai lui *Eichmann* de după 1964 sunt, fără îndoială, responsabili de ceea ce s'a întâmplat: au oferit cititorilor din diverse ţări (de-acum şi din România) o marfă nouă într'un ambalaj învechit. În atare condiţii era natural să se nască confuzii. *Raportul asupra răului*, răspândit în tiraje de masă, nu numai că introducea pe cititor într'un capitol de istorie pe care am dori să-l ştim închis pentru totdeauna, dar oferea coordonate ale unor realităţi trecute care nu au fost cele reale, contribuind involuntar (?) la difuzarea unui alt rău. Cititorul a fost pus în faţa unor descoperiri care, ulterior anilor 1963-1964, au fost infirmate, prin monografii ale istoricilor din întreaga lume, imposibil de a fi prinşi în vreo *"conspiraţie"* neconvenabilă. Astfel, capitolul Eichmann şi România, tratat pe mai multe pagini de Hannah Arendt, a devenit ***complet depăşit*** demult, mai precis după apariţia cărţilor semnate de Christopher R. Browning ***(The Final Solution and the German Foreign Office. A Study of Referat D-III of Abteilung Deutschland 1940-43,*** New York - London, Holmes and Meier Publishers, Inc. 1978, X-276 p.) şi Gerald Fleming ***(Hitler and the Final Solution,*** Berkeley - Los Angeles - London, University of California Press, 1982, XXXVI - 219 p.)

MEDALION

ÎN ATENŢIA VENERABILILOR CONDUCĂTORI PNŢCD

CUTOIU DAN

membru PNŢCD, în prezent preşedinte al CNCAN

Aurel S.MARINESCU

Scurtă fişă biografică

- fiu al generalului colonel Vasile Cutoiu (intors în ţară cu divizia Tudor Vladimirescu, înaintat în grad până la funcţia mai sus menţionată, şef al apărării antiaeriene a RSR în perioada regimului Ceauşescu).
- absolvent al Facultăţii de Fizică, Universitatea Bucureşti, îşi face studiile având un comportament de o aroganţă faţă de colegi şi faţă de profesori, comparabil doar cu cel al *"beizadelei"* Nicuşor. Ca exemple:

- are numeroase conflicte cu profesorii rezolvate prin intimidarea acestora în urma telefoanelor *"tăticului"*, care întreba ce au cadrele didactice să-i reproşeze, iar dacă au ceva s'o facă în scris. În câteva ocazii s'au deplasat la facultate ofiţeri trimişi de acelaşi *"tătic"* pentru a *"media"* situaţiile devenite explozive. În timpul practicii în producţie din balta Brăilei, ca un exemplu de democraţie comunistă, tovarăşului Cutoiu i se aducea cu elicopterul armatei, mâncarea pregătită special.

- având ca şi *"beizadeaua"* Nicuşor boala maşinilor şi a vitezei, face câteva accidente grave, cu ridicarea carnetului de conducere, rezolvare în acelaşi mod prin intervenţia tatălui. Unele din aceste accidente au avut loc în drumul către facultate (aflată pe platforma Măgurele) când, însoţit fiind permanent de subordonaţii tatălui, militari purtând uniformă, pe post de *"body guards"*, distracţia obişnuită a băiatului consta în a pune pariuri că poate parcurge la volan distanţa de aproximativ 15 km în plin trafic, în timp record, evident cu încălcarea oricărei reguli de circulaţie, reguli care, conform propriei declaraţii, *"sunt doar pentru idioţi"*.

- din aceeaşi perioadă datează şi episodul în care Dan Cutoiu a făcut un pariu, în maniera caracteristică, că poate accelera cu maşina pe două roţi, în faţa unui zid; lucru pe care l-a şi făcut izbind maşina de zid. Distrugerea maşinii a avut un singur rezultat: familia i-a cumpărat o maşină nouă.

- cercetător în cadrul IFA-Măgurele, numit direct, fără concurs, de către ministrul Mihulecea, preşedintele Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară, cu care era înrudit. Doctorat obţinut în maniera *"Nicu Ceauşescu"*, având-l conducător pe Marin Ivaşcu, vicepreşedinte al Marii Adunări Naţionale, persoana desemnată de Elena Ceauşescu de a fi succesorul lui Ion Ursu în CPEX. Marin Ivaşcu era şi director general la IFA, având un colectiv de cercetare unde *"lucra"* şi Dan Cutoiu, colectiv în care o seamă de *"negri"* confecţionau opera ştiinţifică atât a şefului cât şi a unor privilegiaţi impuşi de înaltul activ de partid şi Securitate, printre care şi susnumitul Dan Cutoiu. Metoda este prea bine cunoscută, ea a produs o largă pleiadă de aşa-zişi oameni de ştiinţă, dintre nomenclaturişti la prima şi chiar la a doua generaţie. Evident, în acea epocă, pe atunci tovarăşul Dan Cutoiu a beneficiat de numeroase plecări în străinătate, în Occident, la aşa numite stagii de lucru, cu sprijinul direct al lui Valentin Ceauşescu. Secţia de ioni grei, unde era angajat Cutoiu era cea mai selectă poziţie în IFA, având un caracter strict închis pentru muritorii de rând şi o supraveghere permanentă a *"organelor"*, deoarece programul de cercetare de acolo, era un program de prioritate naţională, avându-l ca şef pe însuşi Valentin Ceauşescu.

Revoluţia îl găseşte pe tov. Cutoiu, ca secretar de partid, proaspăt numit al acestei secţii supersecrete. De observat că această poziţie însemna un loc fruntaş pe lista de cadre a PCR, deoarece, numirea era probabil aprobată de Elena Ceauşescu, iar precedenţii secretari de partid au devenit membri ai C.C. Pe data de 21 Decembrie 1989, activul de partid dela IFA, deci şi tov. Cutoiu, a fost mobilizat pentru înarmarea cu bâte şi topoare a gărzilor patriotice, în vederea trimiterii acestora în Piaţa Universităţii, contra demonstranţilor... Imediat după 22 Decembrie 1989, tov. Cutoiu se dezice de binefăcătorii săi comunişti, trecând la violenţe verbale dar şi fizice. Tot atunci, făcând uz de relaţia sa personală cu generalul Militaru, obţine listele informatorilor Securităţii dela IFA. Astfel el lansează şi conduce o acţiune de *"întocmire"* a acestor liste, pe care pretinde că le înmânează generalului Militaru, pentru publicare. Evident acele liste dispar. Ele nu sunt publicate, dar tov. Cutoiu, profitând de ele, începe să şantajeze.

La scurt timp se înscrie în PNŢCD, descoperindu-şi vocaţia anticomunistă, mimând o hiperactivitate. De menţionat că tot în acest timp, întreţine relaţii apropiate cu gen. Vasile Ionel, cu care colaborează pentru întocmirea unor proiecte de legi, cum ar fi cea a securităţii nucleare. Evident că în toate aceste demersuri nu a consultat nici partidul (PNŢCD) şi nici pe oamenii de meserie. Astfel, este probabil că iniţiativele sale din prezent, în calitate de secretar de stat pentru controlul activităţii nucleare (având în subordonare şi centrala dela Cernavoda), iniţiative care au drept scop crearea unui organism mamut de tipul fostului Comitet de Stat pentru Energia Nucleară, având-l evident în frunte pe Cutoiu şi inspirat de acele forţe politice pe care le reprezintă generalul Ionel.

În noua sa calitate de secretar de stat la Ministerul

Continuare în pag. 9

NU UITAŢI !
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

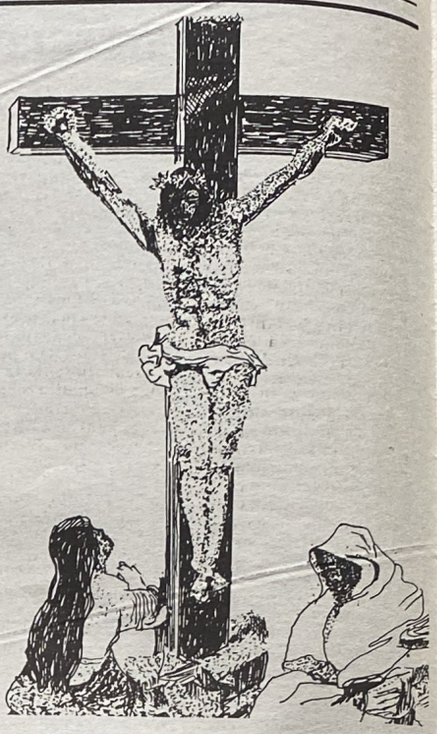

MUNTELE MĂSLINILOR

Nu'n inima mea îţi plăcea să te retragi -
sihlă'n vârtej de spini, imală
şi florile de smârc printre haragi,
ci departe de mine
în poiana domoală
din Muntele Măslinilor.

Dar înainte de Răstignire
Mi-ai cerut:
(Oare nu era şovăire
în prea blândul luminilor?)
Mă simt ca un olog
că nu mai este nici un loc
unde să merg ca să mă rog.
Vrei ca să-mi dai inima ta,
ca o oază,
ferit de cei ce mă vânează,
doar pentru-o oră-aş vrea s'o împrumut
spre-a mă ruga în ea
ca'n Muntele măslinilor?

Tu n'ai să mergi la Răstignire
fără să treacă peste trupul meu,
răspuns-am eu.

O, da... nu va cânta cocoşul...
Dar eu te'ntreb din nou:
Îmi dai inima ta
ca să mă rog în ea
ca'n Muntele Măslinilor?

Când s'a întors să-mi urce'n inimă
dormeam.
La fel a doua oară -
dormeam.
La fel a treia oară -
dormeam.

De fiecare dată chinului
cerca să-mi urce'n inima
ce-l oferisem împrumut
ca Munte al Măslinilor.

Când m'am trezit
plătitu-mi-am tot lutul
somnului.
Iuda îi dase deja sărutul
Domnului.

Ca o arsură
ce a mai rămas în Scriptură
despre inima mea
(ce-o singură dată putea
să fie Muntele Măslinilor)
e că de-acum
şi până'n veacul anilor
voi sângera în rană.

Tu,
inima mea sărmană
ce mi-ai pierdut Muntele!
De-acum Scriptura şi veacul te va numi
Îndurerata inimă -
Grădina Ghetsimanilor!

Dumitru ICHIM

CĂPRIORUL ŞCHIOP

Florica BAŢU

La 26 Ianuarie 1999 a plecat Vera Hudici. S'a dus *"unde nu este durere nici întristare nici suspin ci viaţă fără de sfârşit"*.

Psihologii au un test: ei, spunând un cuvânt, persoana testată trebue să răspundă cu primul cuvânt care îi vine în minte. În cazul meu, dacă cineva spune *"Vera Hudici"*, eu răspund *"Cenaclul Bacovia"*.

La Casa de Cultură a Sectorului 5, Bucureşti funcţiona Cenaclul *"George Bacovia"*, în 1963 fiind format dintr'o mână de oameni. Preşedintă era Agata Grigorescu Bacovia, soţia poetului George Bacovia, bătrânică (sau aşa mi se părea pe atunci) cu un suflet de aur; ne încuraja şi ne respecta pe fiecare din noi, calitate rară pe vremea aceea, fără aroganţa specifică scriitorilor de atunci. Bineînţeles, era şi un tovarăş activist care sărea în sus ori de câte ori se citea ceva pesimist, fie şi o poezie de dragoste neîmpărtăşită, pe motiv că *"E prea trist! Într'o societate socialistă oamenii nu pot să fie trişti!"* Unii încercau să-l mai înmoaie: *"Bine, dar şi în comunism se mai moare"! "Nu, tovarăşi! În comunism nu există tristeţe"!* Apoi era tovarăşul cu ochelari fumurii, care habar n'avea de literatură, dar odată, privindu-ne condescendent ne-a mustrat: *"Bine, măi, tovarăşi, dar de ce nu scrieţi voi o poezie în comun? Unu' scrie un vers, altu' scrie un vers, în colectiv, tovarăşi, că aşa e frumos!"* Nu lua nimeni în serios prostiile, făceau parte din viaţa noastră de toate zilele, eram obişnuiţi cu balast şi serile de poezie rămâneau frumoase datorită Doamnei Bacovia.

Ceva s'a întâmplat, nu ştiu ce schimbări au venit *"de sus"*. În ce mă priveşte, hotărîsem să renunţ la poezie. În Mai 1964 a murit tatăl meu sub ochii mei. Salvarea refuzase să vină, doctorul refuzase să vină. Certificatul de deces l-a dat mai târziu, din birou, fără să se deplaseze să constate decesul. Eram dezgustată de *"grija pentru fiinţa umană"*. Abia împlinisem 19 ani şi dacă nu puteam să aştern pe hârtie tot ce simţeam, ce rost avea să mai scriu?

N'am mai frecventat Cenaclul. Odată, totuşi, am trecut întâmplător pe acolo. Se făcuseră schimbări. Răspunderea o avea o femeie cu faţa rotundă şi păr cârlionţat, prozatoarea Vera Hudici. Am făcut cunoştinţă şi cu un poet scurt, slab, cu ochelari groşi, Andrei Ciurunga. Multe feţe noi. Nu mă interesau. Eu renunţasem la poezie.

Dădeam meditaţii la matematică şi învăţam pe rupte, eram studentă la Academia de Studii Economice şi trebuia să-mi menţin bursa, pentrucă altfel nu aveam ce mânca. Efectiv, nu aveam ce mânca.

Fusese dată Declaraţia din 1964 şi noi, studenţii, speram că România o să se rupă de Ruşi. În August acelaşi an ieşiseră din închisori deţinuţii politici şi noi credeam că miroase a libertate. Născuţi şi crescuţi sub dictatură, nu cunoscusem niciodată deplin înţelesul acestui cuvânt.

Îmi amintesc o iarnă cu zăpadă multă, căsuţa de paiantă în care m'am născut şi am crescut, focul arzând în soba de metal pe care fierbea eterna mâncare de cartofi. Era sesiunea de examene, stăteam acasă şi învăţam; între două capitole ies să iau un braţ de lemne din magazie. Aud câinele lătrând de mama focului, mă uit şi văd două persoane. Deschiseseră poarta, trecuseră prin curtea foarte mare, pe lângă coteţul câinelui care se dădea să rupă lanţul, şi aşa, plini de zăpadă, băteau la uşa casei. Mama a deschis; am venit şi eu cu braţul de lemne. Fericiţi să ne afle şi răzând de mirarea noastră, Vera Hudici şi Andrei Ciurunga şezând mai aproape de foc şi la un păhărel de vişinată au început să povestească. Răsfoind dosarele cenaclului (fiecare avea un dosar cu lucrările citite) au dat de poeziile mele, le-au plăcut, şi mă vor înapoi. Dar cum să mă găsească? Telefon nu aveam, adresa nu mi-o ştiau. Şi-au amintit că sunt studentă la ASE, au dat telefon la facultate, au aflat că locuiesc pe *"Eroii Neamului 15"* dar nu ştiau că *"Eroii Neamului"* este în mahala o străduţă mică de care foarte puţini auziseră. Toţi cei pe care i-au întrebat i-au asigurat că, desigur, e o greşeală, că de fapt este *"Apărătorii Patriei"*, trimiţându-i în cu totul altă direcţie. Timp de trei ore mi-au căutat căsuţa printre străduţele dela marginea Bucureştiului şi acum zâmbeau, uitându-se la mama şi la mine care încă nu ne dezmeticisem bine. *"Hai, Floricel, vii?"* a spus Domnul Ciurunga. *"Haide, Florica!"*, a insistat Vera.

Puteam să-i refuz?

Vremea de aur a Cenaclului Bacovia: Andrei Ciurunga (fost Robert Cahuleanu), Zahu Pană, Virgil Carianopol, C.A. Munteanu, Vera Hudici (fostă Credinţa Coteleanu), I.V. Spiridon (preot , fost profesor de teologie şi fost secretar al lui Blaga), Timonu, Crama, părintele Chiriac, Ion Larian Postolache, Dinu Ianculescu, V. Străinu, Ovidiu Vasilescu şi mulţi alţii.

Cum reuşise Vera Hudici să-i strângă pe toţi? Dacă pentru mine, un *"nimeni"* umblase prin frig şi zăpadă timp de trei ore, cât suflet o fi pus să-i aducă pe ceilalţi?

Pentru noi, tinerii, era un adevărat banchet spiritual. Născuţi şi crescuţi sub comunişti, hrăniţi cu *"Mitrea Cocor"* şi *"Lazăr dela Rusca"*, împuiaţi cu Deşliu, Bănuş, ascultam cu gura căscată. Ni se deschideau dimensiuni noi, ni se dezvăluiau perle ale literaturii şi filosofiei universale. Era de necrezut câte ştiau aceşti *"Oameni Bătrâni"*, aceşti poeţi abia ieştiţi din închisori şi aceşti preoţi de meserie.

Erau şedinţe de cenaclu, erau şezători literare. Ion Larian Postolache ne vorbea de Dan Barbilian. Dinu Ianculescu recita poezia cu *"Argintatul peşte"* care *"a uitat să îşi spună rugăciunea de seară"* fiind prins de un pescar şi sfârşind pe masa acestuia, împreună *"cu pâinea tăiată cruce, pe masă"*. Spre disperarea tovului cu ochelari fumurii: *"De ce cruce, tovarăşi? De ce cruce?"*. La care, careva a scăldat-o: *"Aşa e tradiţia în folclor, tovarăşe! Massele!"*. Mi-l amintesc pe Christofor Dancu cu *"Ce mare erai mamă, când eram mic"*, Maricaru cu *"Tu toată eşti motiv de poezie"* în timp ce soţia lui umbla printre noi întrebându-se dacă suntem convinşi că poezia a fost scrisă pentru dânsa, mi-l amintesc pe George Păun cu ceva despre un cocor, Ion Th. Ilea, *"cetăţean de onoare"* al oraşului nu ştiu care, povestindu-ne despre Domniţa Ileana şi recitând cu duioşie până la ultimul vers: *"Plângi Moldovă! Scrie peana"*. I.D. Pietrari scrisese o poezie despre mămăliga şi ceapă spartă, care-l făcea pe studentul la teologie Dumitru Ichim să înghită în sec, pentrucă, de dragul cenaclului, locuind la cămin, trebuia să sară peste masa de seară. Şi Vera, zâmbind fericită că ne vedea fericiţi. Bineînţeles, omul cu ochelari fumurii îşi făcea datoria, dar nimeni nu-l lua în serios, cu excepţia, poate, a Verei Hudici care fiind salariată a Casei de Cultură, numai dânsa ştia ce trebuia să înghită. Dar înghiţea în tăcere şi poate de aceea a trebuit să se interneze un timp în spital.

Pentru noi totul era bine şi frumos până când cineva dela Partid (Sau Securitate, sau amândouă) s'a sesizat că *"Cenaclul Bacovia este un cenaclu de popi şi deţinuţi politici"*. Aceasta a fost expresia exactă care a fost trântită în faţa Verei Hudici. Nu ştiu exact ce maşinaţiuni au urmat, dar nu a mai fost ca înaine.

Pentru tineri, Vera era ca o mamă. De multe ori mergea la Casa de Cultură chiar când nu era cenaclu. Ştiam că o găsim acolo, stăteam de vorbă, îi mai citeam ce am scris. Uneori mai veneau Timonu, fost actor cu o tumoare canceroasă la gât, neoperat din cauza unui doctor. Vorbea numai în şoaptă, în ultima fază a bolii nemaiputând să vorbească deloc, făcându-şi cunoscută prezenţa la telefon printr'un fin suflat în receptor. Mai venea Ciurunga şi oricine mai avea chef de o şuetă.

Ştiam că este basarabeancă, ştiam că îşi iubea cu tot sufletul locurile natale dar până la apariţia volumului *"Din dragoste pentru Basarabia"* (1992) nu am ştiut că publicase proză anticomunistă semnând Credinţa Coteleanu. Nu vorbea decât despre soţul dumneaei şi am crezut că nu mai are pe nimeni. Nu am ştiut de cei doi fraţi ai dânsei pe care Ruşii i-au dus în Siberia. Fratele mai mare, Timoftei a fost pus într'o maşină neagră. Spunea că-i este sete, dar Ruşii nu au lăsat-o pe logodnica lui să-i dea un pahar cu apă. *"Atunci Volodea, fratele cel mai mic a spus că merge şi el cu Timoftei. A luat ulcica cu apă din mâna fetei şi s'a urcat şi el în maşină"*.

Vera Hudici a scris mult dar m'a impresionat în mod deosebit *"Bătrânul Basarabean"* (1942). În numai câteva pagini schiţează tragedia satelor din Basarabia după ce Ruşii au luat cu forţa bărbaţii, lăsând în urmă femei, copii, bătrâni, fără nici un ajutor.

În *"Căpriorul şchiop"* (1998) Vera Hudici se întreabă cum ar fi fost scrierile dânsei dacă ar fi trăit în alte vremuri. Eu mă întreb cum ar fi fost literatura română dacă vremurile ar fi fost altfel.

Nu de mult cineva mi-a dat telefon: *"Vera Hudici e bolnavă. Dar mai scrie. Cum poate să mai scrie când abia mai trăieşte?"* Am zâmbit. Vera nu scria pentrucă trăia. Vera trăia pentru că încă scria. Mai avea ceva de spus, acum, că putea spune ce vrea. Era *"Căpriorul schiop"*. Nu Pegas. Nici măcar Ducipal. Căprior! Şi pe deasupra, şchiop.

Se poate scrie mult despre Vera Hudici. Las pe alţii mai competenţi să-i cântărească valoarea literară... Eu am prins doar un strop din valoarea umană.

Urăsc din suflet să fac cronici funerare. Şi mai ales urăsc funerariile, urăsc moartea în sine. E mult de spus şi e puţin de spus, mă descurc mai bine în versuri şi iată, poezia mea pentru Vera:

Unde? Nimene nu ştie,
lunecând în veşnicie,
ascunzându-se de soare
mâna, gândul, nu mai doare,
sub un cer de ametist
unde ochiul nu e trist,
sălcii, seara, nu suspin
păsările cântă "amin!"
şi s'a dus
şi s'a tot dus
poate'n jos
sau poate'n sus
unde? nimenea nu ştie
strop gingaş de veşnicie.

"ÎNŢELEPTUL ÎN AMURG"

Radu NEGRESCU SUŢU

MIRCEA CIOBANU

15. 04. 1950 - 09. 01. 1991

Pe 15 Aprilie a.c., pictorul Mircea CIOBANU ar fi împlinit 49 ani. Cifră iniţiatică pentru hermetistul Ciobanu care ar fi avut de şapte ori câte şapte ani. Număr sacru, perfect şi benefic, prin virtuţile sale ascunse, numărul şapte menţine în fiinţa omenească prezenţa tuturor lucrurilor căci, după Hippocrate, el este dătător de viaţă şi de mişcare, influenţând până şi *"jocul"* planetelor cereşti.

Ceea ce doresc să subliniez în acest lapidar omagiu adus fostului meu amic şi coleg de studii, este ***latura creştină a mesajului misticului Ciobanu.*** Refuzând pictura abstractă, Ciobanu reuşeşte sublima trecere dela figurativ la transfigurativ, în relativ scurt timp, graţie talentului şi studiului titanic.

Alchimist al concentrării energiei umane absolute la centimetru pătrat - după chiar expresia sa -, Ciobanu ne-a părăsit prematur, după o viaţă şi o creaţie absolută, concentrate, amândouă, într'o chintesenţă ce se lipseşte de orice comentariu. Bineînţeles, trebuia să-l fi cunoscut pe Maestru, pentru a realiza că un aşa-zis eufemism, în ochii unora, poate ascunde, de fapt, adevărul.

Am primit, din partea Doamnei Marieta Ciobanu, mama artistului, un superb album în care era reprodusă misterioasa pânză a *Înţeleptului în amurg*", misterioasă prin proiectarea indicibilă şi indeniabilă a unei puternice şi sublime lumini interioare, în care măiestria pictorului nu este egalată decât de intensitatea emoţiei transmise. Căci acesta era şi ţelul artistului vizionar Ciobanu: transmiterea emoţiei, concentrată la maximum, la centimetru pătrat.

Trăirea creştină este aici de netăgăduit, iar Maestrul, care nu a avut răbdare să aştepte amurgul propriei existenţe, dovedea încă o dată că valoarea, adevărata valoare, nu aşteaptă numărul anilor. Dacă un mare artist a murit fizic, încetând să mai creeze, Arta este însă nemuritoare şi Ciobanu aşteaptă ca sămânţa mesajului său creştin să dea roadele de care avem cu toţii atâta nevoie. Cu el s'a sfârşit o epocă, odată cu el a murit Arta, însă orice sfârşit este şi un început.

Nu pot încheia acest pios şi lapidar omagiu, altfel decât aşa cum ne urăm, în fiecare an, de Sfintele Sărbători de Paşti, creştineşte şi atemporal:

HRISTOS A ÎNVIAT!

DAN CUTOIU

Urmare din pag. 8

Mediului (şef al resortului care se ocupă de totalitatea activităţilor nucleare) există informaţii că ar fi dus tratative pentru cumpărarea unei instalaţii de reciclare a deşeurilor nucleare în valoare de aproximativ 1 miliard de dolari. O instalaţie similară există doar în Belgia, pentru uzul întregii Uniuni Europene. O nouă instalaţie, plasată în România ar avea drept scop principal, reciclarea deşeurilor nucleare din fosta URSS, care nu dispune la ora aceasta de asemenea instalaţie. Relaţiile personale deosebit de intense, după 1989, cu prietenii tatălui său, generalii Militaru şi Vasile Ionel, a căror apartenenţă a fost clar denunţată de generalul Pacepa, ridică semne de întrebare.

Un articol sumar privind legăturile Domnului (tov.) Cutoiu cu fostul regim, cu înaltul activ de partid şi Securitatea, a apărut în Academia Caţavencu, imediat după numirea sa în funcţie (Martie, Aprilie 1997).

Ar fi de investigat şi legătura lui cu Domnul Otparlic, ginerele lui Ciceronne..., venit ca reprezentant al firmei COGEMAT (?) în România în vara anului 1997, când în calitatea sa oficială, Domnul (tov.) Cutoiu i-a pus la dispoziţie o maşină şi însoţitor pentru vizitarea celor mai importante obiective nucleare din România.

În prezent, Dan Cutoiu are deja funcţii în PNŢCD şi la orizont un strălucit viitor politic, ca membru al partidului pe care tatăl său a contribuit să-l distrugă. Iar el, beneficiarul unui regim care a decimat elitele acestui partid (PNŢ). Tatăl său, coleg de armată (în divizia Tudor Vladimirescu) cu V. Ciolpan, comandantul temniţei Sighet, care l-a exterminat pe I. Maniu, şi poate chiar prieten.

Sergiu MARINESCU

Români de vază în Exil

DINU ADAMEŞTEANU

E.C.FIANU

Să evoci viaţa, munca şi reuşita lui Dinu Adameşteanu în câteva zeci de rânduri este sinonim cu a vrea să faci un rezumat, succint, al unei enciclopedii!

Şi totuşi, cei - destul de mulţi - care n'au auzit niciodată de numele şi faima lui au datoria să cunoască măcar câte ceva din opera lui, cu atât mai mult cu cât Dinu Adameşteanu, Român neaoş, s'a impus lumii ca un corifeu în materie de istorie, de arheologie şi cultură antică greacă în *"imperiul"* coloniilor greceşti din Sicilia şi Italia meridională.

Prietenia care ne leagă de câteva decenii va fi pusă la grea încercare.

Cum poţi descrie - pe înţelesul tuturor - o viaţă întreagă dedicată unui fenomen rar în bazinul mediteranean?

Cum poţi înţelege voinţa şi perseverenţa unui om - dublate de o competenţă şi o imaginaţie care ies din comun - de a prevedea şi dovedi fenomene şi realităţi ignorate timp de multe, prea multe secole?

Sunt câteva din întrebările la care voi încerca, succint, să răspund înarmat fiind numai cu dragostea pentru vestigiile trecutului a aceleia pe care Thierry Maulnier - în cartea lui - o numeşte *"Cette Grèce où nous sommes nés"* [1] şi stima ce o port lui Dinu Adameşteanu.

Sarcina ne-a fost uşurată (N.B. Soţia mea mi-a dat un ajutor preţios în redactarea acestui text) de citirea cărţilor citate în bibliografie cât şi de amintirile noastre. În 1970 am avut norocul să vizităm - la invitaţia lui - timp de o săptămână, şantierele lui Dinu din Basilicata fiind ghidaţi de el. Cu această ocazie am avut şi plăcerea de a cunoaşte pe Doamna Hel Dilthey, fidela lui colaboratoare de 35 ani. Această vizită nu o vom uita niciodată.

Şi acum să-i dăm cuvântul lui Dinu Adameşteanu. În cartea *"Del mar Nero allo Jonio"* (Dela marea Neagră la cea Ionică), un dialog între el şi prietenul său Prof. dr. Rocco Mazzarone - medic chirurg - el ne vorbeşte de viaţa lui. Mai jos facem un rezumat al acestui opuscul citat:

"Sunt născut în 1913 la Toporu (jud. Giurgiu). Făceam parte dintr'o familie numeroasă de zece copii, nouă băieţi şi o fată. Tatăl meu era preot, fireşte preot ortodox ca să poată avea zece copii. Din atâţia băieţi tata spera ca măcar unul dintre noi să-i urmeze calea. Eu am fost singurul care am intrat la Seminarul central dela Bucureşti. Eram primul pe clasă la studii, dar şi la prostii. La seminar duceam o viaţă foarte severă; fraţii mei, la liceu, erau mult mai liberi. Învăţam istoria, greaca, latina, istoria limbii române, totul predat şi învăţat foarte serios. Ca să devii preot ortodox eşti obligat să creezi o familie, inclusiv o soacră! Fratele meu cel mai mare mă sfătuia să renunţ la Seminar şi să intru la Facultatea de Litere. Ce am învăţat la Seminar mi-a folosit foarte mult; era un program vast care cuprindea şi istoria religiilor predată de acad. Nae Popescu dela care am învăţat foarte mult. În primul rând era un erudit cum întâlneşti rareori în viaţă. La istorie l-am avut pe prof. Papacostantin. La Universitate am studiat istoria antică cu celebrul profesor S. Lambrino.

Noi nu suntem originari dela Toporu. Satul natal al tatălui meu, Adameşti, a fost şters de pe faţa pământului după un incediu. La Seminar, unde a studiat şi tata, el a fost sfătuit să-şi schimbe numele din Rădulescu în Adameşteanu în amintirea comunei distruse. Despre fraţii mei ce pot să spun? Au făcut studii serioase: erau ingineri, medici, profesori universitari etc. Cei care n'au plătit pe front au pătimit în anii cumpliţi de după războiu. Prof. Daicoviciu mi-a spus odată: <tu eşti fericit că nu te-ai întors în ţară>.

Primul contact cu arheologia l-am avut pe la 7 ani, când fratele meu, Mircea, făcea săpături protoistorice în regiune. El este primul care mi-a arătat o groapă cu pământ în jur; n'am fost prea impresionat, îmi era frică să nu cadă pământul peste mine. Altă dată, pe drumul dela Alexandria, în dreptul comunei Peretu am văzut un tumulus. Mi s'a explicat că este un mormânt, o necropolă de origine geto-dacă. Când m'am întors în România, după mulţi ani, am vrut să revăd acele locuri. Acum locul era împrejmuit cu sârmă ghimpată. De acolo vine un coif dorico-trac, unic în România. L-am găsit din întâmplare, sau mai bine zis l-am salvat din întâmplare ca de altfel tot ce rămăsese în necropolă.

Prima mea săpătură am făcut-o la Histria prin 1935,

Teritoriul de săpături, Basilicata Lucania a lui Dinu Adameşteanu în Italia meridională

DINU ADAMEŞTEANU
Desen al lui Eugen Drăguţescu

colonie greacă întemeiată de Milet în sec. VII a.Chr. după care au urmat săpăturile din Sicilia unde am descoperit o lume nouă.

În anii 1939-1940 eram, în calitate de cetăţean român, membru al Academiei române dela vila Giulia din Roma unde mai târziu am ajuns bibliotecarul Academiei. În 1949 am acceptat cu plăcere o bursă pentru specializare în Sicilia. Când am ajuns la faţa locului limba italiană a mea nu era prea bine înţeleasă de localnici; am reuşit să intru în contact cu unele notorietăţi locale: am colaborat mult timp cu acestea. În 1954 am fost trimis la Butera să văd cum decurg lucrările făcute de U.N.R.A. - CASAS. Am cunoscut acolo doi tineri simpatici şi am făcut o fotografie cu ei; mai târziu am descoperit că acei tineri erau viitorul Preşedinte Bush cu soţia!

În Sicilia duceam lipsă de unelte mecanice pentru săpături. La U.N.R.A, am găsit ce căutam; în plus aveam o mulţime de Jeepuri de care am putut profita pentru deplasări. Am avut foarte bune relaţii cu Supraintendenta insulei. Am fost mult ajutat, în special pentru studierea şi priceperea raportului care există între indigeni şi Grecii care s'au stabilit în regiune. Această problemă m'a preocupat şi în România dar cercetările necesare nu au fost posibile din cauza războiului şi a situaţiei politice. Când a venit primul val de Micenieni (sec. XIV-XII a. Chr.) acest teritoriu era ocupat de băştinaşi. Ce s'a întâmplat cu ei? Au fost omoriţi? Au fugit? Am întâlnit această problemă, împreună cu Prof. Lambrino, pe malul Mării Negre la coloniile greceşti Histria, Tomis etc. Nu am putut continua cercetările noastre, el ajungând în Portugalia iar eu în Italia. Ne-am repus problema în Sicilia când ne-am revăzut dar nu mai eram în Dobrogea. Părerea mea este că o parte din băştinaşi au rămas pe loc, o parte au plecat (ca noi) fiindcă nu le plăcea noua situaţie. Cei rămaşi pe loc s'au amestecat cu noi veniţi şi s'au adaptat în decursul anilor. Problema era să putem stabili gradul de cultură al populaţiei autohtone, ce raporturi s'au stabilit între indigeni şi noii veniţi, când au început şi când s'au terminat aceste relaţii. O altă enigmă pe care am vrut s'o descifrez este motivul pentru care primii veniţi dela Micene s'au stabilit în Sudul Italiei. Micenienii s'au stabilit în Basilicata unde au avut primele raporturi comerciale cu populaţiile locale şi unde au găsit un pământ bun pentru olărie, un produs foarte cerut la vremea aceea. Aceste evenimente le aflăm din scrierile vechi dar le privim altfel prin prisma săpăturilor.

Când am ajuns în Basilicata, în 1964, mare dificultate au fost distanţele mari pe care eram obligat să le parcurg mergând pe jos. În Sicilia aveam problema lipsei de apă fără de care nu puteam face un centru istoric. Basilicata o cunoşteam foarte bine datorită fotografiilor aeriene. Fotografia aeriană n'am inventat-o eu. [2]. La mijlocul anilor 1920 părintele Poidebard a utilizat-o, pentru prima oară, în Siria. Ca urmare, prin anii 1930, ne-am servit şi noi de releveurile aerofotografice pe şantierele arheologice. În 1935, pe vremea când eram în Histria, Prof. Lambrino avea prieteni la flotila de hidroavioane dela Constanţa. Datorită lor am putut face fotografiile necesare săpăturilor.

În timpul războiului, fiind în Italia, nu se puneau <probleme arheologice>! La sfârşitul conflictului am fost însărcinat de Ministerul Culturii să fac aerofotografii în vederea reformei agrare pentru a delimita câmpurile arheologice. Am studiat fotografiile luate de Americani, de Germani precum şi cele luate de serviciul aeronautic militar italian. Aveam de studiat o regiune necunoscută pentru bogăţia ei arheologică, Basilicata.

Fotografia aeriană mi-a permis să văd planul oraşului Metaponto şi urmele dela Heracleia. Observaţiile aeriene erau mai vădite decât urmele pe pământ. (n.n. Cu ocazuia vizitei făcută, în 1970, pentru a cunoaşte săpăturile şi descoperirile lui în Basilicata, Dinu Adameşteanu ne-a mărturisit că eroarea cea mai mare pentru definirea începutului - pe plan orizontal, al săpăturilor - a fost în toate campaniile lui de maximum 50 cm!!). *Am văzut, cu surprindere, şi o altă parte a Lucaniei: am parcurs via Apia dela podul Ofanto, la Sud de Venere, la Venosa la vechea fermă Leonessa până la templul d'Oro. Am fost mult ajutat de supraintendenţii vecini.*

Bineînţeles am avut multe dificultăţi cu expropriera. Ţăranii era legaţi de pământul lor şi nu înţelegeau de ce trebue expropriaţi pentru nişte săpături care nu aveau nici o semnificaţie pentru ei; nu erau deloc informaţi de importanţa acestor lucrări. Astăzi am putea valoriza aceste locuri. Muzeul dela Metaponto e mare şi frumos dar nu-i destul de mare ca să atragă pe turişti. Străinii care vin până la noi sunt oameni de meserie, interesaţi de arheologie. În această privinţă am întâlnit multe alte probleme, de geologie, de paleobotanică şi chiar de biologie pe care nu le puteam înfrunta singur. Îmi amintesc de un medic şi colaboratorii lui pe care i-am ajutat să studieze talassemia - cuvânt pe care-l auzeam pentru prima oară - care este o formă foarte gravă de anemie, boală cunoscută numai pe litoralul Mediteranei. Găsisem în săpăturile dela Metaponto o necropolă cu oseminte de copii până la vârsta de 15 ani. Cu ocazia asta am avut ajutorul unui medic american specialist în analize de ADN şi grupurile de sânge şi care studiase talassemia din lumea antică. Analizele au fost făcute la un laborator dela Policoro deoarece vameşii s'ar fi opus ca osemintele să plece în America.

Am favorizat întotdeauna colaborarea internaţională; nu mă interesează naţionalitatea colaboratorilor cărora le cer, în primul rând, să fie oameni şi să cunoască meseria.

Pentru cunoaşterea mai temeinică a teritoriilor am format grupuri de tineri francezi, germani, americani, cehi, români şi canadieni care au lucrat la Metaponto şi Potentino. Seara, după sfârşitul lucrului, aveam discuţii despre săpăturile făcute în timpul zilei, se emiteau idei ale unora şi altora, noutăţile, modificările la planurile iniţiale etc.

Ştiinţa este internaţională; pe lângă limbile învăţate anterior, am studiat şi ebraica, germana şi ceha. Când dădeam peste o problemă pe care nu o cunoşteam făceam apel la specialişti în materie. Sunt persoane care lucrează cu mine din 1965, ca de ex. Hel Dilthey care a participat la toate săpăturile. E prezentă prin personalitatea ei, prin profesionalismul şi contribuţia ei la cercetări. Forţa ei de muncă, metoda şi rezistenţa ei fizică sunt de mare importanţă pentru efectuarea lucrărilor.

Ani de zile m'am gândit la România pe care o văd, şi astăzi, o ţară bogată şi frumoasă. Acum ţara mea seamănă cu un cazan în fierbere în care se amestecă opinii şi conflicte. Comunismul a lăsat o ţară înfrântă; oamenii de astăzi nu mai au puterea şi nici posibilitatea să lupte, să iasă din această situaţie. Nu vreau să mă amestec în problemele politice din România. Am redevenit cetăţean român, sau mai bine zis cetăţean de onoare al judeţului Giurgiu unde m'am născut. Cu această ocazie am fost înconjurat de multă lume; mulţi cunoscuseră pe tata şi pe fraţii mei; unii dintre ei le dăduseră o mână de ajutor în timpurile grele. Dar nimeni nu ştia că în faţa lor aveau pe <Dom' Bastiano> (după Sf. Sebastian, patronul regiunii în care am făcut săpăturile în Sicilia) rebotezat astfel de localnicii cărora le venea greu să pronunţe numele de Adameşteanu! Dom' Bastiano am rămas şi pentru alţii, mai târziu, în Basilicata.

Nu-mi place să vorbesc de ţara mea de pe vremea lui Ceauşescu. <Zile albe, zile negre> spunea Nichifor Crainic, profesorul fraţilor Adameşteanu.

Pe tinerii care vor să devină arheologi îi sfătuiesc să-şi cunoască regiunea unde s'au născut. Să studieze serios greaca, latina, istoria artelor şi apoi să se gândească că în arheologie nu poţi face o carieră care să-ţi aducă bani mulţi. Problemele financiare cu administraţiile au fost deseori spinoase şi greu de rezolvat. Regele Gustav al Suediei este de invidiat; e arheolog şi îşi poate acorda sumele necesare cercetărilor lui!

Mie îmi doresc sănătate iar Lucaniei să progreseze în construirea de muzee, să gândească mult la problemele istorico-arheologice din acest sector pentrucă Basilicata (Lucania) este un centru de mare cultură".

Astfel, în câteva fraze simple, Dinu Adameşteanu ne descrie viaţa lui, dominată de voinţă, muncă intensă, cultură, competenţă şi imaginaţie. Cei care nu cunosc opera lui s'ar mira sa afle că:

- este membru al 4 Academii, instituţii şi societăţi italiene de arheologie, paleontologie, preistorie şi protoistorie, al Association internationale des études classiques de la Paris, British Academy-Rome, Deutsches Archäologisches Institut, Society of Antiquaries of London, Société des Etudes Latines-Paris.

Continuare în pag. 11

Detaliu al teritorului Basilicata Lucania

Psalmi din Babilon

INTRODUCERE LA VOLUMUL DE POEZII RELIGIOASE "O LUMINĂ" -POEZII DELA DUMNEZEU, de George BĂJENARU

Urmare din numărul trecut

Deşi nu s'a inspirat din Dante, poetul vede sau, mai bine zis, simte infernul singurătăţii exact cum Dante şi l-a imaginat. Datorită excesivei similarităţi dintre această poezie şi *Divina Comedie* a lui Dante, am considerat necesară o incursiune mai detaliată în sfera comparativă asupra viziunii infernului. La Dante structura universului (inclusiv cea a Infernului) este prezentată prin sfere ori cercuri. Acestea sunt, la rândul lor, compuse din *limbo*-uri, care nu sunt altceva decât zonele păcatului, începând cu păcatul apatiei, acela al oamenilor indiferenţi, coborînd până în adâncul infernului, în fântâna giganţilor trădători. Singurătatea, în acest sens, poate fi văzută ca o trădare a întregii existenţe cosmice prin ruperea de aceasta. Interesant este de semnalat că cel care coboară în adâncul singurătăţii are, la un moment dat, iluzia viziunii celeste. La Dante, acest *cer al infernului* este de fapt cel văzut de Lucifer, care, în căderea sa din starea primordială, este întors cu susul în jos - Lucifer văzându-se în acest fel ca fiind cel de deasupra, iar Dumnezeu fiind cel de sub el. Acolo în adâncul sferelor *cerul e o muzică tristă*. 'Muzica tristă' impune auditorului senzaţia modului minor, mod recunoscut prin impresia depresivă pe care o produce. (În teoria muzicală modul minor, caracterizat de terţa mică, minoră, sau depresivă, este sub aspect fizic un produs al armonicelor *inferioare* ale rezonanţei sunetului muzical.)

Poetul continuă să coboare în adâncul singurătăţii, *"Până acolo unde lumina se îmbrăţişează cu întunericul"*. Lumina, prin propria ei structură, nu poate să se îmbrăţişeze cu întunericul, numai dacă aceasta este falsă. Lumina falsă nu poate fi decât aceea din infern, care nu este decât o iluzie menită să-i terorizeze în permanenţă pe inhabitanţii infernului. Dar poetul nu se opreşte aici şi continuând, spune: *"Acolo inima mea se face stâncă, / peste care un vultur s'a oprit / şi fumegă peste zilele mele"*.

Şi cu această ocazie din nou reconstituim imaginea lui Dante, unde infernul nu este un loc cu foc mistuitor. În infern totul este îngheţat, nereprezentând decât absenţa căldurii produse de mişcare, interacţiune şi conflict (*Divina Comedie* Canto 33, vers 91). În singurătate, totul stagnează, totul îngheaţă. Probabil numai răceala străinătăţii îi crează poetului nostru sumbra imagine a acestui infern glaciar.

Dar, pentru amplificarea dramatismului, poetul nu se mulţumeşte doar cu ceea ce oferă Dante. El merge mai departe, până chiar la singurătatea lui Prometheu înlănţuit în Caucaz, prin umplerea imaginii cu vulturul care se opreşte pentru a-i devora nu ficatul, ca lui Prometheu, ci pentru a-i mistui inima.

<<Oglinda iertării>> este o poezie de o largă anvergură filosofică şi religioasă. Deşi iertarea este tema centrală, aceastâ poezie este probabil o atentare pe care poetul o face în scopul de a redefini persoana umană într'un context mult mai amplu, insistând asupra unei reconcilieri dintre raţiune şi sentiment. Din specularea acestei poezii, am putea spune că se observă o interesantă analogie între Creştinism şi Budism. În Budism, în călătoria bătăliei finale, eroul din Mahabharata are de înfruntat o ultimă mare încercare, şi anume aceea de a renunţa la falsul sine, simbolizat de dorinţa răzbunării. Eroul Arjuna, pentru a ieşi învingător, în mod paradoxal trebue să renunţe la bătălie înainte ca ea să înceapă, deoarece acesta observă că cei împotriva cărora lupta erau rudele lui. La fel, poetul nostru, în spirit de autoumilire, renunţă la falsul sine exprimat de dorinţa de răzbunare. Ca şi în cazul lui Arjuna, pentru a-l învinge pe adversar, omul trebue pur şi simplu să-l ierte şi să renunţe la luptă, tocmai datorită similitudinilor existente între cele două părţi adverse. (Dar, cum toate acesacestea, iertarea este un principiu fundamental în Evanghelie, şi nu doar eroism nobil ca în Mahabharata.)

Însă, fără a merge prea departe în această direcţie, dorim să subliniem că ideea de bază este aceea că în fiecare om există ceva bun. Fiecare om în interiorul său este *pur*, este *frumos*, este *cuminte* şi *drept*, aşa cum ni-l descrie poetul. Acesta este adevărul sine despre care vorbeam adineaori. Falsul sine este numai acela care se vede în exteriorul omului, care adesea supune tentaţiei de a judeca greşit şi care sugerează etichetarea semenului drept duşman. Puterea de a vedea adevăratul om constă în felul în care îl privim. Numai atunci când poetul, în sens metaforic, s'a *ascuns într'o floare*, a avut fericirea ca duşmanul său să-şi dezvăluie adevărul sine, producând în mod paradoxal acea profundă revoluţie sufletească. Numai atunci când cu bunătate îi zâmbim celuilalt - aşa cum reliefează şi în poezia *<<Creştineasca Împăcare>>* - acesta se luminează şi devine mai bun. Titlul *Oglinda Iertării*, cu toate acestea, ne mai atrage atenţia şi asupra faptului că a-l ierta pe celălalt presupune mai întâi o introspecţie în propria persoană, unde celălalt este oglindit fie prieten ori duşman.

<<Dumnezeire>> este una dintre cele mai complexe poezii religioase scrise de George Băjenaru. Primul lucru care-l poate intriga pe cititor este chiar titlul, care, la prima vedere, pare a fi totalmente în afara tematicii versurilor, întrucât la citirea acestuia ne-am aştepta să întâlnim versuri legate de profunzimea mistică a Dumnezeirii. Unul dintre Părinţii Bisericeşti spunea că *"Dumnezeu s'a înomenit pentru ca omul să se îndumnezeiască"*. Cu alte cuvinte, Dumnezeu-Fiul, luând chipul omului, i-a redat acestuia potenţialul de a ajunge la îndumnezeire, adică la asemănarea cu Dumnezeu. Pentru a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, se cere însă un efort susţinut pe o cale plină de urcuşuri şi coborîşuri. Aceasta este Dumnezeirea la care se referă poetul, permanentul conflict dintre uman şi divin, inevitabil în acest *"urcuş"*. Firul poeziei este un permanent *"switch"* dela Dumnezeul înomenit la omul îndumnezeit şi viceversa, ori, în imaginea lui Giovani Pappini, este o trecere ambivalentă dela Fiul lui Dumnezeu (Adam cel Vechi) la Fiul Omului (Adam cel Nou).

Aşadar, primele două versuri: *"am fost întristat şi am zis: / Domnul să mă înveseleasca"* îl reprezintă pe Dumnezeul înomenit, dezvăluind totodată şi imaginea rugăciunii lui Iisus din Ghetsimani, unde, întristată, firea umană a lui Iisus devine dominatoare. Imediat poetul face o trecere neobservată la imaginea omului îndumnezeit, unde cerşetorul dela răspântia de drumuri este chipul lui Hristos din Evanghelie. (În timp ce Evanghelia spune: *"Gol am fost şi nu mi-ai dat să mănânc"*, poetul spune că *"La răspântie de drumuri / Am fost cerşetor"*, trădând totodată şi o interesantă transpoziţie lirică a Evangheliei.) După exprimarea acestei imagini, poetul face din nou o trecere la Persoana Dumnezeului Inomenit, unde logosul vine sub chipul pâinii, dăruindu-se tuturor: *"Şi sufletul meu pâine s'a făcut / Şi l-am împărtăşit săracilor"*. Împărtăşirea cu pâinea dumnezeirii îl conduce pe omul îndumnezeit către sublima asemănare cu Dumnezeu, mergând pe *"punţi de lumină"* până *"sus pe Muntele Alb"*, care nu este altceva decât paradisul.

Imaginea paradisului apare la poetul George Băjenaru în forma unui munte. Arunc ându-ne o privire peste poezia *<<Muntele Alb>>* întâlnim din nou o suprapunere a imaginii sinelui total cu imaginea Paradisului: *"Gândind bucuria, / Lumina de spirit coboară / peste fiinţa ta de gheaţă/ descătuşând-o"*.

Observăm cu această poezie o revelare a persoanei totale, aşa cum este înţeleasă de teologi şi filosofi. Prin coborîrea minţii în inimă, persoana umană se reîntregeşte, redevine totală. Pornind dela *gândirea bucuriei*, forţa unificatoare adusă de *lumina de spirit, coboară / peste fiinţa de gheaţă*, (peste inima îngheţată), conducând la descătuşarea acesteia. Aceasta este realizarea paradisiacă venită în urma unirii mentalului cu sentimentul. *"Numai cu inima se poate vedea esenţialul din lucruri"*, spunea Antoine de Saint-Exupéry în *"Micul Prinţ"*. Odată ce persoana a redevenit totală, capătă potenţialul de a îmbrăţişa starea paradisiacă atunci când *Sângele tău alungă umbrele / iar depărtarea de adevăr se scurtează*. De aici înainte omul reintră în paradisul terestru, unde acesta are imaginea omului desăvârşit şi redevine capabil de comunicare cu lumea angelică, întrucât de umărul lui *se atinge un înger*.

Dar restaurarea persoanei umane crează şi o întreagă transfigurare cosmică, întrucât, prin restabilirea legăturii dintre minte şi inimă, se restaurează la nivel cosmic relaţia dintre Creator şi creatură. *Tu eşti muntele Alb*, spune poetul într'o manieră sentenţială, identificându-l pe om cu Edenul primordial.

Sfântul Efrem Sirul, unul dintre cei mai mari imnografi creştini ai primelor secole, (în *Imnele Paradisului*) are viziunea paradisului sub forma unui munte cosmic (*Imnul I,8*), care la poale este străjuit de o *syaga* (în Siriacă *"barieră"*) formată de un Heruvim cu sabie de foc (*Imnul II,7; IV,1*). Ei bine, pentru omul desăvârşit, *syaga* nu mai reprezintă o opreliştе pentru ca acesta să urce pe muntele alb.

Lăsând de-o parte misticismul, observăm că poezia *<<Bisericuţă dintre Munţi>>* este probabil, una dintre cele mai incitante definiţii a istoriei religioase a Românilor date până acum în versuri. Această poezie demonstrează cu o fascinantă sensibilitate poetică trăsăturile religioase şi psihologice ale Românilor, pornind dela lipsa spiritului megalomanic - întrucât poetul nu spune *"biserică"* sau *"catedrală"* ci spune *"bisericuţă"* - până la ilustrarea celei mai mari forţe pe care Românii o au, aceea de a supravieţui vremurilor tulburi.*"Bisericuţă dintre munţi / Sculptată'n lemn, ca o minune, /De veacuri multe tu asculţi / Cum bate vântul peste lume"*.

Biserica este mama Poporului Român. De aceea poetul nu întârzie a o prezenta în toată solemnitatea sa, maternă şi spirituală. Uneori suntem îndemnaţi să afirmăm că poetul în mod intenţionat a evitat prezentarea unei biserici instituţionalizate, întrucât este ştiut că, în istoria lor de supravieţuire, Românii au avut parte mai tot timpul de o biserică strict spirituală, una care să le aline suferinţele şi să le întărească aspiraţiile. De aceea în perioada marilor migraţii barbare dintre secolele III-X, biserica, în identitatea sa instituţională, este aproape de negăsit. În tot acest timp o găsim numai în forma sa spirituală, rezistând doar în munţi odată cu Latinitatea.

Dar acest lucru nu a însemnat o cădere în pietism, întrucât biserica a nutrit şi încurajat marile aspiraţii de organizare politică statală a Românilor.

În versurile care urmează descoperim imaginile sacre a trei mari figuri istorice dar şi legendare cum ar fi: Ştefan cel Mare şi Sfânt, Daniil Sihastru şi Ciobanul Mioritic: *"Cândva la tine a venit / Şi domnitor dar şi păstor / Şi s'a rugat şi s'a smerit / Şi a plecat încrezător. // Sub bolta cerului albastru, Sub bolta cerului norat, / Un om cu nume de sihastru / Prin rugăciune te-a vegheat."*

Nu în ultimul rând, este de semnalat că bisericuţa este locul unde oamenii împărtăşesc Tatălui Ceresc, atât aspiraţiile cât şi deplângerea gloriei pierdute, după cum citim în versurile: *"Pe'nvingător şi pe învins / Adăposteşti şi ii asculţi."*

Trecând dela istoria veche la cea recentă, observăm că, deşi refugiat din faţa tăvălugului ateismului, poetul priveşte comunismul nu numai cu lipsă de teamă, dar mai ales ca pe ceva lipsit de puterea de distrugere totala. Evident, nu este ignorată, ci mai degrabă privеşte comunismul ca pe o tristă lozincă a istoriei, aşa cum se desprinde din poezia *<<Troiţa din Satul Meu>>*. Această poezie reprezintă un fapt real, şi anume demolarea de către comunişti a unei troiţe din satul natal al poetului, comuna Tunari de lângă Bucureşti. *"Trecură ani şi într'o zi / Ceva urât se întâmplase: / Locul troiţei, un panou / cu o lozincă îl luase"*. Lipsa de putere a comu-

Continuare în pag. 12

DINU ADAMEŞTEANU

Urmare din pag. 10

- între 1956-1980 a ţinut conferinţe, lecţii sau seminarii la diferite Institute şi Universităţi din Italia (Roma, Milano, Firenze, Perugia, Napoli, Bari, Palermo, Caltanisseta, Potenza, Matera, Taranto); Franţa (Paris - Ecole Practique des Hautes Etudes, Académie des Inscriptions et des Belles Lettres, Institut d'Art et d'Archéologie, Ecole du Louvre -, Clérmont Ferrand, Dijon, Aix en Provence, Montpellier, Marseille); Germania (Berlin, Bonn, Hamburg, Kiel, Saarbrücken, Heidelberg, Mannheim, Tübingen, Würzburg, Marburg, Mainz); Iugoslavia (Zagreb, Dubrovnik, Mostar, Split); Grecia (Atena); Turcia (Istambul, Ankara); Austria (Innsbruck), U.S.A. (Chicago, Austin). În România a ţinut conferinţe sau prelegeri la Bucureşti, Cluj, Constanţa şi Tulcea.

- a primit Premiul Feltrinelli pentru arheologie dela Academia dei Lincei (1973), Premiul regiunii Basilicata (1973), a fost distins cu Ordinul Cavaliere del lavoro al Republicii Italiene şi cu Ordre des Palmes Académiques al Republicii Franceze.

- i s'au conferit 7 medalii de aur şi o placă de argint de către instituţii şi asociaţii ştiinţifice italiene. În 1982 Preşedintele Italiei i-a conferit Medalia de aur cu diploma de clasa I-a pentru Învăţământ, Cultură şi Artă.

- în România este cetăţean de onoare al oraşelor Giurgiu şi Cluj, membru al Academiei Române, Profesor h.c.

- între 1936 şi astăzi a scris peste 170 cărţi, articole, studii şi recenzii în publicaţiile italiene şi ale altor ţări.

- în Basilicata a creat muzee de renume internaţional cuprinzând obiecte aduse de el la lumină.

(extrase din Tabelul cronologic al lui Alexandru Simion Ştefan)

Cititorilor români le recomandăm călduros cartea lui Dinu Adameştean ***"CIVILIZAŢII ANTICE DIN ITALIA MERIDIONALĂ" Basilicata antica. Istorie şi monumente***, prefaţă de acad. Em. Condurachi, tabel cronologic, bibliografie şi traducere de Alexandru Simion Ştefan, publicată de Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983, care este o sumă a lucrărilor arheologice ale lui D. Adameşteanu în Italia meridională, în perioada 1964-1973.

Ca încheiere citâm câteva fragmetne din prefaţa acad. Em. Condurachi: *"...Este marele merit al lui Dinu Adameşteanu, care înfruntase şi în Sicilia... dificultăţi similare, de a fi ales ca zonă de cercetare proprie acest ţinut înfloritor odinioară, abandonat încă din epoca romană, pradă malariei de-a lungul secolelor şi golit parcă nu numai de oameni, ci şi de orice putea să însemne creaţie şi permanenţă istorică. A făcut-o cu tenacitate şi cu o pricepere demult apreciate de întreaga lume ştiinţifică. A făcut-o cu imensa lui generozitate şi cu conştiinţa că cineva trebue să se sacrifice pentru a îndepărta valul uităirii care de atâtea secole acoperise faţa altădată strălucitoare a acestui colţ din Magna Graecia... Nu poate fi vorba aici de a subestima, nici măcar cu o virgulă, dimensiunile acestui mare şi tenace efort de cercetare... Lucrarea de faţă merită de a fi cunoscută şi apreciată de publicul românesc, nu numai fiindcă se întemeiază pe unele dintre cele mai ample şi profunde cercetări ştiinţifice, dar şi fiindcă ea reprezintă o contribuţie de valoare excepţională adusă de un mare arheolog format atât în România cât şi în Ialia şi rămas totdeauna fidel celor două patrii înfrăţite ale sale"*.

Rândurile de faţă nu vor să fie decât un omagiu adus marelui om de ştiinţă, poreclit cu multă afecţiune Dom'Bastiano, celebru, în special, în Italia si restul Europei de Vest precum şi în America. Românii ar trebui să cunoască şi să fie mândri de fiul popii dela Toporu.

---

1) ed. Flammarion, Paris, 1964

2) precizare: fotografia aeriană s'a născut, probabil, în Siria, prin 1925, datorită unui preot, părintele Poidebard. Observator aerian, el a constatat că în deşert, la apusul soarelui, umbrele lungi conţineau reliefuri mici ale solului, dând la iveală - câte odată - structuri geometrice. Plecând dela această constatare el a devenit primul observator aerian, raţional şi eficace, putând astfel cartografia traseul integral al frontierelor române. Cu acest sistem Adameşteanu a obţinut - în special - în Italia rezultate spectaculare.

(extras din "Archéologie aérienne" de J. Dassié)

Bibliografie

- *"Siris - Heraclea"*, scavi, ricerche e considerationi storico-topografiche, Dinu Adameşteanu, Tipografia di matino, 1970.

- Dinu Adameşteanu, *"Metaponto"*, ed. La buona stampa, Napoli, 1975.

- Dinu Adameşteanu, *"Civilizaţii antice din Italia meridională"*, prefaţa de acad. Em. Condurachi, traducere de Alexandru Simion Ştefan, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983.

- Dinu Adameşteanu, *"Dal Mar Nero allo Jonio"* colloquio con Rocco Mazzarone, Edizioni della cometa, Roma, 1994.

E.C. FIANU

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale din exil și din țară

STELIAN TĂNASE

ANATOMIA MISTIFICĂRII 1944 - 1989

Editura Humanitas

Anul trecut a apărut în Editura Humanitas cartea de mai sus tratând despre procesul cunoscut sub numele de *lotul Noica-Pillat*, unii dintre noi, care am stat în închisori cu mulți dintre ei, îi știam sub numele generic de *lotul Academiei*.

Cartea m'a interesat din două motive principale: unul nostalgic, deoarcece pe unii dintre victime i-am întâlnit prin închisori și lagăre (Sergiu Al George, C. Răileanu, Remus Niculescu, Al Paleologu, parcă și Păstorel Teodoreanu), în celule sau la roabă; al doilea pentrucă volumul, foarte bine alcătuit, este un model de trudă gazetărească de înaltă calitate, în care faptele ne sunt prezentate, fără prea multe comentarii, așa încât concluziile le poate trage cititorul. Nu-l cunosc pe autor dar apreciez munca sa de Sisif colectând documente și mărturii, chiar în afara granițelor țării, pentru a ne da o imagine a mistificării ce a avut loc în cadrul acestui proces penal de condamnări politice.

Poate că acest lot ar fi fost acoperit de indiferența istorică postcomunistă, ca toate celelalte alte grupuri (loturi) așa-zise contrarevoluționare, dacă din componența lui nu ar fi făcut parte nume de răsunet cultural ca Noica, Pillat, Paleologu, Sadova, Steinhardt etc.

Autorul, făcând o incursiune istorică retroactivă, imediat de după invazia comunistă, folosind jurnale intime (Alice Voinescu) sau interviuri, ne dă o imagine de o mare claritate a fenomenului social de după 1944 în cercurile intelectuale și - aș zice - nobiliare ale societății românești dar, mai ales, înțelegem odată în plus obsesia fricii comuniștilor în fața a tot ce era legat de mișcarea legionară. Căci tot procesul nu este altceva decât intenția Securității de a stârpi și cea mai mică și inofensivă influență intelectuală pe care ar avea-o această mișcare. Pentru arestarea lui Noica, pretextul folosit a fost relația lui intelectuală cu Emil Cioran, declanșată de articolul lui Cioran *Lettre a un ami lointain, 1957*, ca răspuns la scrisorile lui Noica. De aici, ca un bulgăre de zăpadă, dosarul Securității s'a extins și începând cu Noica, lotul a cuprins peste 20 de victime, din 1958 până în 1960, cu arestări în etape, în lot fiind incluși, ilogic, legionari, intelectuali de stânga, colaboratori de acum uzați ai regimului și chiar doi Evrei. De fapt capul de acuzare contra lui Noica a fost nivelul lui intelectual neobișnuit, care a înțeles mai bine ca majoritatea, esența filosofică a mișcării: *...Legiunea nu participă la drama românească, ea este în drama românească. Așa a fost întotdeauna... Legiunea n'a fost contemporană cu restul României. Nici astăzi nu este așa. Într'o vreme când toată lumea trăia în beatitudine, legiunea suferea. Ea e singura care a înțeles că nu s'a sfârșit nimic odată cu înfrângerea. Că trebue să vină împlinirea românească. Și că pentru o asemenea împlinire neamul nostru trebue să treacă prin noi crize. Legiunea singură a fost în permanentă criză și suferință* ... (Buna Vestire, 20 Septembrie 1940).

Nu sunt cuvinte filosofice ci profeție, ca și următorul citat din *"Vremea"*: *...Într'adevăr, ce înseamnă biruința?... Citesc cuvintele din închisoare a lui Ion Banea către legionari: Va veni vremea când nu va fi armă cu care să nu fie izbiți legionarii. Atunci mișcarea va fi biruitoare... Puiu Gârcineanu, când a aflat, în lagăr fiind, de uciderea Căpiatnului, a îngenuncheat, s'a recules și după aceea a spus camarazilor săi: Căpitanul a biruit...*

O asemenea tărie morală din partea unui filosof de faimă europeană trebuia, în mintea obtuză a Securității, să fie învinsă.

Ce pretext fizic s'a folosit, e mai puțin important. Frica, groaza, care îi teroriza pe Români a făcut ca doi oameni să se autodenunțe și din asta a ieșit procesul Noica, comentează Simona Mezincescu. Poate că sarcina dată de Securitate și îndeplinită de Marieta Sadova prin intermediul Constanței Crăciun, pe atunci ministrul culturii, a fost un factor. Dar nici asta nu e important. Mie mi se pare că cea mai apropiată de adevăr este Ileana Iordache, fiica lui Vladimir Streinu, care a zis... *PMR a fost zeul Baal căruia i se sacrificau victime-copii. Lotul (Noica) a fost ultima ceremonie de sacrificiu a acestui zeu...*

Cartea mi-a adus și anumite satisfacții personale, în sensul că a confirmat anumite păreri exprimate de mine în cartea mea, *Din Țara lui Cain*, referitoare la Călinescu și Sadoveanu. Se pare că Pillat a fost arestat pentrucă a scris o carte despre minele de uraniu unde lucrau deținuți politici, carte pe care a adus-o lui Călinescu și acesta l-ar fi *"turnat"* la Securitate. Este de crezut această explicație deoarece maaarele academician l-a *"dat afară"* pe Pillat dela Institutul *lui* Țipând public... *ești un reacționar, se vede că ești fiu de moșier. Nu ai ce căuta aici.* La puțin timp după aceasta, Dinu Pillat este arestat. Se pare că bietul Dinu Pillat a fost un ghimpe în coasta tuturor partinicilor, pentrucă după închisoare este reprimit la institutul *lui Călinescu* dar în 1971 din nou dat afară, de data aceasta de fosta mea profesoară Zoe Bușulenga, complet marxizată.

Cât despre josnicia de caracter a lui Sadoveanu, cel ce se autonumea *clasic în viață*, cartea nu îmi spune nimic nou. Este interesant totuși citatul referitor la Vladimir Streinu, când acesta - alertat de Barbu Slătineanu că ar putea fi arestat s'a dus la Sadoveanu care l-a sfătuit, conform caracterului său, să scrie... *înflăcărat pe linie, ca să nu piară cum pier cei mișei...* Lipsit de *înflăcărare*, Streinu a fost arestat.

Știu că democrații de azi, căutând a-și acoperi propriul lor trecut bine ascuns în dosarele ce nu se vor face niciodată publice, caută să discrediteze lotul Noica-Pillat comentând sarcastic că mulți din membrii acestui lot, dar și alții (Stăniloae, Păstorel, Gyr, Crainic, Vinea, H.Y. Stahl, Streinu, etc.) au colaborat la fițuica Securității, numuită *Glasul Patriei*.

Cei care comentează nu știu și nu le doresc să știe prin ce au trecut acei ce sunt pe nedrept blamați.

Cartea lui Stelian Tănase însă mi-a trezit din nou aceeași întrebare amară, pe care mi-o pun de mulți ani de zile: de ce nu se găsește energia necesară de a se publica, la același nivel documentar, o carte despre un alt proces ce a avut loc înaintea lotului Noica-Pillat.

Mă refer la procesul judecat în Mai 1959, în urma arestărilor masive din Februarie 1958 și care a fost numit generic *lotul Puiu Atanasiu*, de fapt dosarul numindu-se oficial *Încercarea de reorganizare a Comandamentului Legionar.*

Aici au fost incluși, fără discernământ toți cei ce supraviețuiseră Aiudului sau altor temnițe și lagăre destinate legionarilor precum și cei care nu capitulaseră în lagărele de exterminare din Rusia (ca Atanasiu, Gulan, Istrate etc.) Una din victimele cele mai cunoscute, din nefericire, a decedat de curând: Simion Ghinea. Nici el, din câte știu, nu a scris. Poate că a lăsat în urmă vreun manuscris? Poate alții au manuscrise nepublicate?

Pentru a analiza crimele Securității în timpul anchetelor lotului Atanasiu, sub supravegherea fostului *rrromân* Nikolski, un simplu volum nu ar fi suficient. Mai sunt în viață foarte puțini supraviețuitori ai acelei înscenări și cu toate acestea nimeni nu vrea să contribuie la dezvelirea adevărului istoric.

Să fie oare din nou obsesia intelectualilor *democrați de stânga* că primejdia legionară este încă vie?

Poate că explicația o putem găsi tot în rândurile profetice, citate mai sus, scrise de Noica acum aproape șase decenii. Pentrucă neamul nostru trebue să mai treacă prin multe crize înainte de a se găsi pe sine însuși, pe calea cea dreaptă de renaștere morală și socială.

Radu DUNĂREANU

LEGENDE BOTANICE CREȘTINE ROMÂNEȘTI

Constantin Drăgulescu și Teresia B.Tătaru

- Editura Gutinul, Baia Mare, 1998 -

Ce titlu curios de carte?

Să încerci să îmbini legendele cu știința, cu folclorul și religia neamului nostru, e o aventură literară în care trebue să ai înafară de fantezie, și mult curaj, dar și pasiunea omului de știință și patima colecționarului.

Autorii l-au avut.

Asociindu-se în bună înțelegere, un profesor universitar, un naturalist din mijlocul țării, din Sibiul nostru drag, cu o naturalistă și scriitoare din Nordul țării, din voivodatul Maramureșului, transplantată în mod fericit în Augsburg-Germania, un Ortodox și o Greco-Catolică, au colaborat într'o armonie spirituală desăvârșită, să elaboreze volumul, care te surprinde când îl răsfoiești.

N'a fost ușor să grefezi pe un substrat științific de botanică, o legendă culeasă cu grijă din diferitele colțuri ale țării și să le legi de năstrușnicele numiri, pe care le-a inventat poporul pentru flori și plantele din viața lui. Dar pe ici-colo găsești și indicații de medicină naturalistă, experiența poporului, care toate la un loc, sunt ca un glob de aur, pe pomul nostru de Crăciun.

Numirile religioase, pline de farmec și de vrajă, demonstrează bogata imaginație a țăranului, iubitor de povești și de religie, dar și îndrăgirea autorilor pentru ele.

În cele 120 de pagini, autorii ne redau o serie de legende legate de flori și plante cu ciudatele lor numiri, ca: Urechea lui Iuda, Trâmbițele morților, Hățul dracului, Cămașa lui Dumnezeu, Pomul țiganului, Iarba Tatălui, Curelele de opinci ale lui Chistos sau Papucii Maicii Domnului etc., numiri legate de viața țăranului nostru, concurând cu Petre Ispirescu.

Volumul completat cu ilustrații, te ajută să identifici florile și să înțelegi, măcar în parte, legendele.

Îmi permit să-i felicit pe Domnul Constantin Drăgulescu, profesor universitar și directorul Muzeului de Științe Naturale din Sibiu și pe Teresia B. Tătaru, o foarte activă doamnă, pe atât de multe tărâmuri, dintre care aceea de scriitoare nu e cea mai puțin importantă, care ne-au făcut acest frumos cadou literar.

Domnul C. Drăgulescu, un atașat orașului medieval, e bine cunoscut în lumea naturaliștilor prin numeroasele lui lucrări științifice (88 la număr), iar Doamna Tătaru e o scriitoare din exilul, care încă nu s'a terminat, și care a scris fie basme pentru copii, fie schițe și nuvele din viața și istoria maramureșană, din viața ei din exil, cărți cu un înalt nivel moral.

Volumul e scris într'o frumoasă și simplă limbă românească, evitând expresiile bombastice, neologismele, barbarismele și stilul împopoțonat, ca un baroc, al unor scriitori din capitală.

Rândurile de mai sus nu sunt scrise de un critic literar, pentru care nu are competență, ci de un cititor care admiră pe oamenii creatori, care nu trăiesc numai pentru pâine, ci și pentru suflet.

Felicitări autorilor și edituriii Gutinul, care a lansat cartea în condiții perfecte.

Victor COROIANU

VOLUMUL DE POEZII RELIGIOASE "O LUMINĂ" de GEORGE BĂJENARU

George Băjenaru este nu numai un poet al profunzimilor religioase și filosofice despre lume și viață, cât mai ales un poet al credinței Românilor, așa cum numai cineva, care este departe de țară, o poate simți. El, George Băjenaru, este poetul misionar, al nostru, al Românilor, care în permanență ne trezește conștiința valorii noastre etnice și care, prin ceea ce face, ne mângâie inimile noastre, ale celor care am plecat de acasă.

Prin volumul *"O Lumină - Poezii dela Dumnezeu"* poetul George Băjenaru aduce o notabilă contribuție nu numai în literatura religioasă, cât mai ales în cultura românească de pretutindeni.

Marian Gh. SIMION

student în programul Master în Studii Teologice la Facultatea de Teologie Ortodoxă *"Sfânta Cruce"* din Boston, Statele Unite ale Americii.

nismului în a distruge ființa intimă a Românilor este excelent definită de termenul *lozincă*. O lozincă nu are nimic substanțial, ci doar reprezintă efemeritatea unor ani nefericiți, dacă nu o farsă în lunga fanfaronadă a istoriei, pentrucă, oamenii au continuat să creadă și să vadă tot ceea ce au învățat dela părinți. *"Prin acel fum de vreme rea / Același drum îl străbăteam, / Dar eu lozinca n'o vedeam / Ci pe Iisus ce mă privea"*.

Legat de înțelegerea poetică a Evangheliei, poezia *<<Te Previn>>* pare a fi o scurtă versificare a pildei talanților, unde Dumnezeu cere omului cultivarea darurilor cu care El l-a înzestrat. Și cum talantul pe care Dumnezeu l-a dăruit Domnului George Băjenaru este scrisul, poezia aceasta este un autoîndemn pe care poetul și-l face sieși.

BISERICA CREȘTINĂ

VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ !

Pr.Dr.Dumitru ICHIM

În toată literatura universală nu există un poem mai profund și mai frumos, savurat deopotrivă de țăranul curat cât și alambicatul filosof, decât acest poem într'un vers: *"Veniți de luați lumină!"*

În patru lapidare cuvinte este sintetizată întreaga epopee a creației culminând în om și înălțată prin Omul-Iisus până în Dumnezeu-Hristos.

Chiar analizat numai din punct de vedere literar, poemul e cutremurător prin potențele de sugestie. Cadrul fizic este Biserica, reprezentând cosmosul și lumea noastră. Deodată toate luminile se sting. Toate lumânările aprinse pentru vii și pentru morți. Până când chiar și gingașii fluturi ai candelelor sunt alungați în întuneric. Ne *trezim în* catastrofa cosmică a morții întregii lumi. Toți avem o credință în nemurire, în Înviere, toți ținem o lumânare în mână, dar nu avem de unde să o aprindem. Cât de oribil este întunericul morții ca despersonalizare. Prietenul tău nu mai există, la fel nevasta și copiii de lângă tine. Într'un mod deplin, nici măcar tu. Ești scufundat în moarte.

Apoi, după coșmarul disperării, din altar, reprezentând raiul (grădina dela Răsărit) și cerul lui Dumnezeu, apare preotul cu aprinsa lumânare.

Acțiunea poemului e de o voltaică tensiune. Din cele patru cuvinte jumătate sunt verbe. După scurta exeperiență a morții, ca întuneric despersonalizator, înfricoșat așteptări, după examinarea vieții tale, ca Judecătorul să bată cu ciocanul de lemn crâncena sentință a verbului: *"Depărtați-vă dela Mine..."* S'a făcut lumină. Observi că tribunalul nu are judecător. Nu numai că ești iertat, dar însuși Dumnezeu te cheamă din rai, spre înălțimea cerurilor lui de dragoste, tocmai prin verbul opus fricii: *"Veniți!"*. Acțiunea poemului crește în intensitate prin îngemănarea primului verb cu al doilea: *"Veniți de luați..."* Suspensul. Fiecare disperat se întreabă: Să luăm ce? Și poemul culminează prin surpriza oferită omului de Cel care s'a întrupat în om pentru ca omul să devină Dumnezeu. Omul-Dumnezeu a purtat războiul, în numele omului, împotriva morții pe care omul a adus'o în lume, iar noaptea Învierii este întoarcerea din moarte a Împăratului învingător. Suntem invitați la ospățul împărătesc al Luminii: *"Veniți de luați lumină!"*

Am fi complet greșiți dacă ne-am opri numai la subtilitățile și frumusețea poetică de perlă a acestui poem într'un vers. Poezia este o înălțare spirituală spre Dumnezeu precum este și greul urcuș al rugăciunii, dar în această chemare este ceva mult mai presus ca însemnătate pentru om, care le depășește pe amândouă.

În primul rând, lumina făcliei de Paște ce o aprindem din: *"Veniți de luați lumină!* nu este soră cu cea a lămpii, a becului și nici măcar cu cea a opaițului cosmic care pentru noi este soarele. Ea înseamnă botezul nostru în Înviere. Prezența reală în mijlocul nostru a lui Hristos cel înviat. Invitarea Lui, chiar dacă am postit sau nu, la banchetul de taină al Luminii, al Împăratului învingător al morții: *"Eu sunt Lumina lumii."*

Este cel care a început creația prin: *"Fiat lux!"*, să fie lumină, Cel care abia în ziua a patra crează soarele și luna. Chemarea din *"Fiat lux"* o auzim în noaptea de Paște: *"Veniți de luați lumină"*. Este lumina care nu rivalizează cu cea a creaturilor Lui, lumina divină ca viață în actul creator al lumii. Primul Paște ca *"trecere"* dela non-existență la existență.

În *"Biblia comentată"* a lui Bartolomeu Valeriu Anania citim în Ioan: *"Viața era într'Însul, și viața era lumina oamenilor; și lumina întru întuneric luminează și întunericul nu a cuprins'o."* **(Ioan I, 4-5)** și interpretarea comentatorului că Logosul era sălaș și izvor al vieții. Precizează că în limbajul ioanin, cuvântul *"viață"* nu înseamnă niciodată mod de existență biologică, ci viață reală, modalitatea omului de a exista în Dumnezeu.

Sensul de viață, pe care îl găsim menționat de 36 de ori la Sf. Ioan, sinonim cu lumina, ne frapează. Locuțiunea românească pentru *"naștere"* este că *"a văzut lumina zilei"*. Mulți copii se nasc și noaptea. Deci e vorba de altă lumină. Viața. Scrisă cu majusculă. Cea care a luminat în întuneric și pe care moartea nu a putut să o cuprindă.

La nivelul biologic de viață existența nu ar fi posibilă fără lumina materială a soarelui. Fără lumina lui nu ar exista natura înconjurătoare pentrucă soarele hrănește și crește cu lumina lui întreaga lume. Tot ce este viu poartă pecetea soarelui. De exemplu să luăm un măr. Ca să ajungă fructă, soarele este cel care trimite buna vestirea razei să-i bată în ușa de taină a mugurelui și mugurele își pregătește

floarea cu imaculatele veșminte de mireasă și o cununică cu soarele. Petalele cad și pruncul ce va fi fructă este hrănit de soare. Pământul îi oferă pruncului o strachină de puturos bălegar, dar soarele i-o schimbă. Îi aduce în schimb acrișoara miere din răsăritul de lună plină, gustul miresmelor din zborul îngerilor pe care numai soarele le știe. Din amorful bălegar puturos, iată fiul soarelui! Mărul - o bijuterie pe creangă! Mușcând din el, te hrănești nu din strachina ce i-o oferise pământul, ci te împărtășești din lumina materială a soarelui.

Prioritatea din țesătura existenței lumii noastre nu o are materialul, ci solarianul. Nu materia, ci lumina. Materia e moartă. Lumina îi dă viață.

Materialismul revoltându-se demonic împotriva Luminii se poticnește într'un dead-end anihilându-se din punct de vedere logic: materia fără lumină rămâne materie moartă. Renunțarea la *"Fiat lux"* ce înseamnă? Revoluția, adică *"re+volvere"* (a te re+întoarce de unde ai plecat). De unde a început crearea lumii? Din nimic. Deci *re+voluția* este soluția materialismului de a ne întoarce înapoi, refuzând pe Creator. Înapoi spre ce? Spre haos. Există altă opțiune? Pus în fața *"re+volver"*-ului desigur că nu.

• • •

...dar omul nu are numai viață biologică, etichetă de borcan ca definire. El are suflet, adică a fost creat ca chip și asemănare cu Dumnezeu. Sufletul împreună cu trupul formează persoana umană, sau omul. Prin ruperea din comuniunea divină omul a intrat sub legile morții. Ca suflet el are nevoie de Lumină. Catastrofa ruperii din Dumnezeu a adus despersonalizarea omului, adică moartea. Ce subliniază Bartolomeu Valeriu Anania este că adevărata viață, viața reală constă în modalitatea omului de a exista în Dumnezeu. Din acest motiv pentru a restaura chipul divin din persoana umană s'a întrupat teandric în persoana umană. *"Care pentru noi oamenii... s'a răstignit și s'a îngropat și a înviat a treia zi"*.

Existența umană care devenise un *"Sein zum Tode"*, folosind expresia lui Heidegger, din *"ființă spre moarte"* a devenit *"ființă spre Lumină"* în sensul ioanin că viața reală din Iisus Hristos, prin perfecta comuniune divino-umană, era Lumina lumii.

Tocmai de aceea Paștele este *"sărbătoarea sărbătorilor"*, pentrucă Învierea Domnului este biruința Luminii asupra morții. Din morți Hristos a înviat moartea călcând în picioare prin moartea Lui.

Pregătirea omului pentru Paște cu postul și rugăciunea și toate slujbele din Postul Mare este un *"să ne curățim simțirile ca să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiata lumină a Învierii."*

Totul este lumină. Chiar Săptămâna Patimilor și a deniilor. Totul culminează în chemarea de: *"Veniți de luați lumină"*, chemare cu potențe de nivel cosmic: *"Ziua Învierii, să ne luminăm popoare (...) Că din moarte la viață și de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi"*. Iar în alt poem liturgic suntem prezenți în Ierusalimul ceresc căruia poetul i se adresează: *"Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime că mărirea Domnului peste tine a răsărit."*

Cântările din noaptea Învierii par un cosmic colier de diamante adus Împăratului Vieții pentru biruința războiului împotriva morții pe care l-a câștigat în numele omului. Fiecare diamant este o microliturghie pe muchea de cuvânt scăpărând ca struna viorii acorduri noi de lumini spre genunea Luminii.

Lumina este viața deplină, teocentrică, hristocentrică și de aceea în pildele Mântuitorului ea este sinonimă cu bucuria de nuntă a Mirelui. Ea este înțelepciunea fecioarelor care și-au pregătit candelele în așteptarea chemării Mirelui de a le aprinde: *"Veniți de luați lumină!"*

Ca încheiere trebue să amintesc pentru cei necredincioși o minune care se întâmplă în fiecare an ca subliniere a chemării divine din noaptea Paștelui.

La Ierusalim se află, până în ziua de azi, mormântul în care a fost pus Mântuitorul, pe care îl cumpărase Nicodim și în care nu fusese nimeni îngropat. E format din două încăperi. O antecameră și camera mormântului propriu zis. Deasupra lor este biserica Sfântului Mormânt.

În noaptea Învierii, în fiecare an, camera mormântului e controlată de necreștini, ca să fie siguri că nu e nimic cu care se poate aprinde ceva. Apoi e sigilată. În noaptea Învierii patriarhul Ierusalimului coboară din biserică spre Sfântul Mormânt. E îmbrăcat numai într'un stihar. Pentru a înlătura orice dubiu când ajunge în fața ușii sigilate e controlat de paznicii necreștini pentru a fi siguri că nu are nimic de aprins. Se rup sigiliile și e lăsat să intre înlăuntru. La miezul nopții se coboară lumina din cer pe Sfântul Mormânt pe care patriarhul o strânge într'un potir ca pe niște vată, apoi urcă în biserică, se pregătește de slujbă și cu lumina supranaturală, ce a adunat-o de pe Sfântul Mormânt, iese din altar și ca orice preot din bisericile lumii invită credincioșii spre minunea Lumină și a Învierii: *"Veniți de luați lumină din lumina lui Hristos!"*

NIMICNICIE

Sunt doar femeie, Doamne,
și mi's atât de mică
precum în munte slovă de furnică.
Atâta omenire e'n jurul meu, vezi bine
cum o să afli și de mine?
Creațiile Tale, ce minunate sunt
împodobind văzduhul
și ape și pământ.
Eu sunt numai un nimeni:
privind, mă minunez
dar nu pot
nici cântarea măririi
s'o păstrez.
În marea-Ți bunătate
ne-ai dat pe cruce Crist
Și tot mă'ntreb cu teamă
de știi că EU exist.

Mă iartă, Doamne Sfinte,
sunt doar femeie mică:
mi-e teamă de'nnoptare,
de hău
îmi este frică...

Iar Domnul blând, cu milă
a coborît aproape
și mi-a întins o mână:
- Hai, umblă peste ape!
Puțină credincioasă, de ce te îndoiești?
Desferecă tăcerea înscrisă'n solzi de pești
Îți curățește gândul:
e sfântă zi de Paști!
... Eu te-am știut pe nume
'nainte să te naști!

Florica BAȚU

În slujba adevărului

DE TE VOI UITA, ROMÂNIE...

——Sergiu GROSSU——

La 5 Aprilie se împlinesc 30 de ani de când am plecat din țară, împreună cu soția mea, stabilindu-ne la Paris, ca refugiați politici, după ce am cunoscut, amândoi, prigoana și temnițele comuniste: ea, ca membră a Partidului Național Țărănesc și nepoată a lui Iuliu Maniu, iar eu, din cauza credinței mele și-a activității religioase în cadrul mișcării ortodoxe *Oastea Domnului*: dar, mai ales, pentru marea și neiertata *"vină"* de a fi scris, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (ca redactor la ziarele ***Basarabia*** și ***Transnistria***, editate de Ministerul Propagandei) articole cu caracter antisovietic, denunțând invazia trupelor roșii în provincia mea natală, Basarabia, și apărând dreptul acestui pământ românesc la libertatea ce i-a fost, prin violența cotropirii, călcată în picioare.

Chiar dela începutul vieții de exil, în legăturile noastre cu parlamentarii francezi, favorabili luptei spirituale desfășurate în grelele condiții pe care le trăia poporul român sub ocupația sovietică; în discuțiile cu reprezentanții presei sau cu oamenii Bisericii, eram întrebați cu insistență: cum de-a fost posibilă, în anii prigoanei comuniste, o activitate misionară de amploarea celei descrise de noi și ce-am făcut *"în mod practic"*, de-a lungul acestor ani extrem de dificili, îndeosebi pentru un trăitor și luptător creștin, al cărui ideal nu este *"lupta de clasă"*, ci realizarea Împărăției lui Dumnezeu pe pământ - în cazul nostru pe pământul României -, așa cum rostim zilnic, de altfel, în rugăciunea pe care ne-a lăsat-o Mântuitorul: ***"precum în cer așa și pe pământ"***.

Le răspundeam cu amănunte și exemple convingătoare, ca să se știe ce se întâmplă ***acolo***, dincolo de cortina de fier, de unde veneam noi, spre a respira aerul libertății, într'o lume liberă cu adevărat. Însă, întotdeauna, ne podideau lacrimile, căci plonjam, cu fiecare răspuns, în apele spumegânde ale existenței noastre de copii ai Tatălui ceresc, ce-am avut de înfruntat fiarele apocaliptice ale dictaturii marxist-leniniste, instaurată de Moscova. Da, ne podideau lacrimile, cu toate că purtam înscrise, cu litere de foc, pe pereții conștiinței noastre convertite, cuvintele avertismentului paulinic: ***"Cu privire la Hristos, vouă vi s'a dat harul nu numai să credeți în El, ci să și pătimiți pentru El"*** **(FILIPENI, 1.29)**.

După anii de ucenicie, de creștere duhovnicească, de înfrumusețare lăuntrică, iată-mă, în ce mă privește, față în față cu dușmanii lui Dumnezeu, care nu s'au sfiit să declanșeze opresiunea lor diabolică împotriva adoratorilor Crucii. Din fericire, încă din copilărie, măicuța mea m'a învățat ce înseamnă a fi creștin și mi-a insuflat credința în *"Dumnezeul cel viu și adevărat"* (fără să-l fi citit pe Blaise Pascal, celebrul gânditor catolic francez, care atrăgea atenția fraților săi de credință, că trebue să credem nu în *"Dumnezeul filosofilor și al savanților, ci în Dumnezeul cel viu și adevărat, în Dumnezeul lui Avraam, al lui Isac și al lui Iacov"*). Pilda vieții sale de femeie credincioasă, profund ortodoxă, mi-a salvat copilăria și adolescența, imprimându-mi trei principii fundamentale, dela care nu m'am abătut niciodată: 1. să fiu cinstit față de propria mea conștiință și față de poporul căruia aparțin; 2. să lupt *"lupta cea bună a credinței"*, cu armele ofensive și defensive ale Adevărului, conform îndemnului sfântului Pavel; 3. să nu slujesc la doi stăpâni: și lui Dumnezeu și lui Mamona, respectiv să nu dau Cezarului ceea ce trebue să dau lui Dumnezeu.

Aceste principii, inspirate de Evanghelie, mi-au fost călăuza în anii grei de după 23 August 1944, ajutându-mă să rezist atacurilor ideologiei comuniste, neacceptând nici un compromis de care să-mi fost rușine. De aceea, am refuzat să fiu profesor în învățământul comunist, ca licențiat în Filosofie și în Filologia modernă, pentru a nu mă găsi în situația de a învăța pe elevi materialismul dialectic sau să le vorbesc de tinerețul eroic (de *"tânăra gardă"*) glorificat în Uniunea Sovietică. Pe plan literar am ales tăcerea, neacceptând să scriu și să proslăvesc un regim ateu, atunci când Mihail Sadoveanu scria că *"lumina vine dela Răsărit"*, iar părintele Gala Galaction se entuziasma de *"Himalaia roșie"*, ridicată de genialul Stalin. Mai mult, am preferat să vând fructe, împreună cu fratele meu mai mare (și el licențiat în Psihologie și Pedagogie), la o tarabă din Piața Națiunii din București; am dat meditații copiilor din cartierul bucureștean unde locuiam, undeva departe, pe șoseaua Olteniței, într'o casă modestă - patru persoane (eu, fratele meu, mama și bunica), toți într'o cameră, în care ploua, și fără lumină electrică, timp de 12 ani; și de ce? Numai și numai pentru a-mi păstra sufletul și mintea curate, atât înaintea oamenilor, cât și înaintea lui Dumnezeu.

Începând cu anul 1948, luând contact cu câțiva membri marcanți ai mișcării ortodoxe de renaștere spirituală, *Oastea Domnului*, mi-am consacrat toată energia acestui splendid *"vânt de primăvară religioasă"* (cum o numea fondatorul ei, preotul transilvănean Iosif Trifa), care a împins spre Biserică și trezire spirituală peste 300 de mii de suflete. Era singura posibilitate de opoziție pașnică la opera de păgânizare a societății românești prin comunism; de rezistență creștină, prin propovăduirea Evangheliei lui Hristos în *"ilegalitate"*, deoarece în 1949, *Oastea Domnului* a fost interzisă, iar o bună parte din fruntașii ei arestați și condamnați.

Între anii 1950 și 1958 am fost nevoit să intru în câmpul muncii, la o fabrică de băuturi spirtoase, *"Sorida"*. Ca șef al serviciului comercial, am căutat să mă comport creștinește, blamând necinstea și furturile frecvente, ceea ce a dat de gândit conducerii comuniste, neobișnuită cu o astfel de atitudine corectă. Până la urmă, și directorul comunist, și șeful contabil, și tovarășul dela serviciul de cadre și-au dat seama că sunt un element *"retrograd"*, încăpățânat în credință și, ca atare, incorigibil, dar util întreprinderii, prin cinstea de care dădeam, cu prisosință, dovadă.

Întâlnirea cu Nicoleta-Valeria Bruteanu - care va deveni la 26 Aprilie 1957, soția mea - a fost benefică. Frumusețea comportamentului său creștin în anii de detenție (pe care îi relatează în cartea *"Binecuvântată fii, închisoare"*), adâncimea trăirii, puritatea gândirii și revărsarea de generozitate, m'au îmbogățit sufletește, fiindcă ***acum*** nu mai luptam singur, ci eram două suflete, aprinse de același dor de slăvire a Creatorului, prin Iisus Hristos.

Prin urmare, *"în mod practic"* (ca să folosesc formula interlocutorilor mei parizieni de mai târziu) n'am capitulat în perioada întunericului venit dinspre Urali, ci - cum mărturisește Psalmistul - am văzut în Cuvântul lui Dumnezeu *"o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea"*. Am pariat, împreună cu Coleta, cum îi spuneam soției, pe *"nebunia propovăduirii Crucii"*, pe care o apăra și o recomanda Apostolul Neamurilor.

Rezistența mea spirituală, refuzul de a colabora, pe plan literar, cu mentorii realismului socialist, activitatea misionară în clandestinitatea *Oastei Domnului*, au avut, ca epilog, multiple hărțuieli polițienești și convocări la Securitate și, în cele din urmă, arestarea mea și, după trei luni de anchetă, pedepsirea cu 12 ani detenție grea.

În anii de închisoare, mi-am putut verifica plinătatea credinței, sănătoșenia ei. Chiar din prima noapte a încarcerării am fost frământat în adâncurile mele sufletești, sfârtecat de întrebări, la care încercam să răspund cu soluțiile Evangheliei. Ca unul care, ca student în Filosofie, eram preocupat de problemele pedagogice și contam pe valoarea metodelor educative în încercarea de transformare socială a țării, din ce în ce mai mult descreștinată, mă întrebam dacă închisoarea nu reprezintă, cumva, pentru un om credincios, o școală a desăvârșirii, absolut obligatorie oricărui suflet care râvnește piscurile Luminii și puritatea Cerului.

Apostolul Pavel scrie așa în epistola către Evrei: ***"Suferiți pedeapsa. Dumnezeu se poartă cu voi ca și cu niște fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepsește tatăl?*** **(EVREI, 12.7)**. Dar gândurile, în solitudinea celulei din închisoarea Uranus, mă luau cu asalt: ***De ce pedeapsa?*** De ce să fiu pedepsit, câtă vreme am căutat să trăiesc Evanghelia și să-L slăvesc pe Dumnezeu într'o societate comunistă? Când am renunțat la toate privilegiile pe care mi le oferea partidul comunist, în schimbul colaborării cu forțele ateiste? Când nu mi-am vândut conștiința, pentru un blidul de linte oferit de regimul anticreștin, impus României de călăii Kremlinului? Când am respectat exemplul Mântuitorului de pe muntele Ispitirii: ***"Domnului, Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești"*** **(MATEI, 4.10)**.

În toiul frământărilor mele, mi-am adus aminte, de odată, ceea ce scrie tot Pavel, în aceeași epistolă către Evrei: ***"Voi nu v'ați împotrivit până la sânge în lupta împotriva păcatului"*** **(EVREI, 12.4)**. Și mi-am zis atunci: Iată ***nevoia*** bătăilor în noaptea arestării, la intrarea în Jilava, la stuf, în delta Dunării sau în lagărul Strâmba. După eroica rezistență spirituală, în libertatea provizorie ce-o aveam până la arestare, am intrat acum în școala suferinței ***"până la sânge"***. Numai împotrivindu-ne păcatului, răului, torturilor *"până la sânge"*, se poate ajunge la libertatea interioară pe care ți-o dă Domnul prin Duhul Sfânt și pe care o verifici în detenție. Porți lanțuri la picioare și, totuși, te simți mai liber decât călăii tăi, înlănțuiți de ideologia lor criminală. Credința mea, în situația împotrivirii ***"până la sânge"***, mi-a întărit răbdarea, fiind deplin încredințat că ***"necazurile"*** acestea, inevitabile unui deținut politic, nu sunt decât o încercare a credinței. De aceea ne învață sfântul din Tars: ***"Ne bucurăm chiar și în necazurile noastre; căci știm că necazul aduce răbdare"*** **(ROMANI, 5.3)**. Iar răbdarea m'a făcut să cunosc pacea: pacea în Iisus Hristos, datorită căreia poți să ierți pe vrăjmașul tău, fiindcă ***ești liber*** să iubești și să ierți. Nu mai trăiești în trup, ci în spirit, precum *"cântam"* într'o poezie de temniță (mă aflam la Malmaison, înainte de a fi judecat):

Doar trupul suferă zăvoare / și stă cu lanțuri la picioare, / căci spiritul, uitând ce-i mersul / străbate'n iureș universul / și-i liber, spiritul, să zboare...

Prezența lui Dumnezeu, în închisoare, am simțit-o permanent, căci fără ajutorul divinității n'ar fi fost cu putință libertatea interioară, acea explozie de lumină hieratică în întunecimea temniței și acel fior de biruință spirituală, în ciuda tinetei din baraca în care ne ***"odihneam"***, după o muncă istovitoare; cu toată prezența câinilor polițiști și-a gardurilor de sârmă ghimpată. Gândirea ***n'a putut fi arestată***, nici înlănțuită. Gândirea mi-a rămas mereu liberă și biruitoare, realizând, în felul acesta, că prin starea de continuă reflexie creștină, în care Hristos luase chip, noi, deținuții pătimind în numele lui Hristos, devenim apți să răsturnăm - conform asigurării inegalabilului apostol Pavel - ***"izvodirile minții și orice înălțime care se ridică împotriva cunoștinței lui Dumnmezeu"***, deoarece am ajuns la starea de putere duhovnicească, instaurată de Duhul Sfânt, când ***"orice gând îl facem rob ascultării de Hristos"*** **(2 CORINTENI, 10.5)**.

• • •

După eliberare, am fost nevoit să lucrez în posturi cu totul inferioare față de diplomele mele universitare, având de luptat și cu o sănătate șubredă, drept consecință a robiei din delta Dunării și-a accidentului de muncă: numai grație ajutorului lui Dumnezeu (pe care L-am simțit alături de mine, în sufletul și'n inima mea, de-a lungul anilor de cruntă întemnițare), n'am pierdut piciorul stâng și-am suportat intervenția chirurgicală, pe o masă de bucătărie, așediat de muște și fără să fiu anesteziat.

Decretul de grațiere n'a adus nimic nou în viața noastră de foști deținuți politici: libertatea religioasă nu era respectată de autoritățile comuniste. Deasupra capetelor creștinilor militanți plana o interdicție totală în ce privește întrunirile frățești ale *Oastei Domnului*. Atmosfera devenea tot mai apăsătoare. Eu eram supravegheat în toate deplasările mele. Ori, pentru mine, unicul ideal era lucrarea pentru Dumnezeu. Mă vroiam util în răspândirea Cuvântului sfânt. Urmărit îndeaproape de organele Securității, evitam adunările mari, ca să nu atrag atenția acestor *"supraveghetori"* și să fac rău fraților mei de credință. Pentru mine și soția mea, frecventarea duminicală a bisericilor ortodoxe din București și rugăciunea au fost refugiul nostru. Și'n rugăciune ceream Domnului să ne deschidă o cale, pentru a avea libertatea de acțiune religioasă. Citeam Biblia și pregăteam două lucrări în limba franceză (***"În așteptarea unui nou pământ"*** și ***"Omul din lăuntru"***), cu certitudinea că Iisus ne va ajuta să plecăm din țară, în Franța, acolo unde vom putea să ne continuăm activitatea misionară, arătând lumii libere care este soarta creștinilor în țările domniei lui Satan. Și Dumnezeu ne-a ascultat rugăciunile și ne-a pregătit posibilitatea refugiului la Paris, pentru a-L sluji și acolo, cu aceeași fervoare și același dvotament, ca și în România.

Deci, în urma unor ani grei de sârguință, muncind în întreprinderi și la un șantier de construcții, în posturi bineînțeles derizorii și necorespunzătoare pregătirii mele universitare, am reușit să mă refugiez în Franța, împreună cu soția mea. Odată ajunși pe malurile Senei, nu ne-am atârnat *"harfele"* noastre în *"sălciile"* Parisului, nici n'am șezut, plângându-ne dezrădăcinarea și băjenia, cum au făcut-o robii din Ierusalim *"la râul Babilonului"*, dar am strigat și noi, în durerea noastră, aidoma lor: ***"De te vom uita, Românie, uitată să fie dreapta mea! Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voi aduce aminte de tine..."***, cum citeam în psalmul 136. ***Și n'am încetat să fim cu gândul și cu inima***, mereu și mereu, la brazda natală, din care neam rupt cu lacrimi, scriind articole, ținând conferințe, editând cărți și dând în vileag, prin revista ***Catacombes***, tot răul ce se abătuse peste popoarele asuprite de Uniunea Sovietică, fără a trece cu vederea tragica soartă a fraților noștri români, pe care îi persecuta, îi tortura, îi întemnița și-i ucidea regimul comunist.

Eram pur și simplu obsedați de cuvintele Apostolului: ***"Aduceți-vă aminte de cei ce sunt în lanțuri, ca și cum ați fi și voi legați cu ei; de cei chinuiți, ca unii care și voi sunteți în corp"*** **(EVREI, 13.3)**. Dar cum să procedăm într'o țară străină, în care Biserica și intelectualitatea alunecau vertiginos spre stânga marxistă? Se impunea, totuși, o acțiune categorică anti-marxistă, de pe meterezele spiritualității creștine. Trebuia făcut *ceva* și repede, ***"cât mai este ziuă"***. Trebuia să zguduim conștiințele adormite, mințile dezorientate, sufletele pervertite. Trebuia să se strige adevărul Evangheliei de pe *"acoperișuri"*, conform îndemnului Mântuitorului. Iată cum ne înfățișa activitatea noastră în Franța, editorul Dan Zamfirescu, prefațându-mi volumul de poezii ***"Inscripții pe un vas de lut"*** (și cu atât mai importante sunt aprecierile sale, cu cât se știe că a fost unul din marii admiratori ai lui Ceaușescu):

*"Astfel începe marea operă comună a cuplului ce face legământul, pe malurile Senei, ca întreaga viață de oameni liberi să și-o consacre cauzei creștinilor asupriți în lumea apăsată de ateismul comunist. Acest legământ va sta la temelia publicației periodice **"Catacombes"**, care din Octombrie 1971 până în trimestrul IV al anului 1992 va apărea neîntrerupt, timp de 21 de ani, în 239 de numere. Ele alcătuiesc o colecție care aparține deopotrivă culturii române din exil și cruciadei universale menită a reda putere **"acestei lumi cu un creștinism decadent."** (...) Prin această revistă și printr'un uriaș efort de limpezire a conștiințelor, fie prin nenumărate conferințe în toată Franța și în unele țări europene, fie pe calea undelor, fie prin cărțile în limba franceză în care dezvăluia lumii apusene formele de opresiune spirituală din Cuba până în China, Sergiu Grossu încearcă unirea tuturor energiilor creștine, peste deosebirile confesionale și de proveniență etnoculturală, într'o mare cruciadă modernă anticomunistă. Prelungește, astfel, spre Apusul gata la*

Continuare în pag.15

IN MEMORIAM!

Dr.Phil. DUMITRU C. AMZĂR

La data de 10 Martie 1999, în ziua de naştere a soţiei sale decedată în 1995, s'a stins din viaţă la fiul său Dinu din Sigmaringen, Germania, marele Român dr. D. C. Amzăr, unul din primii exilaţi români ai secolului XX, omul care şi-a dedicat activitatea, timpul şi pana sa plină de talent din 1944 până în ultimii ani marei sale iubite, România.

Născut în Cerşani, Transilvania, la data de 21 Oct. 1906, după terminarea liceului se înscrie la Facultatea de Filosofie din Bucureşti unde audiază cursurile filosofului român Nae Ionescu, pentru care va păstra toată viaţa o deosebită admiraţie. Încă din timpul studenţiei publică articole în presa din ţară susţinând mişcarea naţională a tineretului, îşi manifestă admiraţia faţă de filosoful Nae Ionescu şi se angajează pentru transpunerea în viaţă a spiritului Ortodoxiei. Războiul îl prinde la Berlin ca ataşat cultural şi de presă al guvernului român, unde vine împreună cu soţia sa, care va rămâne alături de el în exil şi cu care va avea doi fii.

Dându-şi seama de consecinţele dezastruoase pentru România ale trădării dela Yalta iar datoria de *bun* Român impunându-i lupta împotriva comunismului şi eliberării ţării decide să nu se întoarcă în ţară, ci să ia drumul greu al exilului; lupta aceasta nu putea fi purtată cu sorţi de succes în ţară ci numai în străinătate. În străinătate devine colaborator apropiat al P.S. Sale Episcopul Valerian Trifa, publică în presa română din exil, înfiinţează în anul 1954 asociaţia *"Frăţia Ortodoxă"* în cadrul căreia editează lucrări creştine ale lui Nae Ionescu, Nichifor Crainic, precum şi personale. În 1958 ia titlul de dr. phil. la universitatea Joh. Gutenberg din Mainz cu dizertaţia: *"Der Walachische Fremdenroman Johann Friederich Mayers"*. 3 Iunie 1978 îl află printre întemeietorii primei organizaţii româneşti de exil, *"Consiliul Naţional Român"*; alături de Nicolae Penescu, Horaţiu Comaniciu şi alţi adevăraţi români care şi-au pus inima, mintea şi activitatea în serviciul patriei şi nu în al înavuţirii. Dela înfiinţarea acestei organizaţii de luptă pentru eliberarea ţării până la Revoluţie a fost tot timpul printre primii prin scris şi prin diverse alte acţiuni spre a face cunoscut lumii adevărul despre România, poporul român şi soarta sa crudă.

O suferinţă grea nu i-a mai permis, măcar la bătrâneţe, să-şi revadă iubita şi mult dorita lui ţară.

Dumnezeu să-l aşeze de a Dreapta Sa!

Din partea conducerii
Consiliului Naţional Român

Ing. Paul Morcov

Dr.dr. Augustin Bidian

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
Centrul Cultural "Nae Ionescu"

Vă invităm să petreceţi anul acesta vacanţa la

TABĂRA DE VARĂ DELA
CÂMPUL ROMÂNESC
18 IULIE - 25 IULIE 1999

Aduceţi cu Dvs corturi sau treilere pentru dormit

Pentru informaţii suplimentare, telefonaţi la (905) 389-0644; (905) 648-4821; (905) 387-0637

OCTAVIN TOMUŢĂ

Ne-a părăsit şi Tavi Tomuţă, luptând discret cu o boală care îl rodea şi pe care a sfidat-o, ştiindu-i puterea distructivă.

Încheiase munca la o carte care n'a apărut încă din lipsă de fonduri. Lucrase la ea împreună cu o echipă de idealişti ca şi el, care se încăpăţânaseră să creadă că totuşi deasupra tuturor ticăloşiilor, corupţiei, trădărilor, laşităţilor, a minciunii ridicate la rangul de dogmă şi a demagogiei care domină astăzi România, mai există şi o altă Românie, cu alţi Români, care n'au nimic comun cu pătura superpusă a politicianismului decăzut.

Este atâta puritate în lumea lor, încât cel care reuşeşte să-i cunoască se întreabă, cum este posibil că în aceeaşi ţară pot trăi două lumi atât de diferite.

L-am văzut în toamna anului 1997 la Bucureşti, zdrobit de durerea bunului său frate de suferinţă Dumitru Bacu. Se întâlnise cu el la Bucureşti cu câteva luni în urmă şi îşi limpezise unele acţiuni ce urmau a fi finalizate. Erau de adăugat anumite date din timpul teroarei reeducării dela Piteşti şi Gherla, aflate pe parcurs, pentrucă Octavian Tomuţă şi Emilian Brânzei, au fost cei care în 1954, înfruntând groaza demascărilor, i-au povestit lui Dumitru Bacu întâmplările dela Piteşti şi Gherla, care au dezvăluit lumii infernul din România, prin istorica şi nu mai puţin celebra carte *"Piteşti - Centru de reeducare studenţească"* apărută în prima ediţie la Madrid în anul 1963.

Anul trecut am aflat că era grav bolnav, internat în spital, dar în Septembrie ne-am întâlnit la ROMFEST '98 în Bucureşti. Ieşise din spital şi părea sănătos. Mi-a spus că fusese internat în stare gravă datorită unei hepatite C, pe care a contractat-o în urma unei injecţii ce i s'a făcut cu un ac infectat. Boala a recidivat şi la 21 Februarie, familia, camarazii, prietenii şi toţi cei care l-au iubit, l-au condus pe ultimul său drum.

Trecut prin iadul dela Piteşti a fost printre primii care şi-a revenit după teroare, iar după ce a ajuns în libertate s'a înscris din nou la Politehnică obţinând titlul de inginer. După 1989 a fost activ în Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici, culegând material pentru cartea ce va trebui să apară.

A fost soilicitat şi a publicat în cartea *"Memorialul Ororii"* mărturia sa în procesul Ţurcanu.

Era întristat da faptul că Pr. Calciu a fost atacat atât de vehement după vizita la patriarh şi a scris un articol pe această temă *"De ce atâta ură"*.

Înainte de plecarea din mijlocul nostru a editat cu un colegiu de redacţie publicaţia săptămânală *"VREMEA DREPTEI"*.

S'a dus acolo unde se află toţi cei de o credinţă cu el, dar pentru noi la orice apel Octavian Tomuţă este *"PREZENT"*!

Zahu PANĂ

DE TE VOI UITA, ROMÂNIE...

Urmare din pag. 14

orice compromis (dacă prin asta îşi asigură interesele şi profitul), voinţa de lucrare creştină dintr'o anume lume românească, rămasă vie şi capabilă să înfrunte balaurul, precum Sfântul Gheorghe din icoanele nelipsite din casele ţăranilor noştri".

• • •

Ca atare, năpasta refugiului nu ne-a înstrăinat de ţară. Ne ardea un foc ascuns: ideea slujirii patriei ***de departe***. Fiindcă România mai zăcea sub călcâiul Uriei şi ale Întunericului marxist-leninist. Fiindcă, dincolo de Curtici, hălăduiau mincinoşii şi ipocriţii luptei de clasă, târâturile şi gangsterii Securii şi Ciocanului, călăii blestemaţi ai unei dictaturi blestemate, numită pe nedrept a... proletariatului. În noi, luptătorii Exilului, mai pâlpâia ideea izbăvirii ţării înrobite şi dorul neostoit după plaiurile româneşti, de unde am fost nevoiţi să fugim. Şi, cu toate că am fost tăiaţi, amputaţi de securea nemiloasă a Istoriei din trupul obidit al Românei răstignite, am căutat să odrăslim din nou lăstari de lumină, în bezna acestui veac pângărit de fiarele Răsăritului bolşevic, conştienţi de datoria slujirii, în Dumnezeu, a poporului dela gurile Dunării.

Pentru noi, băjenarii acestui sfârşit de mileniu, Istorie nu înseamnă zonele de penumbră şi de decadenţă, de promiscuitate politică şi de terfelire a obrazului neprihănit al Patriei, cu care ne-au obişnuit cei 45 de ani de comunism. Istoria nu se confundă, pentru noi, cu sarabanda trepăduşilor, a impostorilor şi a traficanţilor de idealuri naţionale, nici cu Iudele care şi-au vândut sufletul, înnecându-l în sângele trădărilor, dându-şi silinţa şi ***astăzi*** să se cocoţeze în fruntea Statului, fără să le fie ruşine de nenumăratele cohorte de eroi, de martiri şi de sfinţi români, care au trăit, au luptat şi s'au stins, arzând ca nişte ruguri, în noaptea pătimirii, spre a ne lăsa exemplul luminos al unei existenţe ireproşabile.

În momentele de uluitoare promisiuni politice, când tot poporul sărbătorea căderea lui Ceauşescu şi apariţia unor zodii mai bune, în Franţa, de bună seamă, aceste versete ale izbăvirii, din cartea proorocului Isaia **(capitolul 14, versetele 4-7)**: *"Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea a încetat. Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiaua asupritorilor. (...) Tot pământul se bucură acum de odihnă şi pace; izbucnesc oamenii în cântece de veselie..."* Şi mă întreb, şi te întreb cititorule: Dar ***mai târziu***, când revoluţia ne-a fost furată, când foştii securişti mai conduceau destinul ţării, când au năpădit minerii străzile Capitalei şi s'au dedat la acte de bestialitate, s'a mai bucurat pământul României *"de odihnă şi pace"*? Şi-au mai izbucnit victimele de ieri *"în cântece de veselie"*? S'au mai auzit rostite de conducătorii de atunci, sau de cei actuali, cuvinte ca acestea, spicuite, tot din cartea proorocului deja amintit: ***"Doamne Dumnezeul nostru, alţi stăpâni afară de Tine au stăpânit pest noi, dar acum numai pe Tine şi numai Numele Tău îl chemăm!"*** **(ISAIA, 26.13)**

Nu cumva situaţia post-ceauşistă a poporului român reeditează pe cea descrisă de un alt prooroc, Ieremia, făcându-ne să ne cutremurăm de actualitatea avertismentelor lui Dumnezeu? ***"Căci în poporul Meu sunt oameni răi; ei pândesc ca păsărarul care întinde laţuri, întind curse şi prin oameni..."*** **(IEREMIA, 5.26)**.

Ne mândrim că suntem un popor creştin, că nu am fost încreştinaţi, ca alte neamuri, ci ne-am născut creştini, pe pământul lui Decebal, strămoşul nostru, învins de legiunile romane. De aceea, ca să ieşim din impasul în care se găseşte ţara actualmente, să ne aplecăm privirile noastre de autentici creştini pe paginile Sfintei Scripturi, hrănindu-ne din sfaturile şi itinerariile spirituale pe care ni le oferă. Prin pana, inspirată de Duhul Sfânt, a proorocului Ieremia, aflăm despre ***actualitatea "îndoitului păcat"*** al României creştine: ***"Poporul Meu a săvârşit un îndoit păcat: M'au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, şi şi-au săpat puţuri, puţuri crăpate care nu ţin apă"*** **(IEREMIA, 2.13)**.

În ce constă această ***dublă culpabilitate*** naţională? Întâi vine ***renunţarea la izvoarele primordiale***, la principiile directoare ale Evangheliei lui Iisus, îndepărtarea de Dumnezeul cel viu şi adevărat, care este *"Izvorul apelor vii"*. Apoi urmează ***săparea unor puţuri proprii - "puţuri crăpate care nu ţin apă"***, sau a căror apă stătută, întocmai apei din fântâna lui Iacov, nu potoleşte setea inimii şi a minţii, eterna sete de veşnicie a sufletului omenesc. Mai bine zis, căutarea unor modalităţi egoiste de viaţă, rezolvarea problemelor spirituale, culturale sau sociopolitice prin soluţii profane limitate, contradictorii şi, în consecinţă, imperfecte.

Ce s'a neglijat, mai întâi de toate, în ultimii nouă ani de libertate politică, a fost ***"nevoia grabnică"*** a cunoştinţei de Dumnezeu, o nevoie gnoseologică, prioritară într'o ţară abia scăpată de dictatura comunismului ateu, aşa cum ni se descoperă de către proorocul Osea: ***"Nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoştinţă de Dumnezeu în ţară"***. Datorită acestui fapt negativ, subliniază Osea, ***"fiecare jură strâmb, şi minte, ucide, fură şi preacurvesţte, năpăstuieşte şi face omoruri după omoruri. Poporul Meu piere din lipsă de cunoştinţă"*** **(OSEA, 4.1-6)**.

Constatarea tragică a pieririi unei entităţi naţionale, a unui popor, şi înţelegerea exactă a factorului nociv cauzator, alcătuiesc coordonatele indispensabile ale succesului în lupta pentru refacerea morală a naţiunii. Deoarece cunoaşterea lui Dumnezeu este obârşia şi resortul oricărei prefaceri ulterioare, ale oricărei revoluţii morale. Această neglijată *"cunoştinţă de Dumnezeu"* este o cunoştinţă formativă, prin care reuşim să ne cunoaştem mai întâi pe noi înşine, iar cunoaşterea eului propriu înlesneşte cunoaşterea noneului, a aproapelui nostru colectiv, care este poporul român, aşa decăzut şi descreştinat cum se prezintă în clipa de faţă. Numai cunoştinţa de Dumnezeu poate determina formarea unei conştiinţe creştine, care se dezvoltă pe măsura înaintării în cunoştinţă, ***după ce*** Hristos a luat chip în conştiinţa omului penitent. Iar conştiinţa convertită, credincioasă Adevărului, va creşte *"în toate privinţele"*, devenind abia acum o ***conştiinţă creştină***, cristocentrică, extradogmatică, drept rod normal al întâlnirii omului cu Iisus; o conştiinţă împărţială, vie, care să ardă de neastâmpărul slujirii patriei, care să oblige pe orice Român creştin ***"să trăiască şi el cum a trăit Iisus"***, oricare ar fi natura activităţii sale: intelectuală, politică, economică sau artistică.

Prin realizarea acestei conştiinţe active invulnerabile, multiplicată pe o scară întinsă, creştinismul va putea redeveni în România, aidoma Bisericii primare, unica forţă spirituală în stare să transforme societatea în structurile ei învechite. Doar din prisosul moral al adâncurilor sufleteşti înnoite se va ajunge la sinteza evanghelică a faptelor de caritate, la slujirea necondiţionată a ţării pe care pretindem că o iubim.

Dacă vrem să dăm un sens existenţei, dacă vrem să fim folositori Neamului, o facem cu Iisus, în Numele lui Iisus, fără de Care şi credinţa şi slujirea şi lupta şi viaţa devin inutile şi false. Să facem uz de mijloacele ofensive ale culturii creştine, de forţa de penetraţie a Evangheliei. Teoriile pedagogice nu ne pot transforma, învăţăturile morale nu ne pot îmbunătăţi, sistemele filosofice nu ne pot trasa itinerarii valabile, soluţiile politice nu ne pot ridica din văgăuna pierzării şi din mlaştina deznădejdei.

Să nu uităm niciodată că noi, datornicii Crucii, avem o sarcină sfântă, care este reclădirea ţării, pustiită de regimul comunist şi de tatonările guvernanţilor de după Revoluţia din Decembrie. Să luptăm, pentru reclădirea ei, nu cu promisiuni deşarte, nu cu justificări demagogice, ci cu o inimă nouă şi cu un suflet nou, cu tot ce avem mai curat în noi, repetând sfielnic, de şaptezeci de ori câte şapte, cuvintele Mântuitorului: ***"Suntem nişte robi netrebnici; am făcut ce eram datori să facem*** **(LUCA, 17.10)**.

Sergiu GROSSU

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

Lecţie de românism în ajutorul guvernanţilor dela Bucureşti şi Chişinău, străini de cauza Reîntregirii Neamului

ŞTEFAN CEL MARE

...Oh, pădure tânără... Unde sunt moşii voştri? Presăraţi... la Orbic, la Chilia, la Baia, la Lipnic, la Soci, pe Teleajen, la Racova, la Războieni... Unde sunt părinţii voştri? La Cetatea Albă, la Cătlăbugi, la Scheia, lla Cosmin, la Lenţeşti... Unde sunt... bătrânul Manuil şi Goian, şi Ştibor, şi Cânde, şi Dobrul, şi Juga, şi Gangur, şi Gotcă, şi Mihai spătarul şi Ilea Huru comisul, şi Dajbog pârcălabul, şi Oană, şi Gherman, şi fiara paloşului... Boldur?... Pământ!... Şi pe oasele lor s'a aşezat şi stă tot pământul Moldovei, ca pe umerii unor urieşi...

(Din *Apus de soare*, Buc. 1909) de Barbu Delavrancea

MIHAI EMINESCU

...Optsprezece veacuri sunt de când viaţa latină a fost sădită pe acest pământ, unde suntem noi în ciuda zguduirilor prin care a trecut; această viaţă înaintează mereu sporind şi întărindu-se. S'a păstrat însă şi creşte această viaţă, nu pentrucă erau mulţi şi puternici aceia care conlucrau la întemeierea ei, ci pentrucă fiecţecare din cei puţini era mândru de munca înaintaşilor săi. De când este suflet de Român pe faţa pământului, Românul a fost mândru de a fi Român, şi chiar atunci când lumea îl privea cu dispreţ, el îşi cânta doina şi, în conştiinţa puterilor pe care le purta în sine, privea mândru împrejurul său.

Sământa, din care a răsărit acest popor, e nobilă, şi poporul nu va pieri decât atunci când Românii vor uita noblefea seminţiei lor.

(Timpul, 1878, 16 Apr.)

SIMEON BĂRNUŢIU

Aşa Fraţilor!, aduceţivă aminte că vor striga din mormânt strămbunii voştri: Fiilor! Noi încă am fost înconjuraţi de inamic în pământul nostru, cum sunteţi voi astăzi, şi nu de multe ori am suferit doară şi mai rele decât voi; fost-am cu Goţii, dar nu ne-am făcut Goţi; fost-am cu Hunii, dar nu ne-am făcut Huni; fost-am cu Avarii şi nu ne-am avarit; fost-am cu Bulgarii şi nu ne-am bulgărit; cu Saşii şi nu ne-am nemţit; ci ne-am luptat ca Români pentru pământul şi numele nostru ca să vi-l lăsăm vouă dimpreună cu limba noastră cea dulce ca cerul sub care s'a născut; nu vă nemţiţi, nu vă rusiţi, nu vă unguriţi nici voi, rămâneţi credincioşi neamului şi limbii voastre; apăraţi-vă ca fraţii cu puteri unite în pace şi în război; vedeţi cum ne-am luptat noi pentru Limba şi Romanitatea noastră; luptaţi-vă şi voi şi le apăraţi ca lumina ochilor voştri..

PROGRAMUL DE ACTIVITATE

pe anul 1999 al Filialei Bihor a Asociaţiei "Pro Basarabia şi Bucovina"

Pentru readucerea la România a Basarabiei, Nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţei, Filiala Bihor-Oradea îşi propune pentru 1999 următorul program de activitate:

- Să acordăm, cu sprijinul donatorilor şi sponsorilor din ţară şi de peste hotare, burse la 3 elevi din Basarabia şi ajutoare pentru 37 de elevi şi 125 de studenţi basarabeni ce învaţă la licee din judeţul Bihor şi la Universitatea din Oradea;
- Să sprijinim băneşte şi materialiceşte pe cei 4 Români, în frunte cu Ilie Ilaşcu, şi familiile lor lipsite de mijloace de existenţă;
- Să aducem la Oradea 30 de profesori din Basarabia şi Nordul Bucovinei pentru 15 zile la cursuri de istorie şi limba română;
- Să invităm din Basarabia şi Nordul Bucovinei două formaţiuni artistice care, împreună cu formaţiuni similare din Bihor, să prezinte programe culturale la aniversarea zilelor revenirii la ţara-mamă a Basarabiei şi Bucovinei;
- Să refacem şi să sfinţim cimitirul din Cania-Basarabia al ostaşilor români căzuţi în luptele pentru eliberarea Basarabiei şi Nordului Bucovinei de sub ocupaţia sovietică;
- Să dăm ajutoare materiale şi băneşti Mitropoliei Basarabiei conduse de Înalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul Petru Pădureanu care a trecut la Patriarhia dela Bucureşti;
- Să strângem manuale şcolare şi cărţi de literatură pentru şcolile din Cania;
- Să strângem îmbrăcăminte şi încălţăminte pentru oameni nevoiaşi din Cania, care să fie împărţite la solemnitatea de sfinţire a cimitirului ostaşilor români;
- Să aducem pentru tratament la Băile Felix, 6 bolnavi din Basarabia şi Nordul Bucovinei.

•••

În consecinţă, adresăm un cuvânt aparte compatrioţilor din afara hotarelor ţării, rugându-i să ne ajute, după posibilităţi, cu bani şi materiale, iar atunci când, eventual, vor avea drum la Oradea să nu ne ocolească şi să treacă pe la sediul Asociaţiei: Str. Mareşal Ion Antonescu, Nr.1.

Conturile noastre bancare sunt: în lei - 25110240025642005; în dolari USA - 25110240025840000; în mărci germane - 25110240025280000; în franci francezi - 25110240025250000.

Cu mulţumiri,
Dr. Ioan GROZA, Preşedinte
Pentru conformitate,
Nicolae LUPAN

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

IRACLIE ŞI CIPRIAN PORUMBESCU

-Fragment din cartea "Românismul Bucovinei" în curs de apariţie la "Cartea Românească"-

Se crede că imnul trei culori ale neamului a fost un răspuns al autorului la batjocorirea limbii române în Bucovina de către Ruteni şi Polonezi. Iar în contextul politic antiromânesc de atunci nu se poate trece cu vederea influenţa colosală pe care a exercitat-o asupra lui tatăl său Iraclie, parohul bisericii din Frătăuţul Nou: dragoste neţărmurită faţă de popor şi durerea cu care oglindea el în vers de poezie suferinţele celor dela coarnele plugului.

Preotul Porumbescu cântă trecutul neamului său, chemând la trezirea sentimentului naţional românesc în tragica conjunctură de infiltrare a slavonismului în Bucovina, după ce aceasta devenise provincie austro-ungară prin aşa versuri ca: *"Eu sunt fată de Român, "Oda zimbrului", "Auziţi acolo un bucium răsuna", "Ieremie Movilă şi Sihastrul"* sau *"Altarul Mânăstirii Sucevita", "Descrierea dezmormântării lui Ştefan cel Mare în catacombele Mânăstirii Putna", "Ramuri de oliv uniţi", "Anica sau Colnicul Tătarilor de lângă Tereblecea", Steaua", "Sfat cu sătenii"* şi multe altele tipărite în ziare şi reviste ale timpului său: *"Bucovina"* Hurmuzăcheştilor, *"Zimbrul", "Foaia pentru minte", "Albina"* lui Asachi, *"Telegraful român", "L'Etoile de Danube", "Almanahul Moldovei"* etc.

La 2 Octombrie 1854 bucuria ţăranilor din Şipot, lucru pe care îl atestă mărturii scrise ale timpului, n'avea margini: în casa parohului Iraclie veni pe lume un băieţel. *"Preotul nostru de mâne"*, ziceau ei.

Ciprian, cum fu botezat *"acel băieţel"*, îndrăgi de copil vioara. Şi n'o lasă din mână toată viaţa, găsind în strunele ei mângâiere şi refugiu. După ce învăţă la gimnaziul din Suceava, la Seminarul şi la Facultatea de Filosofie din Cernăuţi, Porumbescu-fiul îşi desăvârşi măiestria muzicală la Conservatorul din Viena. În urma acelor studii Ciprian putea să devină preot sau profesor de muzică. Sosit acasă *"din străinătăţi"* el ar fi zis: *"Noi avem destui preoţi, pe când profesori de muzică n'avem de fel"*.

Şi peste puţin timp îl vedem *"în dorita slujbă"* la Braşov. Dar şi aici simţi pe propria-i piele aceeaşi discriminare naţională ca şi în Bucovina. Aceleaşi nedreptăţi ale aceleiaşi împărăţii austro-ungare. De unde şi compararea muzicii populare româneşti cu o *"cămeşă fină ce se lipeşte de trup"*. O comparaţie prin care Ciprian Porumbescu îi apostrofa pe acei muzicieni autohtoni care în loc *"să îmbrace cămeşa cântecelor naţionale, îşi învelesc trupul până peste cap cu sumanul cântecelor străine"*.

În zbuciumata biografie a lui Porumbescu locul de frunte îl ocupă anii petrecuţi la Cernăuţi. Paralel cu studierea viorii, violoncelului şi pianului, el se avântă în viaţa socială a Românilor bucovineni. Încurajat de tatăl său, scrie şi versuri de adevărată frumuseţe: *"Inimă de Român", "Hora", "Nu-i viaţă mai plăcută", "Bericică cristalină", "Fraţi la masă asta'ntinsă", "Să ciocnim", "Dragoş Vodă cel Vestit", "Pân' era cioroaica barză", "Ţiganii se sfătuiră"* şi altele.

În Decembrie 1875 la Cernăuţi se înfiinţează societatea studenţească *"Arboroasa"* al cărei preşedinte devine Ciprian. Societatea avea drept scop perfecţionarea membrilor săi pe tărâm naţional şi literar, dezvoltarea spiritului social prin *"organizarea de conferinţe, şezători literare şi muzicale, ajutorarea studenţilor săraci etc"*. În cadrul Arboroasei Porumbescu stabileşte legături cu elementele naţionale româneşti din Transilvania, Moldova şi din străinătate, îndemnându-le să lupte împreună pentru autodeterminare şi întregire naţională.

În Octombrie 1877, când la Iaşi se comemorau 100 de ani dela asasinarea domnitorului Ghica Vodă, arboreştenii trimiseseră primăriei oraşului următoarea telegramă: *"Arboroasa" - societatea junimii române din partea trunchiată a vechei Moldove aduce condoleanţele membrilor săi pentru tutorul decapitat"*. În urma acestei telegrame *"Arboroasa"* este desfiinţată iar dosarele ei - confiscate. Apoi se ordonă supravegherea *"lui Iraclie Porumbescu ca să se afle care este atitudinea parohului în relaţiile cu poporul din Stupca"*.

Situaţia deveni mult prea critică şi Ciprian este nevoit să ia drumul pribegiei spre Italia. La Genua face cunoştinţă cu compozitorul Verdi. Călătoreşte mult prin oraşe ale ţării, inclusiv Florenţa, Veneţia şi Roma. O boală nemiloasă însă şi dorul de patrie îl aduc la casa părintească din Stupca unde la vârsta doar de 29 ani scria cel din urmă cântec pe care îl numi *"Tempi passati" ("Au trecut toate")*.

"Of, Doamne, şi cum cânta el doinele pe care le făcea" scria cu ocazia morţii Constantin Morariu. *Să fi avut inimă de piatră, tot trebuia să lăcrămezi"*.

Nimic nu i-a fost lui Ciprian mai drag decât poporul şi muzica lui! Pe aceasta din urmă o numea *"logodnică pe viaţă"*. Peste 200 de cântece a făcut el, cântece care şi până în ziua de azi se *"lipesc de inima Românului"*, pentrucă toate, cum zicea el, *"sunt insuflate de duhul, durerea, jalea şi delicateţea poporului român"*.

Prin însuşirea a ceea ce este autohton în muzică şi creaţia orală în general, Ciprian Porumbescu ajunsese la o perfectă conformitate cu neamul său, devenindu-i unul dintre cei mai iluştri reprezentanţi.

Încercările de prelucare şi imitare a creaţiei porumbescene de-a lungul anilor de oblăduire rusească şi ucraineană în Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa sunt cea mai elocventă dovadă de cinstire a celui care a fost unul dintre marii noştri înaintaşi. Ne-o spune şi Balada Viorii care a răsunat şi răsună zi de zi în cadrul concertelor de artişti amatori şi profesionişti din aceste ţinuturi româneşti înstrăinate.

Nicolae LUPAN

UNDE DAI ŞI UNDE CRAPĂ

Niculai CHISTRUGĂ

Pentru o minte neantrenată e îmbucurător titlul *"Ziua Armatei Române"* înserat în ziarul Ţara din Chişinău. Un articol ca multe altele pe această temă oarecum bătătorită, dar care începe cu o enormitate, ca să nu-i zic dezinformare, chiar din primul aliniat: *"Ziua Armatei Române ca omagiu eliberării în 1944 a ultimelor localităţi române aflate sub ocupaţia germană şi restabilirea graniţei de Vest a României"*. Nici un cuvânt despre partea de Est a ţării pângărită şi până în ziua de azi de Ruşi şi Ucraineni!

Cu aţă albă este însăilat şi sfârşitul articolului care luminează cititorul atestând că *"viaţa poporului român a fost şi este o luptă continuă pentru apărarea libertăţii şi unităţii sale politice"*. Politice, deci, nu şi teritoriale!

•••

ISTORIA CONTEMPORANĂ A ROMÂNIEI OGLINDITĂ ÎN ARHIVELE IUGOSLAVE

(II)

Prof. Dr. Nicolae CIACHÍR

La 22 Ianuarie 1938, ambasadorul Iugoslaviei, Jovan Ducici, într'un raport (Secret, nr.67), adresat Primului ministru Milan Stojadinovici, îi reproduce convorbirea avută cu ambasadorul Italiei, Ugo Sole, referitor la guvernul prezidat de Octavian Goga. Situaţia în ţară este încurcată şi tulbure. După firea sa, Goga este indiscutabil un om capabil de fapte mari, însă el nu a fost capacitat şi de Coroană să le realizeze. Pentru a-şi înfăptui reformele radicale, Goga are nevoie să suspende legile în vigoare. De asemenea nici programul antisemit nu-l poate duce la îndeplinire respectând legile în vigoare, ca şi transformarea morală a ţării. Ambasadorul Italiei, fin observator şi cunoscând caracterul regelui Carol al II-lea, îi spune - bineînţeles fără să pomenească direct pe rege - că Goga a fost sortit la cădere, încă din primul moment căci *"obţine sau nu obţine majoritatea necesară, el este sortit să eşueze, căci transformările la care visează nu se pot înfăptui decât printr'o dictatură. Iar o dictatură a lui Goga ar însemna să aibă o acoperire superioară"* (p.28).

- Cum să-şi poată îndeplini programul antisemit când ¾ din factorii superiori cei mai activi sunt Evrei? În ce mod îşi poate dobori adversarii care sunt cu 90% mai puternici decât el în rândul populaţiei, dacă nu prin măsuri nelegale? Prin urmare, toată problema se reduce la faptul dacă Coroana va avea şi curajul să ducă la îndeplinire ceea ce se angajează prin promisiuni (iată argumentaţia ambasadorului Italiei, Ugo Sole).

Ducici, l-a întrebat pe colegul său italian, care ar fi explicaţia că guvernul Goga, a fost întâmpinat cu răceală şi rezervă de presa germană, în timp ce de cea italiană cu un mare entuziasm. Răspunsul este caustic, *"prin faptul că Nemţii realizează târziu un eveniment şi reacţionează lent"* (p.28), iar Italienii, mai degrabă, să folosească prilejul pentru a lua în derădere democraţia pariziană şi parlamentarismul englez. Noi voim să demonstrăm şi cu acest prilej, luând exemplul şi din România, că nu este posibil să te împotriveşti unui curent ce a cuprins Europa, chiar şi Asia şi America, iar acest curent este reprezentat de preferinţă pentru regimuri totalitare. Nu a fost vorba, deci, nici de Goga, sau despre altcineva, ii spune cu sinceritate Ugo Sole, ci de a lovi în democraţii. Deci pentru aceasta, oricine este binevenit. În ceea ce-l priveşte pe Domnul Goga, cred că nu a apărut *par sélection*, ci *par élimination*; vreau să spun că, Coroana a procedat la eliminarea partidelor şi a şefilor unii după alţii şi când nu a mai rămas nimic de eliminat, Coroana a luat ce mai rămăsese, iar asta a fost Domnul Goga. Ambasadorul Ducici trage concluzia în raport: din cuvintele ambasadorului italian se observă, printre altele, că Italia nu este mulţumită cu atitudinea de până acum şi nici cu anumite aluzii ale guvernului Domnului Goga şi că probabil ar dori să ajute pe altcineva (p.29).

În raportul său din 23 Ianuarie 1938 (Secret, nr.72), Ducici scrie că Octavian Goga venit la putere declară public că nu doreşte să lovească în organizaţiile şi viaţa celorlalte partide. Totuşi, toată lumea ştie că Domnul Goga, după firea sa de om impulsiv şi egocentric, va proceda şi de data aceasta la alegeri ca în 1926 când, în calitate de ministru al afacerilor interne, a interzis liderilor partidelor ca în timpul bătăliei hotărîtoare să iasă din casă în stradă fără permisiunea poliţiei. Nici de data aceasta Domnul Goga nu se va abţine de a lua măsurile sale cunoscute. În continuare, Ducici, face referiri la celelalte trei mari partide naţionale:

a) Vechiul partid liberal, care a rămas în permanenţă fidel Coroanei, partid care cu guvernul Tătărescu (1933-1937), a dovedit elasticitate şi capacitatea de a menţine prestigiul ţării ce şi-a păstrat echilibrul între cele două fronturi ideologice din Europa, partid care a şi creat industria actuală a României. Chiar şi astăzi, partidul dă dovadă de vitalitate, reuşind să-şi unească cele două fracţiuni, cea a lui Dinu Brătianu şi George Brătianu;

b) Partidul ţărănist al Domnului Maniu, care şi el se află în prezent în curs de reorganizare şi reformare, dispensându-se de persoanele nepopulare sau compromise. Ducici, în raport, face o fină observaţie: *"Dl. Maniu este transilvănean şi de confesiune unit, ceea ce, desigur îl ţine la o anumită distanţă de omogenitatea vechilor tradiţii valaho-moldave şi ortodoxe. Maniu a fost în trecut parlamentar maghiar dar a rămas în continuare un democrat convins"* (p.34). În continuare, Ducici scrie: *"Maniu este un om auster, rigid, încăpăţânat, aproape un maniac în privinţa convingerilor sale, care nu evoluează şi nu face concesii nici timpului, nici oamenilor. De aceea nu se vede cu cine s'ar putea el alia. Pentru alegerile trecute, spre surprinderea generală, a încheiat cu Codreanu, şeful Gărzii de Fier, un acord de neatacare reciprocă, iar cu puţin timp în urmă l-a reconfirmat pentru alegerile viitoare. Aceasta e cu atât mai interesant cu cât Maniu este pentru democraţie şi pentru axa Paris-Londra, în timp ce Codreanu este, dimpotrivă, pentru autocraţie şi pentru axa Roma-Berlin. Singurul lucru care îi uneşte este atitudinea la fel de negativă faţă de Coroană"* (p.34). Reiese că Ducici cunoaşte foarte bine realităţile româneşti. Si era firesc să fie aşa, deoarece între ţara noastră şi Iugoslavia, erau două tratate de alianţă: Mica Înţelegere din 1921 şi Înţelegerea Balcanică din 1934.

c) Partidul lui Codreanu (Garda de Fier, numită astăzi *'Totul pentru Ţară'* este mai mult o mişcare naţională decât un partid politic. Are 35 de ani, iar partidul lui nu este nici pur fascist, nici nazist, nici o combinaţie din amândouă, ci seamănă mai mult cu unele mişcări mistice ruseşti care au precedat revoluţia rusă. Membrii partidului se află în mijlocul populaţiei, muncind; cu mâinile lor şi cu uneltele lor ridică pentru populaţie un pod acolo unde lipseşte, o casă pentru un sărman, iar pentru sat o biserică acolo unde nu există. Pe cei bogaţi îi determină să cedeze o parte din avere oamenilor săraci, iar pe cămătar îl obligă să rupă chitanţa datornicului. Agitaţia o fac cu icoana şi cu cuţitul. Ei reuşesc să atragă de partea lor, din întregul învăţământ. Alături de ei, se află preoţi din vârfurile clerului şi ofiţeri superiori cu gradele cele mai înalte. Şeful nu este numit conducător, ca la fascişti, sau la nazişti, ci Căpitan. Toţi membrii sunt gata să-şi dea viaţa acolo unde le-o cere căpitanul şi entuziasmează populaţia prin tinereţea lor şi prin fanatismul lor. Ei sunt mai uşor de înţeles de către popor, decât tezele, doctrinele şi programele partidelor. Acest partid *"...a adus ceva nou şi proaspăt pentru acest popor deosebit, vlăguit şi amăgit. Este considerat partidul viitorului, cu toate că nu se vede încotro ar conduce el până la urmă"* (p.35).

Ambasadorul îşi încheie raportul secret din 23 Ianuarie 1938: *"Domnul Goga este încredinţat că va ieşi victorios la alegeri, după cum Codreanu este profund convins că în România se coc condiţiile ca peste doi ani victoria să fie a sa. Cam aceasta este în mare şi opinia generală"* (p.36).

În raportul din 25 Ianuarie 1938 (Strict secret), ambasadorul iugoslav comunică, că s'a răspândit vestea că Ministrul de Externe al Italiei, contele Galeazzo Ciano va sosi în Februarie la Bucureşti. Ciano nu va sosi - să nu producă invidia Ungariei - dar Italienii au în România o Casă de Cultură Italiană, care este un focar de răspândire a fascismului. Italienii au aici, comunică Ducici, instituţii culturale care desfăşoară o propagandă uriaşă pentru latinitate, pentru Italia şi implicit pentru fascism. Limba italiană, fiind mai uşoară, a început deja să înlocuiască în şcolile publice şi particulare, şi încă masiv, limba franceză, care, altminteri, este atât de dragă şi aproape familiară societăţii româneşti. Mai există şi posibilitatea extinderii propagandei catolice şi anume prin extinderea bisericii unite, care ar urma să lege ortodoxia română de papă şi de Roma, fără să lovească direct sau formal în ortodoxismul dogmatic.

În raportul strict secret nr.83 Ducici face referiri la Ministrul Rusiei, acreditat la Bucureşti, Mihail Ostrovski, care părăseşte azi sau mâine România. Ţinem să precizăm că România stabilise relaţii diplomatice cu URSS în 1934, iar Iugoslavia încă nu avea. O serie de informaţii Ducici le obţinuse şi dela ambasadorul danez, Biring, care reprezenta interesele Belgradului, pe lângă Sovietici. În perioada la care se referă, Ianuarie 1938, mulţi diplomaţi sovietici au fost rechemaţi la Moscova, judecaţi şi majoritatea executaţi. Excepţie face numai ambasadorul sovietic la Ankara, diplomat cu o reputaţie excepţională, care a reuşit să fugă în Franţa. Ostrovski, nu poate evita să nu se întoarcă, căci are întreaga familie chezaşă, care ar fi împuşcată. Ducici, comunică, că are informaţii că în Rusia se pregăteşte ceva. Au început să fie expulzaţi străinii, se desfiinţează consulatele străine din întreaga Rusie şi s'a stabilit o fâşie lată de carantină pe care nici un străin nu are voie s'o treacă, fără să-şi rişte viaţa. *"Se vorbeşte că şi în Rusia va fi un pogrom împotriva Evreilor şi că nici chiar Litvinov (care era Evreu şi deţinea funcţia de ministru de externe) nu mai este sigur de sine"* (p.42). În Bucureşti se vorbeşte şi despre o animozitate deschisă a guvernului sovietic faţă de noul guvern din România, care a şi explodat în câteva rânduri în presa sovietică, unde se pledează chiar pentru eliberarea Basarabiei. Există şi versiunea, că Sovietele intenţionează să expună o parte a armatei la graniţa basarabeană, pentru a protesta împotriva guvernului D-lui Goga şi pentru a încerca să provoace dezordini în România. Ducici comunică, că a cerut o audienţă, o întrevedere cu Goga, pentru a verifica şi ştirile referitoare la noile raporturi cu Rusia, ca să cunoască oficial şi părerea primului ministru.

Deoarece textul publicat în presa română, privind revizuirea drepturilor cetăţeneşti, a afectat în măsura cea mai mare pe Evrei, Goga ar dori să discute şi să ceară sprijinul Franţei, dar se izbeşte cu regularitate de diplomaţi evrei francezi, mai ales că şi Ministrul de externe, Jean Veille, este tot Evreu.

(Va urma)

ÎN AMINTIREA CELOR 50.000 DE PRIZONIERI ÎMPUŞCAŢI LA BĂLŢI, ÎN BASARABIA

APEL

În anul 1944, la năvala hoardelor ruseşti, care au ocupat Basarabia, armata sovietică a făcut zeci de mii de prizonieri militari.

În oraşul Bălţi au fost concentraţi vreo 50.000 de militari din armatele ce au ţinut piept hoardelor dezlănţuite. Din cei 50.000 de prizonieri 80% erau Români, iar în procente mai mici: aproximativ 5.000 Germani, 3.000 Italieni, 2.000 Unguri, Cehi şi Polonezi.

În Nord-Estul oraşului, unde curge râul Răut şi se formează mlaştini, respectiv bălţi, acolo a găsit de cuviinţă NKVD-ul să amplaseze lagărul înconjurat de garduri înalte de sârmă ghimpată. Mai precis, lagărul era situat între bălţile Bălţiului şi actuala fabrică de blănuri din localitate.

Chinurile acestor prizonieri erau de neînchipuit.

Foamea era flagelul numărul unu, însoţit de lipsa de igienă, bolile, frigul şi umezeala smârcurilor, care produceau decese fără număr.

Din acel lagăr au evadat unii curajoşi, care au fost prinşi şi mitraliaţi. Totuşi din întâmplare, au fost şi fugari scăpaţi, pe care nu i-a mai găsit nimeni, decât atunci când s'au făcut cunoscuţi singuri, după destrămarea Uniunii Sovietice.

Informaţii despre crimele petrecute în acest lagăr, s'au publicat în săptămânalul *"Curierul de Nord"* din oraşul Bălţi, săptămânalul Basarabiei de Nord. Ziarul mai apare şi acum, dar strangulat şi ameninţat de către cei ce urăsc tot ceea ce este românesc.

Din declaraţiile şi relatările celor câţiva evadaţi s'au descoperit faptele KGB-ului, săvârşite la Bălţi.

Toţi cei 50.000 de prizonieri au fost împuşcaţi în ceafă de KGB şi aruncaţi în şanţurile smârcoase, pe care singuri şi le săpau la ordin.

Odată date în vileag cele întâmplate, în 1991-1992 s'au făcut sondaje, săpându-se în mlaştini.

Rezultatele au fost cutremurătoare! Nici hârleţele şi lopeţile nu mai puteau fi utile din cauza mulţimii scheletelor, hârcilor şi a osemintelor răspândite în aceste mocirle.

Inimile îndurerate ale bunilor Români, ale evlavioşilor creştini şi ale celor dela săptămânalul *"Curierul de Nord"* au făcut o mare piramidă de oase şi cranii care au fost strânse pe un loc mai uscat, peste care s'au aşternut mari cantităţi de pământ bătătorit şi s'a ridicat un deluşor, o movilă în trepte, tot din ţărână, iar pe partea ei de sus s'a aşezat o troiţă.

Troiţa din lemn sculptat a fost darul credincioşilor creştini din raionul Râşcani, apropiat de oraşul reşedinţă, Bălţi.

Pe data de 7 Mai 1992, s'a sfinţit acea troiţă, de către P.S. Petru de Bălţi, cu sobor de preoţi şi monahi, la care sfinţire au participat mii de credincioşi români şi autorităţile orăşeneşti. Atunci, cu ocazia cuvântului solemn (întocmit de ierodiaconul Nicodim Şchiopu), s'a lansat chemarea, ca pe aceste locuri să se construiască ***"Mânăstirea sau Biserica Oaselor"***, pentru ca zi şi noapte, preacuvioşi monahi şi cucernici preoţi, să pomenească sufletele celor 50.000 de martiri nevinovaţi, ucişi mişeleşte cu gloanţe în ceafă, de către KGB-ul sovietic.

I.P.S. Petru de Bălţi a investit ca preot paroh al viitoarei *"Biserici a Oaselor"*, pe tânărtul preot Valeriu Cernei, fost cancelar al Eparhiei Bălţiului.

Evenimentele s'au petrecut tragic şi după cele relatate mai sus. Eparhul local, P.S. Petru a fost agresat armat şi cu bâte, chiar la sediul Palatului Episcopal, de alţi aşa-zişi călugări şi preoţi, adepţi ai arhiepiscopului Vladimir Cântăreanu şi cu toţii, slujitori şi adepţi ai Patriarhiei Ortodoxe din Moscova.

Atacurile pornite s'au extins în cele două mânăstiri ale Eparhiei de Bălţi şi se menţin cu aceeaşi agresivitate contra a tot ce este românesc şi se manifestă şi acum, după şapte ani dela dezlănţuire.

În scaunul eparhial s'a instalat şeful agresorilor, un oarecare trădător, arhimandrit (Marchel) Marcel Mihăescu.

În anul 1993, Părintele Paroh Valeriu Cernei şi ierodiaconul Nicodim Şchiopu, au cerut audienţă şi au fost primiţi de Preafericitul Patriarh Teoctist al României, căruia i s'au relatat faptele şi i s'a cerut ajutor, ca să se întocmească un proiect de biserică de către Serviciul de Arhitectură al Patriarhiei.

Dar din 1993, proiectul stă pe perete ca un tablou, deoarece nu avem nici o cărămidă, nici materiale, nici sume de bani, ca să purcedem la treabă.

Această construcţie a unei Biserici a Neamului în oraşul Bălţi se cuvine să fie ajutată şi sprijinită de întregul popor românesc din ţară şi diasporă, atât financiar, cât şi cu materiale de construcţii suficiente, precum şi cu arhitecţi şi ingineri constructori.

Noi doi - paroh şi monah - nu putem demara singuri în nici un chip această măreaţă Biserică.

Propunem, ca odată cu construcţia bisericii să se înalţe şi un Mausoleu (la nivelul celui dela Mărăşeşti) pentru a adăposti un osuar al sacrificaţilor nevinovaţi, martiri români şi de alte neamuri. Popoarele, ce-şi au şi ele mucenicii în aceste mlaştini, ar trebui să se implice în investiţiile necesare pentru realizarea acestui frumos complex, format dintr'o Biserică, un Mausoleu şi un Cimitir simbol, cuprinzând cruci de marmură şi alei cu cele mai alese flori şi plantaţii ornamentale, fiind organizat cu secţiuni de morminte pe neamuri. Pe aleea centrală urmează să se ridice o cruce Monumentală (Troiţă), cu o inscripţie la înălţimea jertfei celor sacrificaţi.

Să ne ajutre Bunul Dumnezeu să putem construi - cu ajutorul Dvs. - *"Biserica Oaselor"*, *"Mausoleul Plângerii şi "Cimitirul Crucia*ţilor", mărturie a luptei împotriva bolşevicilor asasini şi atei.

Preot Paroh: Valeriu CERNEI

Ierodiacon: Nicodim Şchiopu

Cont BANCOREX Nr.10. 780555. 300.7 (în $ SUA)

Cont BANCOREX Nr.10. 209467.000.2 (în Lei rom.)

Bancorex, Calea Victoriei 22-24, 70012 Bucureşti, România.

FARA ARMÂNEASCĂ

"ROMÂNII DELA SUD DE DUNĂRE"

Documente, Bucureşti 1997

——Stelian BREZEANU - Gheorghe ZBUCHEA——

Urmare din numărul trecut

Dacă mulţi Aromâni au luptat cu arma în mână pentru cauza grecească, alţii şi-au pus condeiul în serviciul ei. În preajma anului 1800, prin aceştia din urmă s'au numărat Daniel Moscopolites şi Neofit Doukas. Primul este autorul unui lexicon în patru limbi (greacă, bulgară, albaneză şi aromână), care trebuia să constituie un instrument al elenizării celor trei neamuri *"barbare"* sud-dunărene şi al transformării Balcanilor într'o peninsulă greacă, parte componentă a *"Marii Idei"*. Pentru cel din urmă, conaţionalii lor Aromâni vorbesc o limbă *"murdară şi ticăloasă"*; de aceea el militează pentru *"a-i uni <pe aceştia> prin limbă încetul cu încetul cu naţiunea greacă, după cum s'au unit prin religie"*.

Dimpotrivă, pentru Vlahii din diasporă, Roma avea să devină ideea-forţă a formării unei conştiinţe naţionale aromâne, pe temeiul conştiinţei lor istorice medievale legată de originea romană. În contact cu ideile filosofiei *"Luminilor"*, intelectualii aromâni, susţinuţi de oameni de afaceri de aceeaşi obârşie, au declanşat mişcarea de afirmare a unui ideal naţional propriu prin cultură. Promotorii acestei direcţii la începuturile mişcării naţionale aromâne au fost Constantin Ucuta, Gheorghe Constantin Roja şi M.C. Boiagi. Cel dintâi, preot ortodox la Posen, în Prusia, dar originar din Moscopole, publică la Viena, în 1797, cu susţinerea financiară a unui conaţional, marchizul Marcu Puiu, primul abecedar în limba aromână, preocupat de nevoile neamului, cum singur mărturiseşte în prefaţa cărţii. Aflat sub influenţa Şcolii Ardelene, cu ai cărei corifei a venit în contact, Constantin Roja publică la Pesta, în 1808, *"Cercetări asupra Românilor sau aşa-numiţilor Vlahi care locuiesc dincolo de Dunăre"*. Lucrarea înfăţişează lumii europene naţiunea lui şi apără limba maternă în faţa celor care o dispreţuiesc. Ultimul dintre ei, Boiagi, publică la 1813 prima gramatică a aromânei, cu vădite intenţii polemice la adresa lui Neofit Doukas şi a adepţilor lui. La insultele acestuia, Boiagi apără în termeni memorabili demnitatea limbii poporului său, capabilă de a avea o gramatică proprie înaintea multor limbi europene ale timpului: *"chiar hotentoţi de-ar fi Vlahii şi tot ar avea dreptul şi datoria de a-şi desăvârşi cultura, folosindu-se de proria lor limbă ca de mijlocul cel mai potrivit pentru atingerea acestui scop"*. Replica patriarhului Constantinopolului în apărarea limbii greceşti, la atacurile *"acelui eretic împotriva limbii în care a vorbit şi vorbeşte Dumnezeu"* - înaltul prelat ortodox aruncă anatema asupra lui Boiagi şi a partizanilor lui -, subliniază îndeajuns pericolul resimţit de fruntaşii societăţii greceşti în faţa trezirii naţionale a Aromânilor şi a altor neamuri balcanice, care ameninţau punerea în practică a *"Marii Idei"*.

În lumina acestor fapte, este limpede că imboldul naşterii unei conştiinţe naţionale a Aromânilor a pornit din interiorul lumii aromâne. Intelectualii din Moscopole şi din alte oraşe din Balcani, stabiliţi în metropolele Europei Centrale, au creat instrumentele deşteptării naţionale a poporului lor prin cultură. Dar contactele cu intelectualii europeni ai Veacului Luminilor au grăbit luarea de cunoştinţă a lumii aromâne asupra propriilor nevoi. În aceeaşi direcţie au acţionat şi contactele cu Românii nord-dunăreni, care le-au dat conştiinţa că ei sunt numai o parte a unei comunităţi lingvistice şi naţionale mai largi. La aceasta a contribuit şi faptul că vreme de aproape două secole, dela Miron Costin şi Stolnicul Constantin Cantacuzino până la generaţia paşoptistă a lui M. Kogălniceanu şi Eftimie Murgu, cărturarii români au afirmat existenţa unei comunităţi române largi pe ambele maluri ale Dunării şi s'au ridicat în apărarea limbii Românilor din Balcani, dispreţuită la ea acasă.

III
MAREA RENAŞTERE NAŢIONALĂ (1850-1918)

1. La mijlocul veacului trecut, prin elanul patriotic naţional al generaţiei paşoptiste, erau *"redescoperiţi"* acei Aromâni care se întindeau ca o pânză în dreapta Dunării. Pentru Nicolae Bălcescu ei erau *"avanpostul românismului"* şi despre ei au scris I. Heliade Rădulescu, Ion Ghica, Christian Tell şi mai ales Dimitrie Bolintineanu. De atunci începea şi o nouă etapă în istoria lor, respectiv cea de-a doua *"renaştere"*, ale cărei prime manifestări au fost concomitente cu acţiunea nord-dunăreană de creare a statului român modern.

S'a desfăşurat o acţiune tot mai amplă, urmărind mai multe obiective în plan şcolar, bisericesc, politico-naţional, atât în zonă, cât şi la nivel european. Anastasie Panu, cu origini sud-dunărene, întocmea un amplu memoriu către împăratul francez Napoleon III privind situaţia şi mai cu seamă perspectivele cauzei româneşti din spaţiul balcanic. După prezentarea unui scurt istoric al romanităţii sud-dunărene, era reliefat pericolul asimilării, mai cu seamă prin impunerea în şcoli şi biserici fie a limbii greceşti, fie a celei slave. Invocându-se şi vechile privilegii, se solicita sprijinul monarhului francez pentru a se obţine dela Înalta Poartă drepturi pentru Românii în ceea ce priveşte biserica, limba, autonomia locală. Atanasie Panu schiţa atunci şi un program de acţiune imediată, precum şi o serie de idei a căror realizare a fost urmărită apoi timp de mai multe decenii. Se preconiza aducerea în Principate a unui număr de tineri macedoneni ce urmau a fi educaţi pentru a deveni apoi învăţători şi preoţi în satele de origini. Urma a se prelua din veniturile mănăstirilor închinate suma de 100.000 galbeni pentru crearea de aşezăminte şcolare în Peninsula Balcanică, sub tutela autorităţilor bucureştene. În acelaşi timp reprezentantul Principatelor la Constantinopol, Costache Negri, înainta autorităţilor otomane prima adresă oficială în care solicita măsuri favorabile pentru Românii din Turcia europeană.

D. Bolintineanu rezuma pe scurt ideile acestui memoriu: *"Românii din Macedonia nu sunt Greci, sunt Români; trebue să fie Români; nu este ideea noastră de a-i uni cu noi, căci suntem depărtaţi de dânşii; nu este ideea noastră de a-i ajuta să opereze răsculări. Cugetul nostru este că acest popor de un milion cată să aibă conştiinţa naţionalităţii sale"*. Mai adăuga Bolintineanu: *"Ceea ce credem noi că toţi aceşti Români ar trebui să facă este de a-şi păstra cu sfinţenie limba şi datinile române, oricare ar fi soarta ce viitorul le păstrează"*.

Era un program care ulterior a fost urmărit de toţi factorii implicaţi într'un fel sau altul în soarta românismului balcanic. Constant, atunci şi mai târziu, s'a pornit dela ideea că, contextul disperat al Românilor sud-dunăreni făcea imposibilă o alipire a lor la statul român (o excepţie a apărut mai târziu în sec. XX, uneori, în legătură cu segmentul timocean aflat în imediata apropiere, în dreapta Dunării). Politica cercurilor guvernante bucureştene faţă de Aromâni a avut un caracter contradictoriu, echivoc. A fost animată de ideea că şi cei din Balcani aparţineau în mod organic românismului, dar nu odată a fost subordonată soluţionării altor probleme politice din zonă în care România era interesată. Totodată reproşurile Grecilor, Bulgarilor, Sârbilor, Albanezilor faţă de presupusul imperialism românesc au alcătuit o simplă manevră ce servea integrării şi asimilării Românilor sud-dunăreni. La Bucureşti preocuparea pentru cei de peste Dunăre s'a materializat pe mai multe planuri. Au fost publicate o serie de lucrări cu caracter istoric, lingvistic etc., semnate de M. Boiagi, C. Roja, I. M. Massim. G. H. Grandea a iniţiat apariţia unei prime reviste cu caracter literar şi politic destinată celor din Sud şi intitulată *"Albina Pindului"*.

Din iniţiativa şi sub conducerea lui D. Cazacovici, în 1860 la Bucureşti s'a înfiinţat primul *"Comitet macedo-român"*. Din acesta mai făceau parte Iordache Goga din Vlahoclisura, poetul M. Niculescu din Târnova, Zisu Sideri din Serres, Toma Tricopol din Cruşova, cărora li s'a alăturat ulterior şi D. Bolintineanu. La sugestia acestuia, în 1863, în comitet au fost acceptaţi o serie de oameni politici precum C. A. Rosetti, M. Kogălniceanu, C. Bolliac, I. Ghica, D. Brătianu, V. A. Ureche ce doreau să sprijine mişcarea Românilor din Balcani. A fost dată publicităţii de către aceştia: *"Procalamţia către Aromânii din Albania, Epir, Tesalia şi Macedonia"*. Se făcea o pledoarie deosebită pentru cultivarea limbii materne, folosirea ei în biserică: *"Comitetul macedoromân din Bucureşti a luat însărcinarea a dirija introducerea limbei naţionale în toate oraşele şi târgurile româneşti... Cerem concursul vostru al tuturor, după mijloacele fiecăruia, invitându-vă să formaţi şi voi comitete... care să lucreze în comun pentru realizarea scopului naţional"*. În paralel cu acest început de organizare a mişcării de redeşteptare naţională a Aromânilor s'a acţionat concret pentru crearea unui sistem şcolar propriu, considerându-se că acesta era indispensabil pentru o afirmare naţională distinctă.

2. Încă dela începuturile sale învăţământul românesc din dreapta Dunării, a fost sprijinit şi implicit controlat de către autorităţile competente dela Bucureşti, prin Ministerul Cultelor şi Instrucţiunilor, căruia i s'a adăugat apoi şi Societatea de cultură macedo-română. În 1865, cu sprijinul direct al domnitorului Alexandru Ioan Cuza şi a ministrului său D. Bolintineanu, s'a înfiinţat la Bucureşti Institutul Macedoromân dela Sfinţii Apostoli, condus de arhimandritul Averchie. Această instituţie urma să recruteze tineri din satele Peninsulei Balcanice ce urmau a fi formaţi la Bucureşti ca învăţători pentru a preda apoi în locurile lor natale. În anii următori pe băncile acestui institut, ca şi ale unor licee bucureştene s'au pregătit cei care au alcătuit ulterior elementul cel mai activ în cadrul corpului didactic românesc din Peninsula Balcanică.

În paralel cu acţiunea şcolară şi culturală din capitala României, s'a acţionat nemijlocit şi în spaţiul balcanic. Dimitrie Athanasescu a deschis în 1864 la Târnova, în imediata apropiere a oraşului Bitolia, o, primă şcoală românească. Tot el a redactat şi primele manuale în dialect destinate învăţământului în Balcani. Tot atunci s'a implicat în deschiderea de şcoli şi Apostol Mărgărit, ce avea să devină cea mai însemnată figură a românismului balcanic la sfârşitul veacului trecut. Până la războiul din anii 1877 - 1978 au funcţionat, cu destule greutăţi, 7 şcoli, în Târnova, Avdela, Grebena, Vlahoclisura etc. În 1876, Apostol Mărgărit a fost numit revizor al tuturor şcolilor româneşti din Macedonia. Salariile învăţătorilor, ca şi cea mai mare parte a necesarului de carte şcolară, material didactic etc., au fost asigurate de către guvernul dela Bucureşti. Începând cu anul 1864 în bugetul statului român au fost alocate regulat sume speciale. Semnificativă este dinamica acestor sume. Până la războiul de independenţă s'au alocat anual 10.000 - 21.000 lei. După 1878 suma anuală era de 32.000 lei, crescând apoi în anii 1882 - 1886, dublându-se aproape în 1887, pentru a ajunge începând cu 1893 la 525.000 lei. Puţină vreme după 1900 suma a scăzut la ceva mai mult de 300.000 lei, pentru a creşte începând cu anul 1906 la 870.000 lei anual. Numai pentru perioada 1864 - 1905, pentru şcolile şi bisericile române din Macedonia (în fapt din Peninsula Balcanică), statul român a alocat 8.672.963 lei.

În perioada războaielor balcanice s'a ajuns ca în Peninsula Balcanică să funcţioneze 118 şcoli în care 143 învăţători şi 86 învăţătoare instruiau pe copii în limba lor maternă. Acestor şcoli primare, de o importanţă covârşitoare în păstrarea şi cultivarea identităţii naţionale proprii li se adaugă un număr de instituţii şcolare de grad secundar, unde îşi desfăşurau activitatea 69 de profesori. Activitatea unora dintre aceste aşezăminte şcolare era dublată şi de cele 37 de biserici, unde 60 de preoţi ajutaţi de 70 de dascăli oficiau cultul în limba conaţionalilor lor.

Începuturile, ca şi evoluţia ulterioară a problemei şcolare şi bisericeşti româneşti în spaţiul balcanic, s'a aflat în strânsă interdependenţă cu întreaga problematică naţională din statul sultanilor, aflat atunci într'un ireversibil declin. Situaţia Românilor din Turcia europeană, ca de altfel şi din celelalte state din zonă, se deosebea de cea a populaţiilor în mijlocul cărora trăiau. Românii împrăştiaţi în întregul spaţiu sud-dunărean, nealcătuind nicăieri o majoritate care să le permită crearea unor proprii structuri statale, au urmărit obţinerea unor drepturi şi garanţii minime pentru a-şi menţine identitatea, pentru a se instrui şi ruga în propriul dialect, pentru a avea un rol pe plan local în rezolvarea problemelor lor.

Războiul din 1877-1878, finalizat prin tratatul dela Berlin ce crea noi realităţi politice în spaţiul sud-est european, deschidea noi perspective româneşti. Marele vizir Savfet Paşa, la 12 Septembrie 1878 ordonă autorităţilor din zone locuite masiv de Români următoarele:

Continuare în numărul viitor

"HRISTOLU INVIĂ"

CUVÂNTUL COPIILOR

BALADA MÂNTUIRII

Iesle'n Betlehem mira
prunc gingaş încet plângea
Maica lin îl mângâia:
- Nani, nani, uite sus
cor de îngeri, cum s'a spus
preamăresc pe Duhul Sfânt
"Pace'n cer şi pe pământ".

Golgota se'nfiora
Maica Domnului plângea
şi la cruce se ruga:
- Fiul meu, ce ţi-au făcut?
Fiul meu, cât te-a durut?
Sânge curge, Fiul meu
sânge sfânt din trupul tău.

Şi L-au chinuit pe Fiu
Şi L-au răstignit pe Fiu.

Cu durere, glas târziu:
"Iartă-i, Doamne, că nu ştiu!

Şi L-au îngropat pe Fiu.

Trec trei zile de suspin
de durere
şi de chin...

Nu e piatră pe mormânt.
Înger alb veghea zicând:
- Nu vă temeţi, ascultaţi:
Pe Iisus Îl căutaţi?
Nu-i aici c'a înviat!
- Cum?
Hristos a Înviat!

Bucurie şi uimire
îndoială, dovedire.

- Vreau s'ating! Toma zicea

Şi Iisus se arăta
rănile îşi arăta
rana, Toma pipăia,
Toma în genunchi cădea:
- Doamne, este mâna Ta!
Doamne, este rana Ta!
Acum cred: e-adevărat
că Hristos a înviat!

Maica Domnului zâmbea:
- Da! Hristos a înviat
scapă lumea de păcat!

Florica BAŢU

MIRABILA LUMINĂ A ÎNVIERII

De cum începeam a pricepe rostul sărbătorilor, însemna că eram cam pe timpul şcolii primare, destul ca să înţelegem că cea mai mare sărbătoare a anului este Paştele. De îndată ce păraiele îşi slobozeau apele şi firicelele plăpânde ale ghioceilor îşi arătau gingăşia picurând veselie prin frunzele aburinde de blândeţea soarelui, invocând trezirea satului de sub munte, erau evidente semnele că Paştele se apropie şi totuşi ne agăţam de poala mamei cu întrebări:

- Când vine ziua Paştelui? Vom avea hăinuţe noi?

La care ea răspundea grăbită:

- Veţi vedea că nu mult după lăsarea postului va fi Paştele.

- Dar postul începe atunci când faci multe, multe plăcinte şi apoi mâncăm numai fasole şi cartofi? La multitudinea de întrebări primeam drept răspuns un zâmbet de o semnificaţie adâncă. În mintea noastră fragedă nu încolţise încă ideea moftului, la faptul că începea prohibiţia la cele de dulce, ci gândurile noastre inocente treceau dincolo de poftele păntecelui, la marele praznic al Paştelui, care ne aducea prin hărnicia mamei, hăinuţe noi, apoi admirabila bomboană pe băţ în atenţia sporită a rudelor ce ne treceau pragul.

Când începea săptămâna mare a Paştelui în casa noastră se înăsprea legea bunului simţ, căci trebuia să renunţăm la icniri şi râsete înghiontite, arătând mai multă smerenie, bunătate şi credinţă. Mergând seară de seară la biserică, pricepeam că marele praznic se apropie şi eram clipă de clipă agitaţi în jurul mamei de teama că nu ar reuşi să ne termine hăinuţele, deşi de atâtea ori ne trezeam în târziul nopţii văzându-i blândul chip aplecat şi plin de gânduri.

În Joia mare ne grăbeam la biserică ca să prindem un loc bun de ascultat cele 12 evanghelii, evaluând atenţi învăţătura noastră de pe parcursul postului când eram poftiţi să citim pe rând câte o evanghelie, deşi cu toată bucuria cunoaşterii, finalul îl petreceam în aţipeli dulci.

Ziua din ajunul Paştelui se deschidea la trezirea noastră cu miros de vanilie, lămâie şi scorţişoare la sectorul de cozonaci, apoi mirosul irezistibil ne muta nasul la cuptorul cu friptură şi drob. Desigur era foarte greu să ocoleşti astfel de ispite şi nu de puţine ori mama găsea găuri în cozonaci sau în tava cu drob.

Trecând peste ani şi revenind în acelaşi loc la vârsta când mintea şi simţirea cobora în teritoriul sufletului şi împreună regăsesc o fărâmă de timp când bucuria lăuntrică era aşa de mare încât cerul şi pământul se contopeau în universul plăpând al unei singure fiinţe. Acest timp al nemărginitei bucurii a început demult şi a continuat în fiecare an de îndată ce ne adunam în ajunul Paştelui în casa părintească. Când ceasul bătea de miezul nopţii şi clopotele sunau chemarea la praznicul Luminii, dar cerul ar putea cuprinde în foile sale potecile şi uliţele satului foşnind de paşii mărunţi ce încălceau razele lunii cu licărul firav al lampadarelor ce se iveau în grabă spre biserică.

Locul unde se înalţa biserica satului face prilejul unei vederi lărgite a văilor şi munţilor dimprejur formând împreună cu tabloul simţămintelor divine aura bucuriei ce cobora spre noi din clipa când natura şi toată suflarea îngenuncheau încremenite sub *"Mirabila lumină a Învierii"* ce cuprindea simţirea întreagă înălţând-o uşor spre sferele înalte ale bucuriei într'un cânt al veşniciei ce spunea şi tot spune *"HRISTOS A ÎNVIAT!"*

Maria SAVA

AVE MARIA

De ce te-ai tulburat Marie,
tu, limpezime cerul limpezind,
când îngerul
ca un colind,
stingher
ningea vistieria toată a luminii
şi a genunii ei,
vârtos în grai, să ducă înapoi
răspuns în cer
despre ascunsa taină,
nespovedită,
pe care nici măcar nici îngerii n'o ştiu.
Chiar însuşi Dumnezeu
din gura ta voia s'o afle
şi să o ştie.

Marie,
de ce te-ai tulburat?

De legământul morţii
întregii lumi pe fiul meu.
Şi m'am înfricoşat:
Cum să duc lumea înapoi,
ştearsă de moarte, lui Dumnezeu?

M'am tulburat
că trebuia să moară fiul meu
întru Hristos ce-a înviat.

D. ICHIM

JUCĂRII DE PAŞTI

Miei de pâslă sună blând
clopoţei de-argint subţire.
Plină de nedumerire,
stă fetiţa numai gând.

şi se'ntreabă cu năduf
cum de-au răsărit de-odată,
dintr'un ou de ciocolată,
galbeni *"cip-cirip"* de puf?

Pe sub gene, de necaz,
calde lacrimi i se-adună.
Coboriţi pe-un fir de lună,
îngeri fâlfâie'n pervaz.

Dormi! Ducându-se şi el
cu stăpâna să se culce,
se topeşte'n pumni un dulce
iepuraş de caramel...

Andrei CIURUNGA

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

SECURITATEA ÎŞI REFACE REŢELELE DE INFORMATORI DIN STATELE UNITE

Imediat după Decembrie 1989, noua conducere instalată în fruntea României a dat asigurări că Exilul românesc nu se mai află în atenţia Departamentului de Informaţii Externe, transformat apoi la începutul lui 1990 în Serviciul de Informaţii Externe condus de spionul antimerican Mihai Caraman, omul de încredere al premierului dela acea vreme, Petre Roman. La scurt timp, s'a dovedit că promisiunile făcute nu erau decât minciuni, Exilul românesc fiind în continuare în atenţia S.I.E. Dovezi au fost multe, printre care şi reactivarea agenţilor fostei Securităţi. În special pe continentul nord-american, în Statele Unite ale Americii şi Canada, reactivarea a fost masivă. Agenţii Securităţii, cei care cu ordin dela Bucureşti dezbinau Exilul, au început după 1990 să apară prin România şi să facă declaraţii în presă cum că regimul Iliescu este bun, democrat şi aşa mai departe.

După 1996, odată cu venirea la Putere a Preşedintelui Emil Constantinescu şi a Convenţiei Democratice, Exilul a sperat, din nou, că va fi lăsat în pace de agenţii Securităţii şi că Ţara îşi va respecta fiii aruncaţi de soartă în cele patru colţuri ale lumii. Directorul Serviciului de Informaţii Externe, Constantin Harnagea, chiar a anunţat public că S.I.E. nu mai are drept obiectiv compromiterea Exilului. Toate bune şi frumoase numai că realitata este un pic diferită. Astfel, fostul ziar al Securităţii din Statele Unite ale Americii, *"Dreptatea"*, demascat ca oficiosul Securităţii de către Generalul Ion Mihai Pacepa în cartea *"Moştenirea Kremlinului"* a reapărut de curând la New York. Fituica de sorginte comunistă, *"Dreptatea"* condusă de un anume Dan Milhovan, a fost în perioada comunistă un important mijloc al dezinformării securiste în Statele Unite. În fapt, filiera din care făcea parte *"Dreptatea"* avea ramificaţii şi în Europa, prin gruparea condusă de Iosif Constantin Drăgan. Avea chiar ramificaţii în Parlamentul European, prin Gustav Pordea, omul de încredere al extremistului francez, Jean Marie Le Pen. Scopul acesteia era de a prezenta Ungaria ca mare pericol pentru România şi deci natural Exilul trebuia să-l sprijine pe dictatorul Nicolae Ceauşescu, care -vezi Doamne- apără România de furia ungurească, care era pe punctul de a ne lua Transilvania!

Acum *"Dreptatea"* securistă a lui Milhovan apare, din nou! Şi-a redeschis oare punga SIE să-şi refacă filierele informative din America? Din păcate concluzia logică este că da. Foştii agenţi de influenţă ai regimului comunist sunt reactivaţi, şi concomitent multe persoane dubioase încep să reapară public. Scopul este acelaşi, de a băga zâzanie în Exil.

Directorul SIE, Cătălin Harnagea, ar trebui să facă cuvenitele precizări publice privind reactivarea acestor filiere securistice. Sunt ale SIE ? Sau în SIE există o structură paralelă de informaţii a foştilor securişti, grupaţi prin PDSR, PRM şi restul ? Nu cumva generalul Alexandru Bebe Tănăsescu, prim adjunctul şefului SIE ştie mai multe ? La urma-urmei, generalul Tănăsescu a fost şeful rezidenţei D.I.E. în Statele Unite ale Americii în perioada comunistă!

SUMELE DIN BUGET ALOCATE TVR ŞI RADIODIFUZIUNII SUNT INSUFICIENTE

Reprezentanţii Televiziunii Române şi ai Societăţii Naţionale de Radiodifuziune au arătat la întâlnirea cu Premierul Radu Vasile că sumele alocate dela buget pentru plata serviciilor Societăţii Naţionale de Radiocomunicaţii, prin intermediul căreia cele două instituţii îşi transmit programele, sunt suficiente numai până în luna August.

La întâlnirea cu primul ministru au participat Cristian Hadji-Culea, preşedintele TVR, Tudor Cătineanu, preşedintele Radiodifuziunii, Sergiu Iliescu şi Dan Chirondojan, preşedintele şi respectiv vicepreşedintele Agenţiei Naţionale pentru Comunicaţii şi Informatică, comunică purtătorul de cuvânt al Guvernului. Printre propuneri a fost menţionată ideea de a extinde programul TVR Internaţional dela 3 la 8 ore pe zi. Primul, ministru a fost de acord în principiu cu această propunere. De asemenea primul ministru a susţinut ideea ca din Colegiul de coordonare a TVR Internaţional să facă parte preşedinţii Comisiilor de Cultură şi Mass-Media ale celor două Camere ale Parlamentului, precum şi, din partea Executivului, şeful Departamentului Informaţiilor Publice, Răzvan Popescu.

•••

ALIANŢE PREELECTORALE ALE FORŢELOR DE STÂNGA

PDSR ia în consideraţie posibilitatea încheierii unor alianţe preelectorale cu următoarele partide: PUR, PNR, PS, PSM şi Partidul Automobiliştilor. Prim-vice preşedintele PDSR, Adrian Năstase a declarat că PDSR va avea întâlniri cu partidele menţionate. Cu această ocazie vor fi abordate teme privind capitalul naţional şi codul de conduită.

•••

ROMÂNIA ŞI SUA

România este o ţară-pivot în regiune, cu un rol deosebit pentru stabilitatea din zonă, afirmă preşedintele Comisiei de Apărare din Senatul SUA.

Poziţia geo-strategică deosebită şi vecinătatea cu Serbia fac din România o ţară-pivot exterm de importantă pentru stabilitate.

•••

RADU VASILE L-A NUMIT PE VALERIU STOICA SĂ CONDUCĂ GUVERNUL

Premierul Radu Vasile aflat în Spital, în urma unui infarct, l-a desemnat în urma consultărilor cu preşedintele Emil Constantinescu, pe Ministrul de Stat, Ministrul Justiţiei Valeriu Stoica să asigure *"conducerea treburilor curente ale Guvernului"* în perioada 27 Martie - 2 Aprilie. Adriana Săftoiu, purtătorul de cuvânt al Executivului, a spus că decizia premierului a fost luată în conformitate cu prevederile Legii de organizare şi funcţionare a activităţii Guvernului.

•••

SE ÎMPIEDICĂ RIDICAREA STATUII LUI MIHAI EMINESCU LA CERNĂUŢI

Preşedintele Societăţii Culturale *"Mihai Eminescu"* din Cernăuţi, Arcadie Opaiţ, a declarat că mai multe organizaţii politice şi apolitice din Ucraina au declanşat o campanie de strângere de semnături pentru a bloca amplasarea statuii lui Mihai Eminescu, în centrul oraşului. Pe locul unde urma să fie ridicat monumentul, loc care a fost sfinţit deja, şi pentru care s'au obţinut toate autorizaţiile, ar urma să fie amplasat monumentul lui Ostap Bandera, liderul mişcării naţionaliste ucrainene.

•••

PNŢCD SPRIJINĂ INVESTIŢIILE AMERICANE

Prin miniştrii săi şi prin activitatea parlamentară, PNŢCD va sprijini derularea programului de investiţii americane în România, care presupune anual fonduri în valoare de un miliard dolari şi crearea a 20.000 locuri de muncă, a declarat deputatul Mircea Ciumara, la finalul întâlnirii dintre liderul minerilor din *"Cartel Alfa"*, Marin Condescu, reprezentanţi ai investitorilor şi miniştrilor ţărănişti. Programul American de Investiţii în România (PAIR) a primit deja acordul de principiu din partea Premierului Radu Vasile, urmând să fie aprobat printr'o ordonanţă de urgenţă, prin care Executivul să garanteze în jur de patru la sută din valoarea investiţiilor, ceea ce înseamnă un efort financiar de peste 40 de milioane de dolari anual din partea statului român.

•••

SINDICALIŞTII DIN BUCUREŞTI MANIFESTEAZĂ

Peste 70.000 de sindicalişti bucureşteni şi alte localităţi ale ţării, au mărşăluit pe străzile Capitalei cerând revendicări sindicale, ca mărirea salariilor, impozite mai mici etc. Manifestaţia a luat sfârşit fără incidente, mai devreme decât era prevăzută.

•••

GUVERNUL NU VA UZA PROCEDURA ASUMĂRII RĂSPUNDERII PENTRU PROMOVAREA LEGILOR

Preşedintele PNL, Mircea Ionescu-Quintus, a declarat că liderii coaliţiei majoritare au hotărît, la întâlnirea dela Palatul Victoria cu Premierul Radu Vasile, ca Guvernul să nu uzeze procedura asumării răspunderii. Toate legile pe care Executivul intenţionează să le promoveze urmând să fie adoptate în urma dezbaterii lor în Parlament.

•••

"ROMÂNIA MERITĂ SĂ FIE MEMBRĂ A NATO"

A declarat Dl. David Collins, Ambasadorul Canadei la Bucureşti. Ca ţară membră a Alianţei Nord-Atlantice, Canada acordă un puternic sprijin României în eforturile sale de aderare la Nato, a spus Ambasadorul Canadei la Bucureşti într'un interviu acordat în exclusivitate pentru cotidianul *"România liberă"*. Fiecare ţară membră a Alianţei a auzit bine mesajul României, de a obţine mai mult decât metafora uşilor deschise. Dar trebue să spun, că a fi membru al NATO nu înseamnă doar îndeplinirea condiţiilor militare, ci şi a celor economice, politice, de stabilitate internă. O Românie puternică, forte din punct de vedere economioc, merită să fie membră a Alianţei, a conchis Ambasadorul Collins.

•••

ROMAN-GUVERNARE-EVALUARE

Preşedintele PD, Petre Roman, a declarat că nu crede că, la lucrările Colegiului Director al PD , să se decidă ieşirea acestui partid dela guvernare, având în vedere că PD nu doreşte să lase *"ţara la greu"*. Totuşi, P.Roman, nu s'a sfiit să critice actualul guvern, care, după el ar fi realizat numai 25% din măsurile de reformă.

•••

FILMUL ARESTĂRII LUI COZMA

Ministrul de Interne, Constantin Dudu Ionescu, a prezentat într'o conferinţă de presă, o casetă video de 20 de minute, cuprinzând o parte din evenimentele din ultima mineriadă. Caseta, filmată în jurul orelor 10 ale zilei de 17 Februarie, prezintă, în debut, retragerea unor pâlcuri de mineri, flancaţi discret de membri ai trupelor de ordine. Apoi, momentul în care lui Miron Cozma i se pun cătuşele. Liderul minerilor este înconjurat de membri ai forţelor de ordine. Cozma îmbrăcat într'o jachetă de piele şi cu fesul negru în cap, nu opune nici o rezistenţă. El discută cu *"gardienii"* şi pledându-şi în continuare nevinovăţia. Caseta contrazice ipoteza lansată cu aşa-zisul *"masacru"* dela Stoeneşti.

•••

VIOREL CATARAMĂ PRIM-MINISTRU

Congresul Naţional al PNR a ales pe Viorel Cataramă, drept candidat al acestui partid la funcţia de prim-ministru. Secretarul general al PNR, Virgil Măgureanu, a declarat că formaţiunea din care face parte încearcă să impună tradiţia existentă în aproape toate ţările, că un partid candidează în alegeri să-şi nominalizeze un viitor şef al Guvernului.

•••

GERMANIA ŞI INVESTIŢIILE PRIVATE

Germania este interesată să crească volumul investiţiilor private în România, a declarat preşedintele PNŢCD, Ion Diaconescu, la întoarcerea dintr'o vizită oficială în Germania. În acest sens urmând să aibă loc în viitor contacte la nivelul celor două Guverne.

•••

CIFRELE DE MINERI MORŢI PREZENTATE DE C.V.TUDOR SUNT FALSE

Ministerul de Interne, Constantin Dudu Ionescu, a afirmat că acuzaţiile de genocid asupra minerilor, aduse de senatorul Corneliu Vadim Tudor în săptămânalul *"România Mare"*, reprezintă o *"ofensă"* adusă autorităţii, încadrându-se la articolul 238 din Codul Penal. Demnitarul a spus că îi solicită senatorului PRM probe, declarând, în acelaşi timp, că acuzaţiile formulate de C.V.Tudor nu pot fi dovedite. Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie trebue să se autosesizeze în acest caz, a spus Dudu Ionescu.

•••

MINISTERUL DE INTERNE CONFIRMĂ IPOTEZA TENTATIVEI LOVITURII DE STAT

Constantin Dudu Ionescu, ministrul de interne, a declarat că anchetele MI asupra mineriadei din Ianuarie au adus informaţii care vin să confirme tentativa de lovitură de stat. Conform unui cotidian central, specialiştii SRI au depistat că, pe 25 Ianuarie, era programată înlăturarea Guvernului şi a Preşedintelui Emil Constantinescu.

•••

ACORD ÎNTRE RENAULT ŞI DACIA PITEŞTI

Reprezentanţii firmei Renault au semnat la Palatul Victoria, împreună cu reprezentanţii uzinei Dacia-Piteşti un acord privind privatizarea uzinei de automobile. Vicepreşedintele firmei Renault, Manuel Gomez, a declarat că intenţionează să investească o sumă de anvergură, în baza unui plan de restructurare a întreprinderii Dacia.

•••

DANA COZMA A DIVORŢAT

Judecătoria Petroşani a pronunţat divorţul dintre Miron şi Dana Cozma şi a dispus ca fosta soţie a liderului sindical să păstreze atât custodia copilului minor, cât şi numele dobândit prin căsătorie şi jumătate din averea familiei. Averea familiei Cozma a fost evaluată la circa 194 milioane lei constând în două apartamente şi bunuri de folosinţă îndelungată.

Instanţa de judecată a dispus desfacerea căsătoriei din vina părintelui Miron Cozma, care are de executat o pedeapsă de 18 ani de închisoare. Prin această sentinţă, fiica liderului sindical, Miron Cozma, în vârstă de 7 ani, va rămâne în îngrijirea mamei sale.

•••

PETRE ROMAN ŞI CASELE NAŢIONALIZATE

Preşedintele PD,Petre Roman, a declarat că se opune revendicării în justiţie a imobilelor naţionalizate care au fost vândute. Liderii PNŢCD şi PD, Ion Diaconescu şi Petre Roman, nu au reuşit să cadă de acord în privinţa situaţiei caselor naţionalizate deja vândute în baza Legii nr. 112/1995, dar au declarat, totuşi, că se *"înregistrează progrese"* în ceea ce priveşte proiectul legii de restituire a imobilelor naţionalizate. PNŢCD susţine anularea, prin justiţie, a contractelor de vânzare ale caselor naţionalizate, încheiate în baza legii de mai sus, în timp ce PD nu este de acord cu anularea contractelor de vânzare-cumpărare prin care chiriaşii au cumpărat imobilele şi susţin că fiecare dintre aceste contracte trebuesc analizate de instanţele judecătoreşti.

•••

PROBLEMA MINORITĂŢILOR VLAHE ŞI AROMÂNE DIN BULGARIA

Mihai Răzvan Ungureanu, secretar de stat în MAE a avut la Sofia discuţii cu secretarul Comitetului bulgar pentru problemele etnice şi demografice, Peter Atanasov. Problema minorităţii vlahe şi aromâne din Bulgaria au fost principala temă de dezbateri. Conform declaraţiilor lui Ungureanu s'au primit asigurări ca noile amendamente la Legea învăţământului din Bulgaria urmează să confere educaţiei în limba maternă un statut obligatoriu. Autorităţile române şi bulgare au convenit, recent, ca, pe bază de reciprocitate, din această toamnă să fie redeschis Liceul român din Sofia şi şcoala bulgară din Bucureşti. Clădirea fostului Liceu român din Sofia este în paragină şi are nevoie imediat de fonduri pentru a putea fi renovată. Vlahii şi Aromânii din Bulgaria nu dispun de banii necesari şi statul român este singurul care poate finanţa renovarea clădirii.

Comunitatea aromână din Sofia a cumpărat, în 1895, un teren în centrul Sofiei pe care a fost construit, ulterior, prin grija autorităţilor dela Bucureşti, un Institut Român. Ulterior, în curtea Institutului a fost construită şi o Biserică română. Institutul a fost închis în 1948 şi de atunci Aromânii şi Vlahii din Bulgaria nu au mai avut posibilitatea de a învăţa limba română. Vlahii din Bulgaria doresc ca Liceul român să funcţioneze în vechea clădire din Sofia.

Potrivit statisticilor oficiale, în 1994, în Bulgaria au fost înregistraţi 5.200 de Vlahi şi 2.500 de Aromâni. Numărul lor este însă mult mai mare, respectiv 50.000 de Vlahi şi circa 10.000 de Aromâni.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

BANCA MONDIALĂ ESTE HOTĂRÎTĂ SĂ SPRIJINE ROMÂNIA

România trebue să depăşească imaginea din anii trecuţi, când guvernele s'au angajat că vor lua măsuri de restructurare economică, dar au făcut foarte puţin în acest sens, a declarat directorul Sectorului privatizare şi dezvoltare financiară din Banca Mondială, Lajos Bokros, care s'a întâlnit la Palatul Victoria, cu Premierul Radu Vasile.

Bokros a venit în România, alături de o delegaţie de experţi tehnici, pentru a discuta programul post FESAL, de ajutorare structurală a economiei, şi restructurarea sectorului financiar-bancar. Spre sfârşitul lunii este aşteptată sosirea la Bucureşti a directorului Băncii Mondiale pentru România, Andrew Vorkink. România speră ca la finalul negocierilor să se încheie acordul de împrumut post FESAL, care ar deschide calea semnării scrisorii de intenţie cu FMI.

În discuţiile avute, Radu Vasile a subliniat că, Guvernul este hotărît să continue procesul de asanare al economiei româneşti, iar încheierea acordului post FESAL va constitui un sprijin în acest sens şi un semnal pozitiv. El a apreciat hotărîrea Băncii Mondiale de a sprijini eforturile României de a duce la capăt procesul de restructurare şi privatizare, arătând că ţara noastră conlează pe acest sprijin pentru depăşirea dificultăţilor de moment.

•••

VIRGIL MĂGUREANU A FOST SCHIMBAT DIN FUNCŢIA DE SECRETAR GENERAL AL PNR

Consiliul Naţional al Partidului Naţional Român a decis înlocuirea lui Măgureanu din funcţia de secretar general şi înlocuirea lui cu Mircea Cranta, propus de preşedintele Viorel Cataramă. Virgil Măgureanu a declarat că şi-a încheiat activitatea organizatorică a acestui partid şi că Mircea Cranta este mult mai potrivit pentru acest post.

•••

TAROM ANUNŢĂ DESCHIDEREA DE NOI CURSE EXTERNE

Compania Tarom va efectua, dela 1 Aprilie, curse noi, cu următoarele destinaţii: patru în Europa, două în America de Nord şi două în Orientul Mijlociu, informează un comunicat transmis de către Tarom. Noile destinaţii europene incluse în programul companiei sunt: Bologna (via Oradea), Stutgard (via Arad), Munchen (via Sibiu) şi Salonic efectuate cu noile aeronave tip ATR 42 şi Boeing 737. Cursele în America de Nord includ Montreal (Canada) şi Chicago (SUA), care vor deveni operaţionale începând cu 1 Iunie şi se vor realiza cu aeronave Airbus 310. De asemenea, cursele spre destinaţiile din Orientul Mijlociu -Ryadh şi Gaza, vor fi asigurate cu aeronave Boeing 737.

•••

PREMIERUL RADU VASILE ÎSI VA PUTEA RELUA ACTIVITATEA

Premierul Radu Vasile, după infarctul avut şi-ar putea relua activitatea după sărbătorile Paştelui. Premierul a fost transferat din Secţia Terapie Intensivă a Spitalului Elias, într'o rezervă, dar şi acolo va continua monitorizarea stării de sănătate a acestuia a informat Alexandru Ciocâlteu, secretar de stat în Ministerul Sănătăţii.

•••

VA DEMISIONA SENATORUL BOILĂ DIN PNŢCD ?

Senatorul PNŢCD Matei Boilă şi fratele său, Ioan Boilă au înaintat recent o scrisoare conducerii partidului în care cer convocarea de urgenţă a unui congres extraordinar al Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat, considerând că la recenta şedinţă a Comitetului de Conducere, nu s'a făcut o analiză obiectivă a activităţii Guvernului Radu Vasile şi nici nu s'au luat decizii privind situaţia partidului. În scrisoare, Matei şi Ioan Boilă reiau acuzele pe care le-au formulat referitoare la cedările PNŢCD în faţa partenerilor de colaliţie, partidul depărtându-se, în opinia lor, dela principiile care l-au consacrat.. *"În cazul în care nici de data aceasta conducerea partidului nu va răspunde adecvat acestei cereri, ne vom considera obligaţi să căutăm alte căi pentru ca partidul lui Iuliu Maniu şi Ion Mihalache să rămână pe drumul istoriei, al vocaţiei sale de slujitor al neamului şi al ţării"*, se arată în finalul scrisorii fraţilor Boilă.

•••

DISIDENŢII DIN PNŢCD FORMEAZĂ O NOUĂ ORGANIZAŢIE

Senatorul PNŢCD de Vâlcea, Şerban Săndulescu, a demarat acţiunea de construire în judeţul Vâlcea, a unei organizaţii locale a Alianţei Creştin Democrate *"Iuliu Maniu"*, după ce şi-a exprimat oficial opţiunea pentru gruparea disidentă a fraţilor Boilă-Ciorbea.

•••

CATARAMĂ CA VIITOR PRIM-MINISTRU

Virgil Măgureanu, secretarul general al Partidului Naţional Român, a declarat la Târgu-Jiu, că Viorel Cataramă, preşedintele interimar al partidului, va fi viitorul premier al ţării, după ce PNR va câştiga alegerile. Fostul director al SRI spune că Viorel Cataramă şi-a câştigat dreptul de a fi prim-ministru prin iniţiativele economice pe care le-a avut. Măgureanu susţine că o serie de parlamentari vor adera la PNR pentrucă au căpătat încredere în acest partid. Întrebat fiind, cine sunt aceşti parlamentari, el a refuzat să facă cunoscute numele acestora.

•••

ÎMPRUMUT DE $ 300 MILIOANE DELA BANCA MONDIALĂ

Premierul Radu Vasile a anunţat încheierea negocierilor cu delegaţia Băncii Mondiale *"cu rezultate bune pentru România"*, respectiv cu un acord în privinţa principalelor elemente ale Programului de ajutorare structurală a sectorului privat (PSAL), care vor constitui baza unui împrumut în valoare de 300 milioane de dolari. Sumele vor fi eşalonate în trei tranşe a câte 100 milioane de dolari fiecare.

•••

JAPONIA ACORDĂ UN ÎMPRUMUT ROMÂNIEI

Fondul de Cooperare Economico-Financiar Internaţional al Japoniei intenţionează să acorde României un împrumut în valoare de circa 200 milioane de dolari, care va fi utilizat pentru finanţarea lucrărilor de modernizare a magistralei de cale ferată Bucureşti-Constanţa, a anunţat Traian Băsescu, Ministrul Transporturilor. Lucrările la tronsonul de cale ferată sunt preconizate să înceapă la sfârşitul anului 2000, urmând să se deruleze pe parcursul a doi-trei ani.

•••

GEORGE PĂDURE S'A ÎNSCRIS ÎN PNL

Primarul Sectorului 1 al Capitalei, George Pădure (candidat independent) a declarat într'o conferinţă de presă că s'a înscris în Partidul Naţional Liberal, deoarce în ultima perioadă, a resimţit lipsa suportului politic. Valeriu Stoica a ţinut să spună că intrarea lui George Pădure în PNL este de natură să înlăture speculaţiile legate de o *"hemoragie"* în interiorul partidului. Surse din conducerea PNL au declarat că partidul îl pregăteşte pe George Pădure pentru viitoarele alegeri la Primăria Capitalei.

•••

CÂT TIMP VA EXISTA CDR, PNL VA FACE PARTE DIN ACEASTĂ ALIANŢĂ

Partidul Naţional Liberal, a spus preşedintele Mircea Ionescu-Quintus, va fi membru al Convenţiei Democratice, care alături de PNŢCD, sunt cele două forţe care reprezintă o alianţă de centru-dreapta. Preşedintele liberal a afirmat că la alegerile generale PNL va merge pe liste comune, însă probabil la alegerile locale participarea va fi pe liste separate.

ÎN CÂTEVA LUNI ROMÂNIA VA AVEA O ECONOMIE SOLIDĂ

Preşedintele Emil Constantinescu consideră că ritmul rapid al reformei din ultimul timp din România, va asigura în termen de câteva luni, o economie solidă şi sănătoasă, chiar dacă efectele sociale pozitive nu vor fi resimţite atât de rapid sau dacă pentru aceasta va trebui plătit un preţ politic.

•••

CĂDEREA MONEDEI NAŢIONALE

Devalorizarea leului a dus la apariţia unor semne de panică. Multe întrebări au fost iscate de şocul produs pe piaţă. Unele din aceste întrebări au fost generate de stranii coincidenţe şi suspiciuni. Cea mai importantă dintre întrebări a fost dacă şocul nu a fost pur şi simplu *"organizat"* de cineva în scopuri economice, comerciale sau politice. Ar fi minunat să fi fost aşa, pentrucă ar fi însemnat că avem o monedă, dacă nu puternică, măcar mai tare decât au arătat-o recentele tendinţe şi că cineva a avut interes s'o demoleze. Din păcate, nu este aşa.

Realitatea este că de ani de zile piaţa valutară românească se află într'un dezechilibru structural determinat de criza economică.

Devalorizarea leului se datoreşte crizei economice, unde stoparea declinului rămâne o perspectivă îndepărtată, deficitului comercial impresionant, care arată dezechilibrul dintre exporturi şi importuri, lipsa investiţiilor străine şi a intrării de capital, excesul de masă monetar care nu poate fi absorbit în proiecte economice viabile, sistemul bancar unde creditele neperformate acumulate în timp, în special în băncile de stat, sunt principalele motive de fond care stau la baza erodării valorii şi a căderii drastice a monedei naţionale.

Situaţia monedei naţionale, care a cunoscut o devalorizare în raport cu dolarul american, a făcut obiectul unor acţiuni speculative pe care Banca Naţională a României a reuşit să le stăpânească.

EPISCOPII CATOLICI INSISTĂ CA PAPA SĂ VIZITEZE ŞI ALTE LOCALITĂŢI DIN ŢARĂ

Conferinţa Episcopilor Catolici din România (CECR) şi-a exprimat dorinţa ca vizita Papei să se desfăşoare nu doar în Bucureşti, ci şi în alte localitaţi din Transilvania, Moldova şi Muntenia. În acest sens a fost adresat un apel Bisericii Ortodoxe Române în care se menţionează ca *"să precedeze astfel încât preoţii şi credincioşii catolici din România să-l poată primi pe Sfântul Părinte la ei acasă"*. Un climat ecumenic nu poate să excludă posibilitatea ca noi, Catolicii, să nu ne bucurăm de prezenţa Papei atât în Transilvania (Cluj), cât şi în Moldova (Bacău). Episcopii şi credincioşii catolici din România nu deteriorează relaţiile ecumenice şi frăţeşti cu Biserica Ortodoxă Română, dacă îşi exprimă dorinţa ca Papa să se poată bucura văzându-i pe credincioşii săi catolici din cele trei provincii româneşti: Muntenia, Transilvania şi Moldova, se precizează în comunicat.

•••

DECLARAŢIILE LUI PETRE ROMAN NU AU SURPRINS PE NIMENI

Vicepreşedintele Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat, Vasile Lupu, a declarat că nu este surprins de afirmaţiile liderului PD Petre Roman, potrivit cărora s'au realizat doar 25% din măsurile de reformă convenite de partenerii de coaliţie, cu excepţia Ministerului Industriei şi Ministerului Transporturilor, ambele ministere avându-se sub controlul PD.

•••

ROMÂNIA SE AŞTEAPTĂ SĂ FIE INVITATĂ SĂ ADERE LA NATO

Autorităţile dela Bucureşti se aşteaptă ca România să fie invitată să adere la NATO, a declarat Ministrul român de Externe, Andrei Pleşu, în cadrul unei conferinţe de presă susţinută la Londra, cu prilejul participării la adunarea internaţională *"NATO la 50 de ani"*. Şeful diplomaţiei române a subliniat faptul că securitatea naţională este o problemă urgentă, care trebue să aibă perspective clare.

•••

SPAŢIUL BALCANIC, ROMÂNIA ŞI NATO

Evenimentele din spaţiul balcanic sunt de natură să urgenteze intrarea României în NATO, a declarat preşedintele PNŢCD, Ion Diaconescu, întors din vizita în Germania. Liderul PNŢCD, a spus că în cadrul vizitei a discutat şi problema conflictului din Kosovo.

•••

RĂZBOIUL DIN IUGOSLAVIA POATE AFECTA INVESTIŢIILE STRĂINE ÎN ROMÂNIA

Atacul NATO împotriva Iugoslaviei ar putea afecta percepţia investitorilor occidentali despre întreaga regiune şi ar putea duce la scăderea investiţiilor străine în ţările vecine Iugoslaviei, afirmă un comentariu al cotidianului International Herald Tribune.

•••

S'AU ÎNCHIS DOUĂ AEROPORTURI

Centrul de Operaţiuni NATO a recomandat României ca zborurile avioanelor civile să se desfăşoare la o distanţă de cel puţin 40 de mile nautice de frontiera iugoslavă. Autorităţile Aeronautice Civile din România au anunţat că în urma acestui avertisment, datorită situaţiei din Iugoslavia, aeroporturile din Timişoara şi Arad au fost temporar închise. Pasagerii din Timişoara şi Arad vor fi transferaţi cu autobuzele până la Oradea, a declarat Ministrul Transporturilor, Traian Băsescu.

•••

ITALIA ESTE AL TREILEA INVESTITOR ÎN ROMÂNIA

Premierul Radu Vasile i-a comunicat preşedintelui Comisiei pentru politica externă şi apărare a Senatului italian, Giacomo Migone, interesul Executivului pentru prezenţa în România a marilor companii şi bănci italiene. Capitalul investit de Italia în România o situează pe locul trei, cu un volum de peste 283 milioane de dolari, fiind înregistrate 6.853 de societăţi cu participare italiană. Pentru 1999 se urmăreşte creşterea volumului schimburilor comerciale, facilitarea relaţiilor economice, modificarea legislaţiei cu caracter economic.

•••

ROMÂNIA RISCĂ SĂ FIE ACOPERITĂ DE APE

Ca urmare a încălzirii bruşte a vremii în perioada 22 - 25 Februarie a.c., în România nivelul apelor a crescut considerabil, multe râuri depăşind cota de alarmă, mai ales în Vestul României. Cele mai afectate de inundaţii rămân şi la această oră judeţele Timiş şi Arad, în care peste 1.000 de gospodării au fost parţial sau total inundate, şi mai bine de 150.000 de hectare de terenuri agricole au fost afectate.

Ministrul Apelor, Pădurilor şi Mediului, Romică Tomescu s'a deplasat în zonele calamitate, pentru a constata şi estima prejudiciile. Pe ansamblu, valoarea pierderilor datorate acestor revărsări ale râurilor Timiş, Criş, Dijir, Târnava se cifrează la aproape 30 miliarde lei. În numele Guvernului, Romică Tomescu a promis celor sinistraţi ajutoare materiale şi financiare.

•••

P.A.R. DEVINE UNIUNEA FORŢELOR DE DREAPTA

Congresul Partidului Alternativa României a hotărît la propunerea preşedintelui Varujan Vosganian, schimbarea denumirii acestei formaţiuni în Uniunea Forţelor de Dreapta. Preşedintele Emil Constantinescu, care a adresat un mesaj participanţilor la congres, a spus că noua formaţiune politică poate deveni un *"catalizator"* al clarificărilor ideologice, ţinând cont de faptul că *"fragmentarea opţiunilor politice"* este periculoasă.

•••

ALIANŢA CIVICĂ RĂMÂNE ÎN AFARĂ DE ORICE PARTID POLITIC

Ana Blandiana, preşedintele Alianţei Civice, a declarat că organizaţia sa nu intenţionează să se alăture nici unui partid. Această precizare a fost necesară, datorită faptului că presa a relatat despre o întâlnire discretă, care a avut loc între fraţii Boilă, Victor Ciorbea, Ion Raţiu, Ticu Dumitrescu şi reprezentanţi ai Alianţei Civice. Ana Blandiana a precizat că în viitor Alianţa Civică va sprijini punctual doar acele iniţiative politice, aparţinând unui partid sau altul, care vor fi conforme cu programul şi ideile Alianţei.

•••

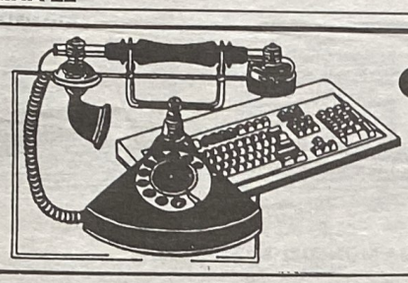

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

"OPERATION ALLIED FORCE" A VENIT PREA TÂRZIU

"Operation Allied Force" a venit prea târziu ca să poată împiedica exodul de tip medieval care a făcut încă cu săptămâni înainte ca sute de mii de Albanezi alungați de forțe sârbe să se îndrepte spre frontiere. După cum se știe, intervenția NATO nu implica și participarea trupelor terestre, acestea urmau să intre numai după încheierea unui acord de pace ca să supravegheze aplicarea lui.

După întreruperea convorbirilor dela Rambouillet, s'a decis ca acestea să fie reluate tot în Franța pe data de 15 Martie, dar de data aceasta la Paris.

În decursul celor de mai bine de două săptămâni de pauză, a urmat o vie activitate diplomatică menită pe de o parte să convingă partea albaneză ca să semneze planul propus de grupul de contact, pe de altă parte să convingă pe Președintele Miloșevici ca să accepte intrarea în Kosovo a trupelor NATO care urmau să asigure îndeplinirea acordului.

Refugiați albanezi

Reprezentanții rebelilor aveau obiecții asupra dezarmării Armatei de Eliberare și transformarea ei într'o forță polițienească și nu într'o forță defensivă. Reprezentanții rebelilor s'au pronunțat categoric împotriva trupelor ruse în componența forțelor NATO care urmau să sosească în Kosovo.

Și mai greu de convins a fost Președintele Miloșevici, care nu dorea acceptarea planului american ca 28.000 de soldați NATO, dintre care 4.000 Americani să supravegheze aplicarea acordului. S'a dus la Belgrad și trimisul special al Statelor Unite, Richard Holbrooke, care a fost mediatorul cu rol determinant în încheierea acordului dela Dayton din 1995, care a pus capăt războiului din Bosnia. După două convorbiri care s'au prelungit până la miezul nopții, Holbrooke întovărășit și de Christopher Hill, nu a reușit să determine pe Miloșevici ca să accepte prezența trupelor NATO. Ca o sfidare, poliția sârbă a emis mandate de arestare pentru opt membri ai Armatei de Eliberare, din care trei făceau parte din delegația albaneză care trebuia să se prezinte la 15 Martie pentru convorbirile dela Paris.

Cu două zile înainte de începerea convorbirilor dela Paris, au venit la Belgrad Ministrul de Externe rus, Igor Ivanov și Ministrul de Externe grec George Papandreu, care nu au reușit să modifice poziția lui Miloșevici.

Între timp situația era destul de complicată și la Washington, deoarece mulți congressmeni nu erau de acord cu participarea trupelor americane în forțele NATO pentru Kosovo.

Pe data de 15 Martie părțile s'au prezentat la Paris, dar în timp ce delegații sârbi insistau să se facă modificări ale acordului, tancuri grele ale armatei Belgradului ca și mii de alți soldați pătrundeau în Kosovo încălcând acordul semnat la 13 Octombrie anul trecut. Au continuat discuții timp de două zile după care delegația sârbă a refuzat să accepte planul propus de grupul de contact. Pe data de 18 Martie, delegația albaneză a semnat documentul de 82 de pagini intitulat *"Acord Interimar pentru Pace și Autoguvernare în Kosovo"*. Sârbii au refuzat să semneze fiind categoric impotriva venirii trupelor NATO în Kosovo.

Astfel convorbirile au luat sfârșit, urmând ca în următoarele zile NATO să intre în acțiune dacă partea sârbă prin intransigența lui Miloșevici nu semnează totuși acordul. Cei peste 1.400 de monitori străini au fost evacuați din Kosovo în Macedonia, iar personalul ambasadelor occidentale a fost retras în Ungaria.

Partea occidentală și Președintele Clinton au salutat hotărîrea delegației albaneze de a aproba acordul propus, a cărui aplicare era garantată de NATO. Președintele a avertizat că NATO este gata să intervină dacă forțele sârbe nu încetează atacurile din Kosovo. *"Acum numai Președintele Miloșevici*

Case albaneze incendiate

știe în calea păcii", a spus el. Întrebat câte masacre vor mai fi necesare ca NATO să intervină, președintele a răspuns: *"Cred că pragul a fost depășit"*.

Pe data de 21 Martie Președintele Clinton a trimis din nou la Belgrad pe Richard Holbrooke pentru o ultimă încercare, un oficial NATO declarând că Miloșevici mai are doar câteva ore ca să se decidă. Orele însă au fost zile, iar în timp ce Holbrooke discuta la Belgrad, pe data de 22 Martie, trupele sârbe trăgeau cu tunurile în satele din Kosovo, făcând noi valuri de mii de refugiați care se îndreptau mai ales spre Macedonia.

Holbrooke a încercat din nou să-l convingă pe Miloșevici, fără succes, să acepte planul propus de grupul de contact și reprezentanții Uniunii Europene, în două convorbiri care au durat trei ore. El a arătat că prezența trupelor NATO în Kosovo va proteja atât comunitatea albaneză cât și pe cea sârbă de orice fel de violențe. Holbrooke s'a concentrat și asupra pagubelor pe care un atac NATO îl va produce armatei și guvernului Iugoslaviei dacă poziția președintelui iugoslav nu se schimbă. De notat că puțin înainte de sosirea trimisului american, au căutat să-l convingă pe Miloșevici Christopher Hill, Boris Maiorski (Rusia) și Austriacul Wolfgang Petrisch (UE), cu același insucces. Holbrooke a plecat apoi la Bruxelles ca să raporteze rezultatul Secretarului General NATO Javier Solana. Acesta a dat ordin Gen. Wesley Clark, Comandantul Suprem NATO, să declanșeze atacul aerian.

Conform greoiului sistem american de acționare în problemele militare, au urmat la Washington o serie de acțiuni de lămurire ale președintelui și guvernului pentru a convinge congresul și publicul de necesitatea intervenției NATO cu participare americană, într'o serie intreagă de apariții la televizor.

Președintele Clinton a arătat că după un efort diplomatic care a durat luni de zile Statele Unite, împreună cu celelalte 18 țări democrate care formează alianța NATO, au hotărît că nu mai există altă cale de a opri masacrarea populației civile din Kosovo. El a rezumat atitudinea agresivă a Președintelui Iugoslaviei Miloșevici.

"În 1989, liderul Serbiei (atunci Miloșevici nu era președintele Iugoslaviei) Slobodan Miloșevici, același lider care a declanșat războiul în Croația și Bosnia a pornit impotriva Sloveniei, în ultima decadă, a deposedat Kosovo de autonomia sa constituțională de care se bucura populația, refuzând Albanezilor dreptul de a vorbi limba lor, să aibă școlile lor, să-și orânduiască viața lor zilnică. Ani de zile Kosovanii au luptat pașnic pentru reprimirea drepturilor lor. Când Președintele Miloșevici și-a trimis trupele și poliția ca să-i zdrobească, lupta a devenit violentă." Președintele a reamintit de atrocitățile Sârbilor în Bosnia. *"Oameni nevinovați, mânați în câmpuri de concentrare; copii uciși de trăgători cu lunetă în drumul lor spre școală; terenuri de fotbal și parcuri transformate în cimitire; o jumătate de milion de oameni uciși nu pentrucă au făcut ceva, ci pentru ceea ce erau. Două milioane de Bosniaci au devenit refugiați"*.

Astfel, pe data de 24 Martie, la ora 19:59 (ora locală) s'a declanșat *"Operation Allied Force"* și prima rachetă de croazieră Tomahawk a explodat la aeroportul militar din Pristina. Bombardamentul cu rachete Tomahawk a pornit dela cele șase vase militare din

Marea Adriatică. Ele au fost urmate de atacuri ale aviației NATO din bazele din Italia. Din Anglia au sosit stratobombardierele B-52, avioanele de tip F din bazele lor din Italia unde, la Aviano, există baza americană, iar din baza lor din Missouri au venit celebrele bombardiere B-2 (Stealth) extrem de sofisticate, care costă peste 2 miliarde dolari bucata și au un inveliș din titaniu care deflectă și absoarbe razele radar. Au fost bombardate conform planului strategic în primul rând punctele menite să desființeze sistemele de apărare antiaeriană și cele militare pentru a anihila forța de atac a lui Miloșevici împotriva Albanezilor din Kosovo.

Președintele Clinton, Javier Solana și Gen. Clark au arătat că acest atac NATO nu este îndreptat împotriva poporului Iugoslaviei, ci împotriva mașinii represive de război a lui Miloșevici, care a încălcat acordul semnat în Octombrie anul trecut și nu a acceptat planul de pace prezentat în Franța, continuând să masacreze populația albaneză din Kosovo. Toate țările occidentale au acționat pentru obținerea unei autonomii a Kosovului și nu deslipirea lui de Serbia, cum pun problema propagandiștii lui Miloșevici.

În ziua de 23 Martie, Primul ministru rus Evgheni Primakov, care se îndrepta spre Washington să caute să netezească calea spre un nou împrumut dela Fondul Monetar Internațional, a întors avionul în mijlocul Atlanticului, când a fost informat de vicepreședintele Al. Gore că atacul aerian asupra Iugoslaviei este iminent.

Rusia a protestat și a cerut imediata oprire a atacului. Elțin a expulzat pe reprezentanții NATO dela Moscova și a rechemat reprezentanții ruși dela comandamentul NATO din Bruxelles, retrăgându-se din parteneriat, unde de fapt erau înfipți ca un cal troian. O rezoluție propusă de Rusi pentru sistarea atacului din Iugoslavia a fost respinsă de Consiliul de Securitate cu 12-3 (numai China și Namibia alăturându-se Rusiei).

Iugoslavia a rupt relațiile diplomatice cu Statele Unite, Marea Britanie, Franța și Germania.

Atacurile au continuat în zilele următoare. Au fost doborîte cinci avioane iugoslave MIG. La Moscova au avut loc manifestatii anti-americane unde, printre altele, bufonul mitocan Jirinovski a aruncat cu ouă în ambasada americană.

Au avut loc manifestații de protest în Macedonia, organizate de minoritatea sârbă, care au incendiat mașini în fața ambasadei americane dela Scoplie. Deși au avut loc manifestații și la Atena și proteste în Italia, țări care fac parte din NATO, a fost o unanimitate de păreri între cei 19 aliați ca să se treacă la atacuri aeriene pentru oprirea masacrelor din Kosovo, după ce au eșuat toate tentativele diplomatice după mai bine de un an de eforturi. Au avut loc manifestații violente organizate de minoritatea sârbă în țările democrate care i-au primit pe Sârbi ca refugiați, arătând același caracter ca în Kosovo și uitând cine a fost dictatorul Miloșevici, cum a eliminat opoziția și presa liberă și ce masacre a făcut cu celelalte naționalități, în urma propagandei sale ultranaționaliste, făcută cu scopul de a se menține la putere.

Pe data de 27 Martie a fost doborît un avion american F-117. Pilotul a fost salvat de o echipă special antrenată pentru astfel de cazuri, care a plecat din Bosnia cu trei elicoptere. Ea a reușit ca numai după câteva ore să salveze aviatorul care a avut numai leziuni minore în urma parașutării. Piloții au dispozitive speciale care le permit să emită semnale de alarmă pentru a fi detectați, ca și unde infra roșii detectabile noaptea cu ochelari speciali.

Începând din 28 Martie s'a trecut la faza a doua a atacului aerian, cu lovituri îndreptate împotriva forțelor sârbe din Kosovo, pentru a diminua potențialul armamentului greu al acestora. Aici măcelărirea populației albeneze a continuat. Mii de refugiați alungați din casele lor au continuat să se îndrepte spre frontierele Albaniei, Macedoniei și Muntenegrului.

Sârbii au continuat o masivă *"purificare etnică"*, printre altele rupând numerele de înmatriculare ale mașinilor și confiscând actele de identitate, distrugând arhivele și actele de proprietate, ca cei refugiați să nu mai poată avea pretenții de întoarcere. S'a format un adevărat exod de zeci de mii de refugiați, majoritata mergând pe jos și îndreptându-se spre frontierele cu Albania, Macedonia sau Muntenegru, fiind alungati de forțele sârbe care le-au incendiat casele și i-au forțat să plece fără să mai poată lua nimic. În multe cazuri, bărbații au fost despărțiți de femei și copii și executați. Au intrat în functie și *"Tigrii sârbi"* ai lui Arkan (Zeliko Raznatovici) care în Bosnia a făcut mii de victime, Arkan fiind acum acuzat de Tribunalul dela Haga pentru crime de război.

Pe data de 30 Martie a venit la Moscova și Ghenadi Primakov, pentru convorbiri cu Miloșevici. El a spus că Președintele Miloșevici e gata ca să vină să trateze și să înceteze acțiunile din Kosovo dacă NATO încetează bombardamentele. Președintele Clinton și NATO au respins propunerea, reamintind că Sârbii trebue să semneze tratatul propus de grupul de contact, din care au făcut parte și Rușii, ca bombardamentele să înceteze.

Exodul a zeci de mii de Albanezi care au pierdut absolut totul, a continuat spre frontierele cu vecinii Serbiei. Până la sfârșitul lunii Martie au intrat în Albania, 120.000, în Macedonia 70.000 și în Muntenegru 31.000 ridicându-se urgente probleme umanitare, țările respective fiind sărace și în imposibilitate să le asigure condiții elementare de hrană și cazare.

De remarcat poziția Muntenegrului care primește refugiați și care s'a declarat neutru nepermițând atacuri împotriva NATO de pe teritoriul ei. Președintele singurei republici care mai formează cu Serbia Iugoslavia, Milo Djukanovici este un reformist și critic al politicii lui Miloșevici. El a fost ales democratic în 1997 și a introdus o monetă separată de cea a Serbiei. Muntenegrul a fost totuși bombardat fiindcă are un mare aeroport militar și 10.000 de soldați federali. Au fost zvonuri că Miloșevici ar pregăti o lovitură de stat pentru a înlătura pe Djukanovici. În caz de secesiune, Serbia ar rămâne fără ieșire la mare.

La sfârșitul lunii Martie au fost răpiți de către Sârbi trei soldați americani care patrulau la granița Macedoniei. Bombardamentele au continuat. Rușii au anunțat că trimit vase de război în Mediterana ca să monitorizeze atacul NATO. Ei vor putea transmite Sârbilor date luate prin sateliții lor de vasul *Liman*, cu echipament special de detectare și transmitere în acest scop, care va putea da amănunte legate de poziția avioanelor NATO.

NATO, KOSOVO ŞI ROMÂNIA

——Nicolae DIMA——

În lumina ultimelor evenimente din Balcani, pornesc dela premiza că cititorii *"Cuvântului Românesc"* sunt relativ bine informaţi asupra situaţiei din Iugoslavia în general, şi din Kosovo în particular. În consecinţă, în rândurile care urmează voi puncta doar unele din cauzele conflictului, precum şi posibilele consecinţe pentru România.

În calitate de doctor în geografie, specializat în probleme etnice şi teritoriale, le-am împărtăşit întotdeauna studenţilor mei convingerea că fosta Uniune Sovietică şi Iugoslavia erau sortite dezmembrării etnice. Studenţii mei, ofiţeri americani dela şcoala specială J.F. Kennedy dela Fort Bragg, având grade dela capitan până la colonel, nu erau nici odată convinşi de teza mea, la începuturile cursurilor. La sfârşitul lor însă, dacă nu erau complet convinşi, erau cel puţin dispuşi să-mi accepte ipoteza. Cele două ţări s'au destrămat, dar trebue să recunosc, într'un mod cu totul diferit de ceea ce anticipasem.

M'am aşteptat, de exemplu, la revenirea imediată a Basarabiei la România şi la retrasarea frontierei româno-ucrainene în Nordul Bucovinei. În mod contrar noului curent internaţional de inviolabilitate a frontierelor, eu am susţinut întotdeauna că oamenii sunt mai importanţi decât teritoriile, şi că graniţele est-europene trebuiau retrasate. Mă aşteptam deci la destrămarea Iugoslaviei în trei state: Serbia, Croaţia şi Slovenia. Mă aşteptam de asemenea la împărţirea Bosniei între Serbia şi Croaţia, şi a provinciei Kosovo între Serbia şi Albania. Nu am crezut în posibilitatea înfiinţării unui stat macedonean pentrucă acesta nu corespunde unui grup etnic bine definit şi pe motiv că Macedonia istorică fusese împărţită deja între Iugoslavia, Grecia şi Bulgaria.

Revenind la provincia Kosovo, situaţia este următoarea. Din punct de vedere politic, ea aparţine Serbiei. Pe plan istoric, Albania contestă dreptul Slavilor asupra provinciei. Din punct de vedere etno-demografic, 90 la sută din locuitorii provinciei sunt Albanezi, care în marea lor majoritate sunt musulmani. Până în urmă cu câţiva ani, provincia avea statut autonom în cadrul Serbiei, dar tendinţele iredentiste locale, vecinătatea imediată a Albaniei, şi naţionalismul excesiv sârb, au determinat Belgradul să anuleze autonomia regiunii.

Declanşarea războaielor interne din ultimii ani din Iugoslavia, a dus la mari vărsări de sânge şi la regruparea etniilor. Acum a venit rândul Albanezilor din Kosovo să-şi revendice independenţa. Drept răspuns, Belgradul a reacţionat cu o brutalitate neaşteptată care merge până la barbarism. Occidentul trebuia să facă ceva pentru a opri un alt genocid. A urmat actuala intervenţie a forţelor NATO. Întrebările care se pun acum sunt însă multe şi complicate. De ce nu a intervenit Occidentul să oprească violenţele ruseşti din Transnistria, represiunile turce din provinciile locuite de Kurzi, ori barbarismul rus din Cecenia? Ori, o altă întrebare care ar trebui să-i preocupe pe Românii este următoarea. Dacă mai marii zilelor noastre sunt puşi pe apărarea tuturor minorităţilor, vor interveni ei la un moment dat şi în Transilvania?

Guvernul român este pus într'o mare dilemă în Balcani. Pe de o parte România aspiră în mod legitim să fie integrată în NATO, dar între timp ea a semnat un tratat de prietenie cu Iugoslavia. Nu trebue uitat că Sârbii sunt totuşi vecinii ţării, şi că aceştia mai sunt şi puternic sprijiniţi de toţi Slavii orientali. Nu trebue uitat nici faptul că în Balcani mai există încă sute de mii de Români şi Aromâni ale căror drepturi etnice şi culturale sunt total ignorate. Am aflat că numai în Kosovo sunt câteva zeci de mii de Aromâni şi că, în Albania există sute de mii de Români. Un profesor albanez de origine română dela Conservatorul din Tirana, pe care l-am întâlnit recent la Bucureşti, mi-a mărturisit că după aprecierile lor în Albania ar exista circa trei sute de mii de Români şi că copiii lor continuă să vorbească româneşte acasă, înainte de a învăţa albaneza. Personal, cred că guvernul român ar trebui să continue eforturile de adeziune la Alianţa Nord Atlantică, dar într'o manieră demnă şi cu fruntea sus, fără ploconeli inutile care nu inspiră nimănui nici un respect. România poate juca un rol de mediere internaţională, dar fără ignorarea intereselor prietenilor cu care vom fi vecini şi azi şi mâine. Şi să nu uităm, România are acum un adevărat prilej istoric să ceară şi să obţină respectarea drepturilor culturale ale minorităţii române şi macedo-române dela Sud de Dunăre.

NIMIC NOU PE "FRONTUL" ROMÂNIA ?

——Florin Oprea SĂLCEANU——

Ce se întâmplă în România? CDR a câştigat alegerile, dar se întârzie punerea în toate drepturile a Democraţiei. Preşedintele Constantinescu a promis că nu va avea odihnă până când nu se va convinge că naţiunea română este pe deplin intrată în structurile democratice ale Europei. Vorbele au curs şi nimic nu s'a implinit prin fapte. Ba, chiar s'a instalat o somnolenţă ciudată la Cotroceni. Domnul preşedinte, furat de amploarea cuceririi puterii, nu a mai văzut pericolul care a lovit naţiunea română în Ianuarie 1999. Pericolul continuă să existe: efectul criptocomunismului, creat de către *"dominaţia iliescistă"* este mai virulent.

În toate structurile statului au rămas *"servii roşii"* - culmea ironiei: nu cei 15.000 de specialişti, în a ridica naţiunea spre progres - şi crează, pe ici pe colo diversiuni, şubrezind puterea Statului. Au rămas şi sunt în continuare *"reacţionari"* de partidul aflat în *"opoziţie"*. Afirmaţia că s'a sfârşit cu *"dominaţia iliescistă"* nu este atât de adevărată. Pericolul declanşării unei lovituri de Stat, pentru a pune în drepturi o dictatură, pluteşte în aer. Aşa spun mulţi din Români. O zvârcolire a fost şi era cât pe-aci să îşi atingă scopul. Sindromul *"Iliescu"* viermuieşte în societatea românească.

S'a promis, prin voia CDR, curăţirea tuturor structurilor Statului de aservitii criptocomunismului, dar nu s'a făcut nimic. Statul a rămas îmbânzit de aceşti farisei. Nu există minister fără prezenţa lor. Ei sunt *"specialiştii"* pe care se sprijină noua putere. Două exemple: Ministerul de Externe şi Ministerul de Interne. Fără nici un fel de reţinere, CDR a încheiat un pact cu USD. Cea mai mare greşeală politică. USD s'a manifestat cu virulenţă de atâtea ori. Şi-a expus pretenţiile, a ocupat puncte cheie în structurile Statului. Mineriada din Ianuarie a.c. a fost un *"bluff"*, dirijat de acoliţii criptocomunismului. Motivele sunt clare: stabilizarea corupţiei şi a mafiei economico-financiare.

În zadar face Preşedintele Constantinescu declaraţii, în orice împrejurare, că anul de graţie '99 va fi momentul de relansare economică, că pentru naţiunea română este începutul intrării în prosperitate. Nimic nu întrevede că simţul de prognoză al Preşedinelui este valabil. Adevărul este că naţiunea română trăieşte agonia sărăciei. Spre fericirea mafiei criptocomuniste. Ea pregăteşte îndepărtarea naţiunii de structurile democratice ale Europei: NATO, integrarea în UE.

Preşedintele Constantinescu trebue să se gândească serios la timpul pe care îl mai are de stat la putere, pentrucă este, tot mai clar, depăşit de evenimentele interne. Şi pentru a da vigoare promisiunilor politice, sociale, economice, trebue să ia măsuri drastice împotriva corupţiei, economiei subterane, mafiei criptocomuniste, cu ajutorul Armatei, Poliţiei şi Justiţiei.

Ce se întâmplă în România? Nu mai este nici un secret. Şi totuşi le reamintim ca pe o rusine ce apasă naţiunea română: greve, investitorii pleacă, guvernul se *"joacă"* de-a privatizarea, parlamentarii intră des în vacanţă, economia a intrat în colaps, se scumpesc toate cele necesare vieţii, viaţa nu mai rezervă nici o surpriză, Justiţia mai prinde câte o filieră mafiotă. De toate, dar nu în bine. Naţiunea română aşteaptă. Nu ştie ce, pentrucă guvernanţii au intrat în apatie.

Preşedintele Constantinescu s'a acoperit de *"gloria"* tăcerii. Se gândeşte la Catedrala Neamului. Singura poziţie *"cheie"* a puterii sale pe care a realizat-o. Restul ce mai contează. Se rezolvă dela sine. Sărăcia a devenit *"cucoană mare"*, o mare năpastă pentru naţiune. Preşedintelui nu-i mai arde de nimic, parlamentarilor de asemenea. Grija, pentru ei a dispărut. Atâta vreme cât există un ministru liberal la finanţe şi pune *"biruri"* grase peste noapte naţiunii, de ce să mai fie grijă? Când CDR se mai ceartă cu USD, pentru o lege strâmbă, totul este bine. Înseamnă că se *"munceşte"* şi că naţiunea nu trebue să se mai plângă de atâtea nenorociri ce s'au abătut peste ea.

Mai sunt câteva luni şi vine anul 2000. Preşedintele Constantinescu stă în cochilia Cotrocenilor. Cutremurul social, economic care se apropie cu viteză pentru *"explozia finală"*, nu-l mai tulbură. Este şi acesta un *"merit"* al domniei sale, al guvernanţilor toropiţi de binefacerile fotoliilor ocupate. Somnul lor a început să creeze monştri. Dar cel mai periculos şi care este activ, care distruge orice speranţă, este sărăcia naţiunii române.

Şi totuşi, sunt semne că Dumnezeu nu a uitat România.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel 4 săptămâni înainte

EFEMERIDE

PRIMĂVARA SÂNGEROASĂ

In ajunul Bunei Vestiri a acestui an, avioanele cele mai puternic armate din lume, au început să arunce mii de bombe pe obiectivele militare ale Iugoslaviei. Această ficţiune de stat - Iugoslavia - care a fost întocmită după Primul Război Mondial, din mai multe teritorii care au aparţinut Imperiului Austro-Ungar, a rămas acum doar la teritoriul Serbiei şi al evazivului Muntenegru, care nu se ştie cât va mai sta în co-abitare cu regimul dela Belgrad.

Atacul forţelor NATO, venit ca represalii împotriva intransigenţei lui Miloşevici, care a refuzat rezolvarea pe cale diplomatică a diferendului cu Albanezii din Kosovo, a declanşat o deschidere a cutiei Pandorei, pentru fanaticii sârbi. Vechile porniri balcanice au izbucnit în toată violenţa lor. Pasiunile politice de adversitate etnică ce păreau adormite - cel puţin după al Doilea Război Mondial - au explodat în toată cruzimea lor, si asta în Europa, continentul victimă al unor războaie devastatoare care au răscolit pământul în şenilele tancurilor şi tranşeelor, dela Răsărit la Apus şi dela Miazănoapte la Miazăzi, în ultima sută de ani.

Am trăit timp îndelungat în pishoza războiului rece, care oricând putea deveni unul fierbinte, dar conducătorii popoarelor civilizate au reuşit prin răbdare şi discuţii să ajungă la un compromis cu adversarii şi să înlăture de câteva ori în ultima jumătate de secol şi distrugerea bombelor şi ciuperca atomică.

Apusul Europei şi-a regăsit unitatea care a creat şi civilizaţia lumii şi a reacţionat cu hotărire împotriva ameninţării Răsăritului, care vine cu dominarea barbariei până la Atlantic. Arsenalul american a pregătit apărarea lumii de distrugerile secerii şi ciocanului care au fost aruncate la gunoiul istoriei.

Bolşevismul şi agitaţia mondială dirijată dela Kremlin au înţeles că orice pas înainte ce ar fi făcut în vechiul stil de luptă comunist îi ducea la prăbuşirea în prăpastie şi s'au mulţumit că nu vor fi traşi la răspundere pentru faptele lor, că un nou Tribunal dela Nürenberg nu-i va aduce în boxă şi că ştreangurile văduvite de prezenţa lor, vor putrezi fără să-şi fi luat tributul într'un proces al comunismului.

Dacă marii conducători de popoare au reuşit să oprească o nouă catastrofă mondială, nu acelaşi lucru s'a întâmplat cu micii dictatori. *"În Africa şi în Asia 'curăţirea etnică"* a devenit un genocid curent. Lupta pentru dominaţie s'a desfăşurat sub lozinca eliminării minorităţilor. Din păcate acest fel de a gândi a răsărit din nou şi în Europa, mai precis în veşnic turburata Peninsulă Balcanică.

Oricât ar mina civilizaţia, balcanicii nu înţeleg sau nu vor să înţeleagă politica *"drepturilor omului"*. Împotriva ei s'au manifestat de câţiva ani evenimentele din Iugoslavia şi aceleaşi idei mocnesc şi în Grecia, Bulgaria, Turcia sau Albania. Cum putem considera altfel declaraţia Grecilor că în Grecia nu există nici o altă minoritate decât una foarte redusă, turcească, dar cei circa un milion de Aromâni recenzaţi la începutul acestui secol unde au dispărut ca şi o numeroasă minoritate bulgărească?

În Bulgaria, cu puţin înainte de prăbuşirea comunismului, era pe cale să izbucnească un conflict armat cu Turcia, pentrucă regimul comunist dela Sofia, trecuse la deznaţionalizare forţată a circa un milion şi jumătate de populaţie turcească. Să mai amintim de conflictul încă în fierbere din Turcia, şi minoritatea kurdă?

Câte ţări din lume sunt constituite doar dintr'o singură naţionalitate?

Privind reversul medaliei, în câte ţări din lume există o solidaritate cetăţenească şi o viziune de stat unitar ca Elveţia, unde trei naţionalităţi şi grupuri mai mici formează mult invidiatul stat helvet?

În Kosovo ard flăcările unui război nedeclarat, mor oamenii - unii în lupte, alţii nevinovaţi şi convoaie de sute de mii de refugiaţi se scurg pe toate drumurile, doar cu ce au pe ei, fug din locurile natale spre amarul drum al surghiunului.

Avioane de cel mai modern model au bombardat Serbia, dar au bombardat şi Pristina, pentrucă Sârbii au instalaţii militare şi în Kosovo. Din cauza atacului forţelor NATO, Sârbii au trecut la răzbunări. Albanezii sunt alungaţi din casele lor, satele sunt incendiate, iar bărbaţii valizi care sunt prinşi, sunt împuşcaţi. Va fi Kosovo un precedent pentru NATO, pentru a interveni în toate conflictele interetnice din lume?

Oricât de extremist ar fi Miloşevici, cu destinul unei ţări nu te joci, dacă nu ai o susţinere de undeva pentru a rămâne pe o poziţie intransigentă şi această susţinere, nu mai este un secret că vine dela Moscova. Având experienţa celui de-al Doilea Război Mondial, când partizanii lui Tito n'au putut fi anihilaţi de armata germană, Rusia încearcă să-i prindă pe Aliaţi într'un război de uzură pe teren, unde victoria este foarte dificilă şi chiar obţinută, trebue consolidată cu forţe permanente de ocupaţie.

Să sperăm că atât Consiliul de Securitate cât şi maturitatea oamenilor politici de care depinde soarta omenirii de azi, vor avea luciditatea ca Europa să fie scutită de un nou război mondial.

Cu sufletul plin de tristeţe, întâmpinăm anul acesta un Paşte, când o parte a omenirii îl cere din nou pe Barabas.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

"REINVENTAREA POLITICII" DE VLADIMIR TISMĂNEANU

- XI -

—Ion BOIERU—

Din toate întâmplările pe care le înşiră după un şablon cunoscut pe flaşnetele anti-fasciste şi pro-marxiste, prosovietice, fără nici un pic de obiectivitate, mai cu seamă în ceea ce priveşte situaţia din România, autorul ajunge la misteriosul şi ilogicul pact Ribbentrop-Molotov din 1939.

Comentariile lui Tismăneanu, în legătură cu acest pact sunt fără nici o valoare, căci nu aduc nici un element inedit şi nici nu pun în lumină părţile cele mai caracteristice ale comunismului bolşevic. Căci nu monstruozitatea pactului în sine izbeşte pe oricine, căci pacte munostruoase s'au mai făcut în istorie, dar pretenţiile Moscovei în acest caz au depăşit orice limite. Ei nu s'au mulţumit cu teritorii care erau în dispută (Basarabia), ci şi-au însuşit teritorii care n'aveau nici o legătură cu pretenţiile lor de altădată (Bucovina şi Ţinutul Herţa) plus o linie prin Nordul României, care să lege Moscova de Ungaria, pe direcţia către Occident. Nici decenţă, nici logică istorică, nici juridică, ci doar dorinţă răpitoare fără morală. Asta a fost caracteristica specifică a Rusiei bolşevice şi a foştilor educatori şi inspiratori ai marxismului. Cu puţin înainte de prezentarea pactului Ribbentrop-Molotov autorul blagoslovea cu toate injuriile şi blestemele pe legionari, afirmând că membrii Gărzii de Fier au folosit *"arma terorismului politic"*, pag.38.

Ce fel de terorism este atunci răpirea brutală de teritorii, fără nici un drept legitim? Oare, acţiunile extinse pe întreg globul, de Moscova, pentru cucerirea mondială de către ideologia marxistă, nu se cheamă terorism? Ne aşteptam ca să apară anumite clarificări în legătură cu pactul Molotov-Ribbentrop, din partea unui cunoscător al istoriei bolşevice. Nu le-am găsit, între timp ne umple însă capul cu

Mesianice amăgiri

în care într'o formă subtilă introduce o serie neaşteptată de scuze pentru acei care au aderat la comunism.

"...în rândul tinerilor intelectuali, identificarea Uniunii Sovietice cu cauza libertăţii omenirii era foarte puternică. Atât în timpul perioadei interbelice, cât şi în anii rezistenţei anti-naziste, mulţi tineri au aderat la mişcarea comunistă, convinşi că oferea o formă superioară de raţionalism istoric. Informaţiile despre amploarea Marii Epurări din URSS au fost puţine, aşa încât mulţi aveau tendinţa să le refuze, ca fiind calomnii fasciste. Atrocitatea crimelor fasciste şi iscusita manipulare a simbolurilor democratice de către staliniştii, mai ales după cel de-al VII-lea Congres al Cominternului, când a fost adoptată strategia "fronturilor populare" (organizaţii controlate în realitate de comunişti), i-a făcut pe unii să creadă că, după război, Europa Răsăriteană va fi guvernată de regimuri populare democrate, iar comuniştii se vor comporta ca protagonişti normali în jocul pluralist. Mitul unei societăţi fără clase, în care toate tensiunile politice şi economice vor fi abolite în favoarea unui paradis terestru al egalităţii şi demnităţii umane, a funcţionat ca o scuză pentru abandonarea voluntară de către militanţii comunişti a uzului raţiunii. Or, strategii Kremlinului şi marionetele lor din Europa de Răsărit nu aveau, desigur, intenţia de a instaura pluralismul şi societăţile fără clase. Eminenţele cenuşii ale comunismului şiau dat seama că ... în aceste ţări ar conferi partidelor comuniste o extraordinară superioritate politică şi logistică asupra oricăror adversari.

Începând cu anii '30, partidele comuniste din Europa de Răsărit au fost temeinic stalinizate. Mai existau câteva elemente reziduale din credinţa originară în visul socialist al revoluţiei mondiale, dar, de regulă, toate elitele comuniste erau gata să se pună fără ezitare în slujba Uniunii Sovietice. Cei mai mulţi s'au dezis de partidele social-democrate locale care optaseră pentru evoluţia spre o societate mai justă. Urmând tehnicile primitive ale propagandei bolşevice, comuniştii şi-au acuzat rivalii că ar fi agenţi ai burgheziei. Dar, pentrucă Stalin voia să-şi păstreze (cel puţin până la terminarea războiului) imaginea unui om de stat blând şi înţelept, comuniştii pro-sovietici şi-au înfrânat retorica lor veninoasă, prefăcându-se adevăraţi campioni ai independenţei naţionale.", pag.42.

"...proclama adeziunea la valorile patriotice decât comuniştii. Faptul că mulţi dintre comunişti făcuseră stagii de puşcărie ori fuseseră vârîţi în închisorile fasciste le îmbunătăţea imaginea publică până la a fi consideraţi exemple de martiraj şi eroism. Sacrificiile lor, în multe cazuri reale, au fost îndemânatic exploatate de un cinic mecanism de propagandă care îi prezenta drept singurii exponenţi legitimi ai intereselor naţionale. Comuniştii au făcut tot posibilul pentru a-şi lustrui imaginea şi a întinde mâinile spre alte formaţiuni politice, creând largi mişcări-umbrelă angajate în instaurarea unor pretinse guverne democratice. Astfel se explică fondul iluziilor pe care mulţi le-au întreţinut în Occident, inclusiv unii din cei mai influenţi oameni politici, când au analizat şi au dat răspuns 'renunţării' lui Stalin la necesitatea şi posibilitatea unei 'revoluţii mondiale'.

Deşi aceste iluzii proveneau din luarea dorinţelor drept realităţi şi subapreciau sau ignorau complet natura expansionistă a sistemului sovietic, ele s'au dovedit totuşi destul de puternice pentru a modifica percepţiile occidentale faţă de Uniunea Sovietică şi a conduce la o seamă de acorduri, inclusiv cele rezultate din Conferinţele dela Teheran (1943) şi Yalta (1945). La Teheran şi Yalta, Uniunea Sovietică i-a convins pe partenerii occidentali că era îndreptăţită să-şi apere propria sferă de influenţă în Europa Răsăriteană. N'a contat că limbajul Declaraţiei dela Yalta era colorat cu înflorite promisiuni democratice: Sovieticii ştiau cum să-şi folosească rolul internaţional recunoscut, pentru a impune regimuri satelite în ţările Europei Răsăritene.

În numele luptei împotriva rămăşiţelor fasciste, partidele democratice din Europa de Răsărit au fost persecutate sălbatic, a fost instaurată şi intensificată cenzura şi au fost instituite reţele de poliţie secretă pentru a-i hărţui pe toţi cei care ar fi îndrăznit să-i critice pe comunişti. Anticomunismul (sau antisovietismul) a fost identificat în mod automat cu fascismul. Imediat ce au înţeles că nu mai există nici un obstacol real să le taie drumul spre putere, elitele comuniste locale au început să se comporte cu tot mai mare îndrăzneală.

Prezenţa militară sovietică pe teritoriile naţiunilor esteuropene a înzestrat elitele comuniste locale cu un scut de imunitate pe care acestea au ştiut să-l folosească cu succes pentru a-şi urmări obiectivele monopoliste. Pretutindeni în Europa de Răsărit, partidele comuniste au inclus în declaraţiile lor oficiale promisiunea unor alegeri democratice şi respectul pentru drepturile omului şi toleranţa politică; în practică însă, ele au iniţiat permanente epurări întărindu-şi rolul dus pentru dominaţia politică.

Pentru a-şi atinge obiectivele ele s'au folosit de grupările dominante, de partide tradiţionale locale şi de figurile politice vanitoase care au fost convinse să colaboreze cu staliniştii pentru a-şi asigura supravieţuirea politică. Comuniştii însă nu se gândeau să admită împărţirea puterii. Logica leninismului, cu doctrina lui militaristă de organizare şi practica profund autoritaristă, le-a oferit comuniştilor posibilitatea de a fi mai bine pregătiţi pentru preluarea puterii printr'o confruntare decisivă...

...Spre deosebire de rivalii lor, comuniştii nu erau diviziţi pe eşichierul ideologic sau moral. Aveau formaţii coerente, monolitice în spirit şi acţiune. Evident, aceste grupări nu erau atât de monolitice pe cât pretindeau, dar dispunele lor facţioniste aveau în vedere mai ales lupta pentru cucerirea puterii dusă însă în limita graniţelor lor şi nu concepţiile sau strategiile diferite. Fuseseră educaţi în spiritul sprijinirii necondiţionate a superiorilor. Ascultau ordinele fără să murmure şi fără să aibă îndoieli. În formaţiile de tip cazon nu se admit îndoielile. Pentru a fi un adevărat comunist, un membru de partid trebue să-şi reprime orice pretenţie de libertate de gândire sau onestitate personală în favoarea entităţii suprapersonale numită partid.

(Va urma)

NOTE ŞI COMENTARII

BUNURILE FAMILIEI CEAUŞESCU

În timp ce mii, zeci de mii de Români, lâncezeau sau mureau de foame în puşcăriile ceauşeştilor, dumnealor duceau o viaţă de nababi, acumulând pe nedrept case şi vile ce nu le-au aparţinut niciodată şi de care nu se vor bucura în această viaţă pe care o vor încheia, murind ca nişte câini de pripas, cu un glonte tras în ceafă.

Am citit mai de ună zi în cotidianul *"Timpul"* (Nr. 1221) din Reşiţa şi vă împărtăşim şi Dumneavoastră, următoarele:

"Bunurile familiei Ceauşescu, care au fost confiscate de executorii judecătoreşti după procesul din 1989, au fost evaluate la suma totală de aproximativ 4,5 miliarde de lei, a declarat, ieri, directorul Direcţiei Comerciale din cadrul Regiei Autonome Administraţia Patrimoniului Protocolului de Stat (RAAPPS), Mihai Nica. Din cele peste nouă mii de articole evaluate de comisia de expertiză a RAAPPS, 7.050 vor fi vândute la licitaţie sau prin consignaţie. Acestea au o valoare actualizată de aproximativ 4,4 miliarde lei şi sunt reprezentate de blănuri, costume de damă şi bărbăteşti, cupoane de material textil (stofă şi mătase), covoare şi bibelouri. O sută patruzeci şi şapte de tablouri (Tonitza, Pallady, Ressu şi alţii), obiecte din fildeş prelucrat şi obiecte de decoraţie interioară vor fi incluse în patrimoniul naţional. A doua categorie de bunuri este cea a confecţiilor, care vor fi donate persoanelor defavorizate. (Mediafax).

Nu milioane deci, ci miliarde. Ca să le ajungă şi în viaţa aceasta şi în cea de apoi. Că aşa e firea omului. Cât trăieşte adună *"bani albi, pentru zile negre"*, nevisând cel puţin că nu vor mai ajunge acele zile.

Se întreabă Domnul Adrian Cioc, în săptămânalul *"Dreptatea"* (Nr.220-221), dacă murind cum au murit, a fost aceasta o execuţie, sau un asasinat?

"Tenta de execuţie, faţă de acţiunea de asasinat săvârşită împotriva cuplului Ceauşescu, vine din cel puţin două direcţii. Una este constituită de faimosul proces-verbal al Tribunalului cu trimitere la declaraţia inculpaţilor că nu fac recurs, iar cealaltă are în vedere nerespectarea prevederilor legale şi îndatoririlor ce le reveneau avocaţilor apărării. Din acelaşi studiu reiese că maşinaţiunile întreprinse n'au făcut decât să incrimineze gruparea (pe cei care răspundeau de proces, îndeosebi gen. Stănculescu şi Gelu Voican), pentrucă, dacă se avea în vedere că Ceauşeştii nu recunoscuseră Tribunalul, se înţelegea şi că 'renunţau implicit la recurs'. În presa proIliescu apar documentele respective, tipărite astfel: în susul paginii, facsimilul sentinţei (în minută) şi sentinţa dactilografiată (care precizează, adăugat la final, 'Hotărârea este rămasă prin nerecurare şi executorie), iar dedesubt, facsimilul procesului-verbal. Deoarece îi era teamă de interpretări, 'onorata' Curte s'a decis să meargă pe formula recurării, dar asta, probabil, în intenţia perfectării documentelor, după terminarea procesului. Relevantă este grafia diferită a celor două facsimile, fapt ce conduce în formularea aprecierii, pe de o parte, că procesul-verbal a fost 'confecţionat' mai târziu (există deosebiri de redactare, minuta păstrează scris gradul preşedintelui completului de judecată , însă procesul verbal, nu), iar pe de altă parte, că preşedintele Gică Popa a fost supus, ulterior, presiunilor de a semna actul ilegal. Se poate presupune, în acelaşi context că, dacă 'Gică Popa şi familia sa au fost obiectul unor ameninţări... acesta resimţindu-le mai intens decât alţii', cum recunoaşte şi G. Voican - cel de-al doilea asistent la proces -, preşedintele completului să nu fi fost ameninţat atât de teroriştii, cât îndeosebi de FSN-iştii pe considerentul prezentat, conducând astfel la sinuciderea acestuia."

Indiferent cum au sfârşit-o ceauşeştii, nu credem că mai contează astăzi, ceva, pentru nimeni. Ce contează însă e faptul că România a fost salvată de un cuplu sângeros, cum au fost ceauşeştii, care nu urmăreau nimic altceva decât buna lor stare şi înavuţirea cu orice preţ.

Citim în *"Universul"* (Nr.379) că vilele lui Ceauşescu au fost scoase la licitaţie. Deci, nu una, ci mai multe, de care nu au mai avut parte.

"Vilele dela Snagov care au aparţinut familiei Ceauşescu vor fi scoase la licitaţie de închiriere Luni, 15 Februarie, a declarat directorul RAAPPS.

În Caietul de sarcini al licitaţiei sunt incluse 23 de vile, diferite din punct de vedere al confortului şi construcţiei: obiectivele au clasificări cuprinse între două şi patru stele şi dispun de încălzire cu lemne sau de încălzire centrală. Zece dintre aceste vile sunt ocupate, dar contractele chiriaşilor actuali expiră în lunile Februarie şi Martie. Tarifele de închiriere pentru aceste vile vor varia între 300 de dolari pe lună (pentru cele două vile din zona complexului Pacea) şi 2.000 de dolari, a declarat Dan Pojoreanu, dela Direcţia Comercială a RAAPPS. El a precizat că această diferenţă de costuri se datorează şi faptului că unele dintre vile sunt înconjurate de terenuri cu livezi şi vii, dispun de garaje sau debarcadere. Tarifele se vor recalcula după noile reglementări referitoare la impozite, a precizat Pojoreanu.

La licitaţie poate participa orice persoană fizică sau juridică, română sau străină".

Şi aşa se termină povestea împuşcaţilor, ce se pregătiseră să trăiască pe picior mare în vilele ce nu le-au aparţinut niciodată.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)